

“रोशीको दृष्टि, पर्यटन र कृषि”

रोशी गाउँ कार्यपालिकाबाट आ.व. २०७६/७७ मा सम्पादित् कार्यहरुको सामाजिक परीक्षण प्रतिवेदन, २०७७

प्रतिवेदन पेश गर्ने

विकासको लागि सहकार्य नेपाल
धनकुटा न.पा. ५, धनकुटा

रोशी गाउँपालिकाको आर्थिक बर्ष २०७६/७७ को सामाजिक परीक्षण प्रतिवेदन, २०७७

सामाजिक परीक्षणको लागि सम्भौता मिति : २०७७/७/२६

सामाजिक परीक्षणको समयावधि : २०७७ चैत्र मसान्त सम्म

प्रारम्भिक प्रतिवेदन प्रस्तृति मिति : २०७७ साल चैत्र ३१ गते

अन्तिम प्रतिवेदन पेश मिति : २०७७ साल चैत्र ३१ गते

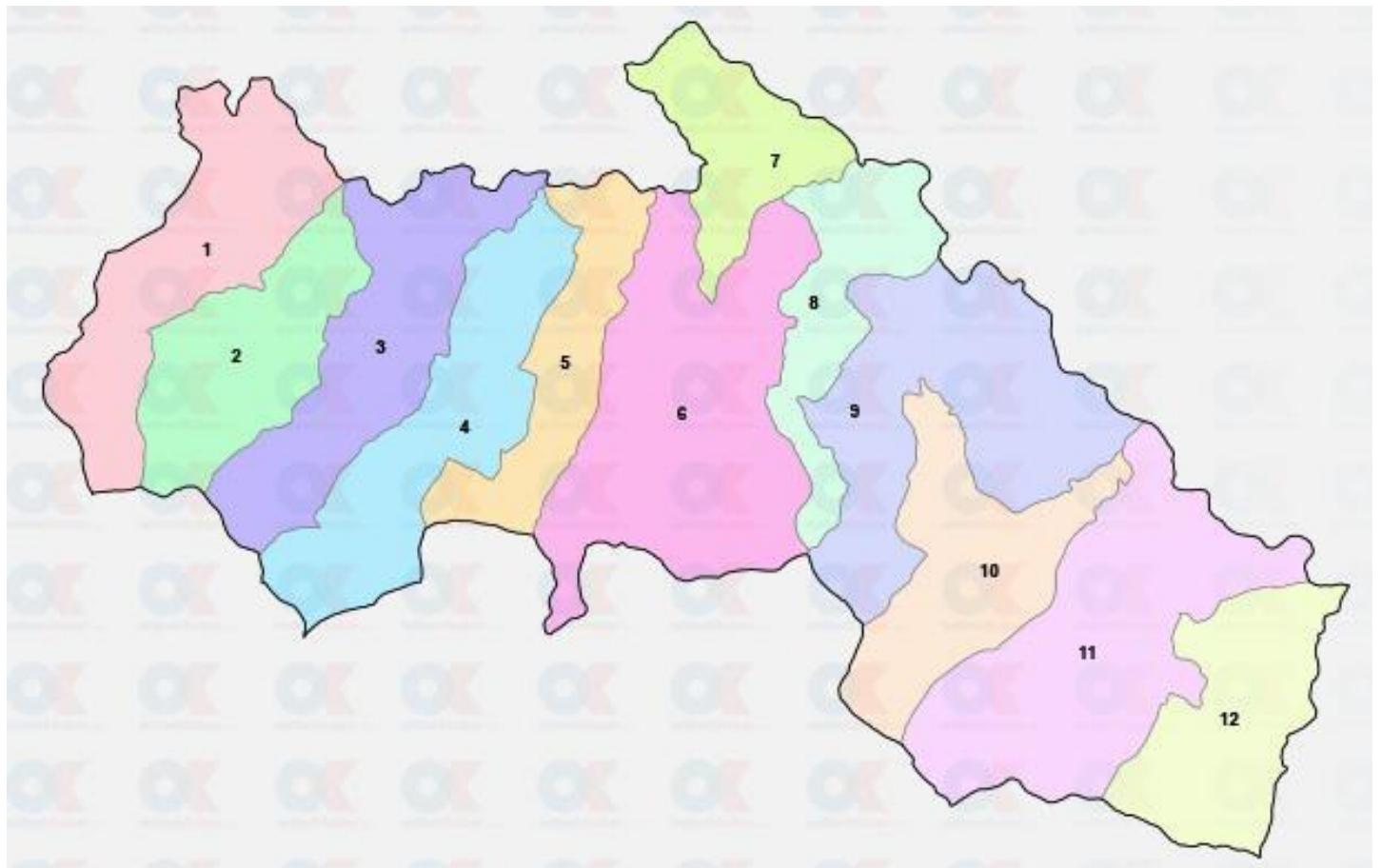
सामाजिक परीक्षण गर्ने विजहरु

ग्रामिण विकास विज्ञ श्री डम्बर रोगु समाजशास्त्री श्री ललितमाया लिम्बु

काख्रेपलाञ्चोक जिल्लाको नक्सा

रोशी गाउँपालिकाको नक्सा

रोशी गाउँ कार्यपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को सामाजिक परीक्षण प्रतिवेदन, २०७७

भूमिका

स्थानीय तहमा सुशासन, पारदर्शिता र समावेसीतालाई उच्च प्राथमिकता दिई हरेक वर्ष सम्पादन गरेका सामाजिक विकासका कार्यहरूको विज्ञहरूको समुहद्वारा सूचकगत रूपमा अध्ययन तथा विश्लेषण गरी सुभाव सहितको प्रतिवेदन पेश गर्ने पद्धतिनै सामाजिक परीक्षण हो । त्यसैले रोशी गाउँ कार्यपालिकाले आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा सामाजिक दायित्व पुरा गरे नगरेको सम्बन्धमा यो संस्था मार्फत सामाजिक परीक्षण गरिएको हो । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ मा हरेक स्थानीय तहले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली जारी गरी सोही अनुसारको सेवा प्रवाह र कार्य सम्पादन प्रणाली अनुसार कार्यसम्पादनस्तर मापनको लागि हरेक आर्थिक वर्षमा समग्र सामाजिक जिम्मेवारी पुरा गरे नगरेका सम्बन्धमा सूचकगत रूपमा अध्ययन तथा विश्लेषण गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

स्थानीय निकाय सामाजिक परीक्षण कार्यविधि, २०६७ जारी भई विगत देखिनै साविकमा स्थानीय निकायहरूले सामाजिक परीक्षण गर्ने प्रचलन रहेको हो । संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले जारी गरेको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतसँगको कार्य सम्पादन सम्झौता करार, २०७७ को बुँदा नम्बर ८ मा समेत सार्वजनिक जवाफदेहीता प्रबर्दनका लागि सार्वजनिक सनुवाई, सार्वजनिक परीक्षण तथा सामाजिक परीक्षण जस्ता औजारहरु नियमित रूपमा प्रयोगमा ल्याउने प्रतिबद्धता समेत भएकाले गाउँपालिकाले सामाजिक परीक्षण गर्नु पर्ने भएको हो । यो परीक्षणमा रोशी गाउँपालिका क्षेत्रमा योजना तथा कार्यक्रम संचालन भएका सामाजिक विकास सम्बद्ध सामाजिक विकासको सूचकहरूको आधारमा यो परीक्षण भएको छ । २०७७ साल कार्तिक देखि चैत्र महिना भित्रमा परीक्षण कार्य सम्पन्नभई कार्यविधिमा उल्लेख भएका विधिहरूको प्रयोग गरी यो प्रतिवेदनमा सूचकगत विवरणहरु समावेश गरिएको छ ।

रोशी गाउँ कार्यपालिकाले गरेका एवम अन्य कार्यालय तथा सम्बद्ध संस्थाहरूले समेतले सम्पादन गरेको सामाजिक विकासको सूचकहरूको आधारमा यो परीक्षण गरिएको छ । गत आर्थिक वर्षमा भएका कार्यहरूको परीक्षण प्रतिवेदनको प्रारम्भिक खाका तयार गरी विज्ञ मार्फत उक्त प्रतिवेदन रोशी गाउँ कार्यपालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, पदाधिकारीहरु, शाखा प्रमुख तथा वडासचिवहरूको सहभागितामा मिति २०७७ साल चैत्र ३१ गते प्रस्तुती गरी प्राप्त सुभावहरु समावेश गरी प्रतिवेदनलाई अन्तिम रूप दिइएको छ । यो प्रतिवेदनमा उल्लिखित सुभावहरु सम्बद्ध पक्षहरूसँग सहकार्य र समन्वय भई क्रमश कार्यान्वयन हुनेमा विस्वास लिएका छौं ।

रोशी गाउँ कार्यपालिकाको सामाजिक परीक्षण गर्नका लागि जिम्मेवारी दिनुहुने अध्यक्ष श्री दल बहादुर लामा, उपाध्यक्ष श्री लक्ष्मी कुमारी उप्रेति (बतौला), प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री डम्बरु दाहाल एवम् वडाध्यक्षहरूलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छौं । सामाजिक परीक्षण कार्यमा महत्वपूर्ण समन्वय र सहयोग गर्नु हुने सहायक चौथो एवम् योजना शाखा प्रमुख श्री राम बहादुर लामा लगायत रोशी गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयका शाखा प्रमुखहरु र वडासचिवहरूलाई धन्यवाद दिन चाहन्छौं । यसैगरी अध्ययन कार्यमा सूचना उपलब्ध गराइदिनुहुने कार्यालय, संघसंस्था, कर्मचारी एवम् सबै महानुभावहरु लगायत सामाजिक परीक्षण प्रतिवेदन उपर राय सुभाव दिनुहुने सबै महानुभावहरु प्रति आभार सहित धन्यवाद् व्यक्त गर्दछौं । प्रस्तुत प्रतिवेदनमा सिर्जनात्मक सल्लाह र सुभाव प्राप्त हुने अपेक्षा गर्दछौं । रोशी गाउँपालिकाबाट आगामी दिनमा समेत यस संस्थालाई विभिन्न प्रकारका अनुसन्धनात्मक तथा संस्थागत विकासलागि सहजीकरण गर्ने अवसर प्राप्त हुने अपेक्षा गर्दछौं ।

सामाजिक परीक्षकहरूको

नाम : ललितमाया लिम्बु
समाजशास्त्री

दस्तखत :

मिति २०७७/१२/३१

नाम : डम्बर रोगु
ग्रामिण विकास विज्ञ

दस्तखत :

**रोशी गाउँ कार्यपालिकाको
आर्थिक बर्ष २०७६।७७ को सामाजिक परीक्षणको अन्तिम प्रतिवेदन, २०७७**

काभ्रेपलाञ्चोक जिल्लाको नक्सा

रोशी गाउँपालिकाको नक्सा

विज्ञ समुहको भूमिका

विषयसूची

क्र.सं.	विषय	पेज नम्बर
१.	परिचय	१
२.	सामाजिक परीक्षणको उद्देश्य	२
३.	अध्ययन विधि	२
४.	अध्ययनको सीमा	२
५.	बृहत छलफल कार्यक्रमको विवरण	३
६.	रोशी गाउँपालिकाको विवरण	३
६.१	रोशी गाउँपालिकाको परिचय	३-६
६.२	रोशी गाउँपालिका क्षेत्रको धार्मिक, सांस्कृतिक, पर्यटकीय विकासको अवस्था	७-१८
६.३	रोशी गाउँपालिकामा विकासको अवधारणा एवम् महत्वपूर्ण विकास प्रयासहरु	१९-२५
६.४	रोशी गाउँपालिकामा संस्थागत विकास प्रयासहरु	२५-३०
६.५	रोशी गाउँपालिकाको दिर्घकालिन सोच, लक्ष्य र उद्देश्यहरु	३१-३२
७.	गतवर्षको मुख्य मुख्य उपलब्धिहरु	३२
८.	यसवर्षको मुख्य मुख्य उपलब्धिहरु	३२
९.	गत वर्षमा भोगेका समस्याहरु	३४
१०	रोशी गाउँ कार्यपालिकाको आ.व. २०७६।७७ को बजेट आयव्यको संक्षिप्त विवरण	३५
११.	सामाजिक जिम्मेवारी र कार्य सम्पादनको लेखाजोखा :	३६-३८
१२	सामाजिक परीक्षणवाट देखिएका सवल पक्षहरु :	३९-४६
१३.	सामाजिक परीक्षणवाट देखिएका चुनौती तथा सुधार गर्नु पर्ने पक्षहरु :	४६-४८
१४.	सामाजिक जिम्मेवारी पुरा गर्न रोशी गाउँपालिकाले चाल्नुपर्ने कदमहरु वा सुझावहरु	४८-५०
१५	अध्ययन तथा सन्दर्भ पुस्तक तथा सामग्रीहरु :	५१

अनुसूचीहरु :

अनुसूची -१ (पदाधिकारी, कर्मचारीहरुको नामावली विवरण)

अनुसूची -२ (कानूनहरुको सूची)

अनुसूची -३ (प्रारम्भिक र अन्तिम प्रतिवेदन प्रस्तुतिकरण कार्यक्रमको उपस्थिति विवरण)

संलग्न कागजातहरु :

१. संस्था दर्ता र नविकरण सम्बन्धी आवश्यक कागजातहरु ।

२. संस्थाले काम गरेको अनुभव प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।

रोशी गाउँपालिकाको आर्थिक बर्ष २०७६/७७ को सामाजिक परीक्षणको अन्तिम प्रतिवेदन, २०७७

१. परिचय :

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ मा हरेक स्थानीय तहले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली जारी गरी सोही अनुसारको सेवा प्रवाह र कार्य सम्पादन प्रणाली अनुसार कार्यसम्पादनस्तर मापनको लागि हरेक आर्थिक वर्षमा समग्र सामाजिक जिम्मेवारी पुरा गरे नगरेका सम्बन्धमा लेखाजोखा गर्नुपर्ने प्रावधान रहेको छ । यसरी गरिएको कानुनी व्यवस्था अनुसार रोशी गाउँपालिकाले आर्थिक बर्ष २०७६/७७ मा सामाजिक दायित्व पुरा गरे नगरेको सम्बन्धमा सामाजिक परीक्षण गरिएको हो ।

स्थानीय निकायको सामाजिक परीक्षण गर्नका लागि संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले स्थानीय निकाय सामाजिक परीक्षण कार्यविधि, २०६७ जारी भई विगत देखिनै साविकमा स्थानीय निकायहरूले सामाजिक परीक्षण गर्ने प्रचलन रहेको छ । संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले जारी गरेको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतसँगको कार्य सम्पादन सम्भौता करार, २०७७ को बुँदा नम्बर ८ मा समेत सार्वजनिक जवाफदेहीता प्रवर्द्धनका लागि सार्वजनिक सनुवाई, सार्वजनिक परीक्षण तथा सामाजिक परीक्षण जस्ता औजारहरु नियमित रूपमा प्रयोगमा ल्याउने प्रतिबद्धता समेत भएकाले गाउँपालिकाले सामाजिक परीक्षण गर्नु पर्ने भएको हो

यो परीक्षणमा रोशी गाउँपालिका क्षेत्रमा योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने सामाजिक विकास सम्बद्ध विषयगत कार्यालयहरूले एक आर्थिक वर्षमा पुरा गरेको सामाजिक दायित्वको लेखाजोखा र जिल्लाको सामाजिक विकासको सूचकहरूको आधारमा यो परीक्षण भएको छ । २०७७ कार्तिक देखि चैत्र महिना सम्ममा परीक्षण कार्य सम्पन्न गर्ने कार्यविधिमा उल्लेख भएका विधिहरूको प्रयोग गरी यो सामाजिक परीक्षणमा विवरण समावेश गरिएको छ ।

२. सामाजिक परीक्षणको उद्देश्य :

सामाजिक परीक्षणका उद्देश्यहरु निम्न अनुसार रहेकाछन् ।

- १) गाउँपालिकाले प्रचलित ऐन, नियमावली, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार समावेशी र समतामुलक विकासका लागि उपयुक्त नीति, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्ने साथै लक्षित समुहलाई ध्यान दिई सेवा प्रवाह गर्ने दायित्व पुरा भए नभएको अध्ययन गर्नु ।
- २) गाउँपालिकाले एक आर्थिक वर्षमा समग्र सामाजिक जिम्मेवारी पुरा गरे नगरेको सम्बन्धमा लेखाजोखा गरी प्रतिवेदन मार्फत आवश्यक सुझाव प्रस्तुत गर्नु ।

३. अध्ययन विधि

सामाजिक परीक्षणको अध्ययन विधि सामाजिक परीक्षण कार्यविधि, २०६७ मा उल्लेख भए बमोजिम रहेको छ । मुख्यतयः यो परीक्षणको अध्ययन विधि निम्न अनुसार रहेको छ ।

- १) रोशी गाउँ कार्यपालिकाको सामाजिक जिम्मेवारी सम्बन्धी नीति नियम, निर्णय र कार्यान्वयन प्रक्रिया र सो सम्बन्धी प्रतिवेदनहरुको अध्ययन ।
- २) रोशी गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका सामाजिक विकास सम्बद्ध कार्यालय एवम् संघसंस्थाहरु, विषयगत शाखा, वडा कार्यालयहरुसँग भेटघाट, अन्तरवार्ता र सूचना संकलन ।
- ३) प्राप्त सूचनाका आधारमा प्रारम्भिक प्रतिवेदन तयारी ।
- ४) प्रारम्भिक प्रतिवेदन माथी छलफल, प्रतिक्रिया र सुझाव ।
- ५) प्राप्त सुझावका आधारमा अन्तिम प्रतिवेदन तयारी

४. अध्ययनको सीमा :

यो अध्ययन सामाजिक परीक्षण कार्यविधि र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा भएको गाउँपालिकाको काम कर्तव्य र अधिकार क्षेत्र भित्र रहेको छ ।

रोशी गाउँपालिका र सामाजिक विकाससँग सम्बन्धित विषयगत कार्यालयहरु यस अध्ययनको विषय क्षेत्र भित्र रहेका छन् । यो अध्ययनले गाउँपालिका अन्तर्गत भएका सामाजिक विकासका सूचकहरुको प्रतिनिधित्व मात्र गर्दछ र समग्र गाउँपालिकाको विकासको प्रस्तुती गरेको छैन ।

५. बहुत छलफल कार्यक्रमको विवरण :

- क) मिति : २०७७ साल चैत्र ३१ गते ।
- ख) स्थान : रोशी गाउँपालिकाको सभाहल
- ग) उपस्थिति संख्या : ४१ जना ।

६. गाउँपालिकाको विवरण :

गाउँपालिकाको अध्ययन अनुसन्धान गरी विश्लेषणात्मक रूपमा निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

६.१ गाउँपालिकाको परिचय :

काभ्रेपलाञ्चोक जिल्लामा गठन भएका १३ तहहरु मध्ये यो गाउँपालिका तत्कालिन १० वटा गाविसहरु खहरेपागु, शिखर आम्बोटे महादेवटार, शिसाखानी, सिपाली चिलाउने, कटुञ्जेवेशी, खार्पाचोक, मंगलटार र भिमखोरी मिलाएर बनाईएको छ । यस गाउँपालिकाको पूर्वमा सुनकोशी गाउँपालिका (सिन्धुली), पश्चिममा नमोवुद्ध नगरपालिका, उत्तरमा तिमाल गाउँपालिका दक्षिणमा महाभारत र बेथानचोक गाउँपालिका रहेका छन् ।

६.१.१ नामाकरण :

रोशी गाउँपालिका हुँदै बग्ने रोशी खोलाको नामबाट गाउँपालिकाको नामकरण गारिएको हो । फुल्चोकीबाट निस्किएको मुहानबाट सुरु भएको रोशीका डाँफेखोला, मिकुखोला, चारखोला र पुण्यमाता सहायक खोला हुन् । यस गाउँपालिका हुँदै दुम्जा (सिन्धुली) मा पुगेपछि रोशीखोला सुनकोसीमा परिणत हुन्छ । यस गाउँपालिकामा विशेष गरी हिन्दु र बौद्ध धर्मावलम्बीहरूको बसोबास छ । करिब ६२ प्रतिशत तामाङ जातिको बसोबास रहेको यस गाउँपालिकामा ब्राह्मण, क्षेत्री, मगर, नेवार, ठकुरी, हायु, कामी, दमाईको पनि बसोबास छ ।

६.१.२ इतिहासमा रोशी :

काठमाडौं उपत्यका र तत्कालीन तिरुहत राज्यलाई जोड्ने व्यापारिक मार्गअन्तर्गत रोशी पनि हो । काठमाडौंबाट पूर्वी प्रदेश र दक्षिण पूर्वी मैदान छिचोल्ने मार्ग वर्षात्मा तिमाल डाँडैडाडा र हिउँदमा

रोशी खोलाको बगरैबगर दुम्जा भएर सुनकोसीको किनारैकिनार खुर्कोट पुगेर सिन्धुली र ओखलढुंगातिर लागदथ्यो । मध्यकालमा काठमाडौं उपत्यकामा बंगाली फौज पूर्वकै बाटो भएर आएको थियो । पूर्वी मैदानबाट काठमाडौं पस्ने बाटो त्यसबेला अर्को नभएकाले पनि यो फौज तिमालबाट रोशी हुँदै उपत्यका प्रवेश गरेको थियो । बंगालबाट आएको मुसलमानी फौजले भेटे जति मूर्ति तोडफोड गरेको थियो । तिमालको सत्यनारायणको मूर्तिको नाक र हात टुटेको पाइएकाले पनि यो कुरालाई पुष्टि गर्छ ।

सिम्मैनगढका राजा हरिसिंह देवका परिवार पनि रोशीकै किनारको बाटो भएर भक्तपुर भित्रिएका हुन् । त्रिभुवन राजपथ नखुलुञ्जेल र आन्तरिक हवाई सेवा सुरु नहुञ्जेल तिमाल र रोशी क्षेत्र काठमाडौंको दक्षिण-पूर्वीद्वारका रूपमा स्थापित थियो । कहिले मकवानपुर, कहिले भक्तपुर र कहिले काठमाडौंको अधिनमा रहेको रोशी क्षेत्र पृथ्वीनारायण शाहले अधिकार कायम गर्नु अधिसम्म मकवानपुरको अधिनमा थियो ।

परापूर्वकालदेखि नै काठमाडौं खाल्डोलाई बाहिरी संसारसँग जोड्ने हालको रोशी गाउँपालिका व्यापारिक नाका, सामाजिक महत्वको भूमिजस्ता कारणले प्रसिद्ध थियो । ताराखसे लेकमा देखिने मानव निर्मित संरचनादेखि शिखरअम्बोटेको मन्दिरका भग्नावशेषहरूले रोशी क्षेत्रका बारेमा व्यापक खोज र अनुसन्धानको खाँचो औत्याएको छ । काठमाडौंको महांकाल, ललितपुरको गोदावरी र विभिन्न स्थानमा भीमसेनको मन्दिर राख्ने चलन कतै रोशीबाटै भित्रिएको त हैन भन्ने ठाउँ यथावत् छ । हुन पनि रोशीका बूढापाकाहरूको भनाइलाई आधार मान्ने हो भने रोशीको दुर्गम गोदावरीलाई मल्लकालमै ललितपुर सारिएको हो भने महांकाल पनि रोशीबाटै सापटी लिइएको हो । महांकाललाई पृथ्वीनारायण शाहका बेलामा र गोदावरीलाई पनि त्यसैगरी मल्लकालमा स्थापित गरिएको मान्यता रोशीका बूढापाकाहरूमा छ ।

यस गाउँपालिकामा विशेष गरी हिन्दु, र वौद्ध धर्मावालम्बीहरूको बसोबास रहेको छ । तामाङ्ग जातिका वाहुत्यता रहेको यस गाउँपालिकामा ब्राह्मण, क्षेत्री, मगर, नेवार, ठकुरी, कामी, दमाई, सार्कीको बसोबास रहेको छ ।

भने लोपोन्मुख आदिवासी जनजाति हायू र पहरी जातीको पनि बसोबास रहेको छ । यहाँका बासिन्दाले पशुपालन र व्यापारलाई मुख्य पेशाको रूपमा ऐतिहासिक कालबाटै अँगाल्दै आएका छन् । धुलिखेल वनेपा र काठमाडौं उपत्यकाबाट नजिक रहेकोले यस गाउँपालिकाको आर्थिक सामाजिक विकासमा प्रत्यक्ष सकारात्मक प्रभाव परेको छ । यस गाउँपालिकाको आधा भन्दा बढी

बडाहरुलाई वि.पि. राजमार्गले यातायातमा सहजता ल्याएको छ भने स्थानीय उत्पादनको बजारीकरणको लागि पनि मद्दत पुगेको छ। यहाँ उत्पादन हुने कृषिजन्य तथा पशु उपजहरु तिनै बजार क्षेत्रमा बढी खपत र विक्री हुने गरेको छ। भौगोलिक रूपमा मध्यम स्तरीय पहाडी धरातल रहेको यस क्षेत्रमा मानव वसोबास र पर्यटन व्यवसायको लागि अति उपयुक्त स्थानहरु रहेका छन्। यहाँ भएका सम्भावनाहरुलाई अवसरको रूपमा परिणत गर्न र यहाँ रहेका समस्याहरुको न्यूनीकरण गर्ने क्रममा योजनावद्वा तौरबाट लाग्नु पर्ने आवश्यकता रहेको विधितै छ।

६.१.३ जनसंख्या र क्षेत्रफल

यस गाउँपालिकाका २०६८ सालको जनगणनाको आधारमा २८७४ जनसंख्या रहेको छ जस मध्ये १३५३१ पुरुष र १५५१५ महिला रहेका। कुल जनसंख्या ३९०६८ र ६२६२ घरधुरी तथा परिवारको आकार ४.८८ रहेको छ। गाउँपालिकाको कुल क्षेत्रफल १७६ वर्ग कि.मि. रहेको छ। प्रति वर्ग कि.मि. २२१ जनघनत्व रहेको यस गाउँपालिका महाभारत शृङ्खलाको उत्तरी मोहड जुन रोशी खोला भन्दा माथिको भाग रहेको छ। समुद्री सतहबाट करिब ३५० मिटर मात्रीबेंसीदेखिकरिब ३३०० मीटर उचाइको भूमीचुली सम्म उचाई रहेको यसगाउँपालिकामा ४५ प्रतिशतवन जंगल १५ प्रतिशत घासे बुट्यान गरी ६० प्रतिशत हरियाली क्षेत्र रहेकोछ। यहाँ ३००० मिटर भन्दा माथि उचाई भएको उच्च पहाडी भाग २ प्रतिशत रहेकोछ। यहाँको करिब ६८ प्रतिशत भूभाग वन जगल र बुट्यानले ओगटेको महाभारत लेकको काखमा अवस्थित रहेको कारण यो गाउँपालिकामा मनोरम दृश्यावलोकनका स्थानहरू प्रसस्त पाइन्छन्। जस अनुसार औषतप्रति परिवार जनसंख्या ६.२४ रहेको पाइन्छ। यस अनुरूप यहाँको जनसंख्या वृद्धिदर ५ प्रतिशत रहेको देखिन्छ। यहाँ आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या ६४.५४ प्रतिशत रहेको छ। जसमा युवा १६ देखि ४० वर्ष उमेरसमूहको वाहुल्यता (४७%) रहेको छ। मध्यिका (median) आयु २४ वर्ष भएको कारण गाउँपालिकाले जानसाञ्चिक लाभ लिने सुवर्ण अवसर रहेको र ६० वर्ष भन्दा माथिको जनसंख्या करिब ९ प्रतिशत मात्र रहेको छ।

६.१.४ जातजाति र भाषाभाषी

यस गाउँपालिकामा विभिन्न जातजातिको वसोवास रहेको छ । तामाङ्ग जातिको वाहुल्यता रहेकोछ भने ब्राह्मण, क्षेत्री, मगर, नेवार, ठकुरी, कामी, दमाई, सार्कीको समेत वसोवास रहेको छ । मुलुकमा नै सिमान्तकृत तथा लोपोन्मुख आदिवासी जनजातिको सूचीमा परेको हायू र पहरी जातिको पनि यस गाउँपालिकामा वसोवास रहेका छ । मातृभाषाको आधारमा करिब ३५.५ प्रतिशतले नेपाली भाषा प्रयोग गर्ने देखिन्छ भने ५९.६ प्रतिशत तामाङ, २१ प्रतिशतले नेवारी, २.९ प्रतिशतले मगर भाषा प्रयोग गरेको देखिन्छ भने भाषामा हायू र पहरीको समेत आफै भाषा रहेकाको छ । धर्मको आधारमा हिन्दु (३७.५%), बौद्ध (६१.१%), क्रिश्चियन (१.४%) र अन्य धर्म नगन्य मात्रामा रहेको देखिन्छ ।

६.१.५ गार्हस्थ उत्पादन र आर्थिक क्रियाकलाप

यस गाउँपालिकामा रहेका १० वर्षा माथिका जनताहरु मध्ये २४.७ प्रतिशत जनता कृषि पेशा र आफै खेतीपातीमा संलग्न रहेका छन् भने २७.५ प्रतिशत अरुकोमा तलब तथा ज्यालामा काम गर्दछन् । घरधन्दामा संलग्न ३५.८ प्रतिशत छन् भने बेरोजगार २.८ प्रतिशत रहेका छन् । विद्यार्थीको संख्या २४.२ प्रतिसत रहेको छ भने बाँकी आफैनै गैर कृषि सायमाव्यव संलग्न, कामको खोजी गर्नेर विस्तारित काममा संलग्न रहेका छन् ।

६.१.६ गरिबीको अवस्था

कृषि यहाँको मुख्य पेशा भएपनि करिब ६८ प्रतिशत घरपरिवारको मात्र कृषि उत्पादनले वर्षदिन भरी खान पुग्ने देखिन्छ । करिब ३२ प्रतिशत घरपरिवारलाई आफ्नो उत्पादनले वर्षभरी खान नपुग्ने देखिन्छ । यसैले यी घरपरिवारले अन्य काम, ज्याला मजदुरी गरेर जिविकोपार्जनजी गरेका छन् । वार्षिक पारिवारिक आम्दानी तथा आफैनै कृषि उत्पादनबाट वर्षभर खान पुग्ने आधारमा यहाँकरिब ३२ प्रतिशत घरपरिवार गरिब रहेको देखिन्छ । गरिव परिवारको वडागत वितरण हेर्दाप्रति वडा औसतमा १४० गरिब घर परिवार रहेका छन् भने सबभन्दा बढी गरिब घरपरिवार रहेकावडा नं ११ मा १८७ परिवार र सबभन्दा कम रहेकोवडा नं ८ मा ५७ घरपरिवार रहेका छन् ।

६.२ रोशी गाउँपालिका क्षेत्रको धार्मिक, साँस्कृतिक, पर्यटकीय विकासको अवस्था :

६.२.१ रोशी गाउँपालिकाको पर्यटकीय विशेषता

रामायणकालमा सीताको पवित्र पाइला परेको चित्त अंकित दुंगा, महाभारतको लडाइँमा सेनाहरू चढी आएका हातीलाई पानी खुवाउने र आहल राख्ने हातीआल, कुनै कालखण्डमा पुच्छेतारा खसेर डाँडाको टुप्पोमा बनेको पानी पोखरी, १२ वर्षमा मात्र फुल्ने अनौठो जातिको फूल, अनि फूल फुलेको वर्ष मात्र निस्कने प्राकृतिक धारा । यी र यस्ता अनेकौं मिथक र यथार्थ हो- काभ्रेको रोशी गाउँपालिका ।

महाभारतकालीन युद्धका अनेकन गाथा समेटेको काभ्रेको रोशी गाउँपालिकामा दानव र दैत्यको अस्तित्वलाई स्थापित गर्ने अनेकौं प्राकृतिक संरचना विद्यमान छन् । सामाजिक चेतनालाई विभेदले थिचेका बेला विभिन्न आठ जातका लागि निर्माण गरिएको आठवटा ऐतिहासिक कुवा (वडा नम्बर ११), बसाहको अति प्राचीन भव्य दुंगेप्रतिमा, तामाको धाउ पखाल्ने गुफाजस्ता अनेकन यथार्थ र दन्त्यकथाबीचको संघारमा छ रोशी ।

आधुनिक नेपालको संरचनापछि निकै ठूलो र विस्तारित रोशी पर्यटन, इतिहास र खोजका लागि नौलो र रहस्यमय गन्तव्य बन्न सक्ने सम्भावना प्रबल देखिन्छ । एउटा नचलाइएको र नछोइएको इतिहास हो रोशी । स्थानीय बूढापाका र लामाहरूको दाबीलाई मान्ने हो भने रोशीको सोभो सम्बन्ध महाभारतकाल र त्यसभन्दा अधिको रामायणकालसम्म पुग्छ ।

पत्याउनै गाहो हुने गरी महाभारत लेकको शिरमा रहेको ताराखसे लेक (पोखरी), वरपर मानव निर्मित दुंगे संरचनाले रोशीको ऐतिहासिकतालाई व्यापक खोजबाट उजागर गरिनुपर्ने महसुस गराउँछ । यहाँ मानव निर्मित दुंगाको गाहो अहिले पनि सजिलै देख्न सकिन्छ । यो ठाउँ कुनै प्राचीन वा अति प्राचीन किल्ला वा दरबारको भग्नावशेष हो वा बटुवाहरूका लागि बनाइएको संरचना यसै भनेर ठोकुवा गर्न सकिने अवस्था छैन । महाभारत शृंखलाले ढपक्क ढाकेको सम्पूर्ण क्षेत्र रोशीका लागि पर्यटनको अथाह सम्भावनाले भरिपूर्ण छ । दीर्घकालीन रणनीतिका लागि विस्तृत सर्वेक्षण जरुरी छ । तर तत्कालका लागि सामान्य पहलबाट विकसित गर्न सकिने केही क्षेत्रहरूका बारेमा मात्र यहाँ चर्चा गरिएको छ

६.२.२ नीलाम्बरी (सिलामे फूल) :

स्थानीय भाषामा सिलामेका नामले चिनिने विचित्र र अति दुर्लभ प्रजातिको फूल फुल्ने लेक क्षेत्रलाई गाउँपालिकाले आफ्नो तहबाट अति संरक्षित क्षेत्र घोषणा गरेर त्यही अनुरूप कार्ययोजना सार्वजनिक गर्ने योजना बुनेको छ । हालसम्म प्राप्त प्रमाणअनुसार सम्भवतः यो प्रजातिको फूल भारतको केरलामा मात्र देखिएको छ ।

१२ वर्षमा फुल्ने फूल अत्यन्तै दुर्लभ मानिन्छ । छिमेकी

मुलुक भारतको केरलामा १२ वर्षमा मात्र फुल्ने अति दुर्लभ नीलाम्बरी फूलले विश्वभर चर्चा पाएको छ । यो फूललाई कुरिङ्जीको नामले समेत चिनिन्छ । यो फूलको वैज्ञानिक नाम स्ट्रो-बिलान्थेस कुन्थिएनस हो । यो फूलले हरेक १२ वर्षमा केरलाको पर्यटन व्यवसाय अकासिन्छ । सेभ कुरिङ्जी काउन्सिल संस्था नै गठन गरेर ३२ वर्ग किलोमिटरको यो फूल फुल्ने क्षेत्रलाई संरक्षित गरिएको छ । भारतमा यो फूलको महत्व बुझेर सन् १८८८ देखि औपचारिक रूपमै फूल फुल्ने सिजन र समय सूचीकरण गरिएको छ । सेप्टेम्बर-अक्टोबर महिनामा केरलाको मुनार पहाड यो फूलले ढकमक्क हुन्छ । नेपालको (अहिलेसम्म थाहा पाएअनुसार) रोशीमा मात्र यो फूल रहेको पाइएको छ ।

६.२.३ गोदावरी

रोशी गाउँपालिका-१० स्थित महाभारत लेकमा गोदावरी भन्ने स्थान छ । समुद्री सतहबाट करिब २३ सय मिटर उचाइको यो ठाउँमा हरेक १२ वर्षमा एक पटक गोदावरी मेला लाग्छ । रोशी गाउँपालिका र महाभारत गाउँपालिकाको सिमानामा पर्ने उक्त लेक नै वास्तविक गोदावरी भएको स्थानीय बासिन्दाको भनाइ छ । पूजाआजाका लागि ज्यादै दुर्गम र अपायक भएका कारण मल्लकालमा ललितपुर जिल्लाको फुल्घोकीको फेदीमा रहेको कुण्डमा गोदावरीको प्रतीक बनाएर

पूजाआजा सुरु गरिएको किंवदन्ती छ । तर यो वास्तविक गोदावरी हो वा होइन ? अध्ययन हुनु बाँकी छ । यो स्थानलाई गोदावरीको शिर र ललितपुरको कुण्डलाई गोदावरीको पाउ भन्ने किंवदन्ती पनि छ ।

गोदावरी स्थानको आसपासमा तीनवटा टाकुरा छन् । भूमिचुली, सीताचुली र घोडेचुली । यी तीनवटै चुलीबाट तराई र काठमाडौं उपत्यका देखिन्छ । उत्तरतर्फ तिब्बतसम्म देखिन्छ । घोडेचुली सिन्धुली जिल्लाको सिमाना पनि हो ।

६.२.४ डम्फुपार्क : डम्फु जीवन्त संग्रहालय

मध्यकालीन संरचनासहितको तामाड जातिलाई केन्द्रित गरेर जीवन्त यो खुला संग्रहालयमा मध्यकालीन शैलीमा निर्मित (आधुनिक प्रविधिसहित) घरहरू, धार्मिक स्थलहरू, रहनसहनको जीवन्त प्रदर्शनीलगायतका विषयहरू समेटिएर बनाउन लागिएको यो जिवन्त संग्रहालय हो । खाना बनाउने, रक्सी पार्ने, जाँड राख्ने, अन्न कुट्ने, पिस्ने घट्टलगायतका गतिविधि सातै दिनसम्म चल्ने गरी संग्रहालयको अवधारण बनाउने योजना रहेको छ । यो संग्रहालयमा तामाडको परम्परागत भोजनसहित होमस्टेका अवधारणाअनुरूप सफा र उच्च मापदण्डका कोठा (हेर्दा परम्परागत) बनाउन आवश्यक छ स्थानीय सरकारको मुख्य जिम्मेवारी भनेको आफ्नो ठाउँको कला संस्कृति बचाउनु पनि हो । तामाड जातिको ठूलो बाहुल्य भएकोले तामाड कला संस्कृति जोगाउन गाउँपालिकाले गरेको प्रयासमध्ये एक हो डम्फुपार्क । वडा नम्बर ११ अन्तर्गत कालदुंगा (मंगलटार नजिक रोशी किनार) मा डम्फुपार्क निर्माणका लागि करिब ३५ रोपनी जग्गा पालिकालाई प्राप्त भएको छ । तामाड जातिको कला संस्कृति तथा संस्कार भल्क्ने डम्फुपार्क अहिलेसम्म भुटानमा मात्रै बनेको छ ।

६.२.५ ताराखसे लेक : ताराखसे लेक क्षेत्र आफैमा प्राकृतिक दृश्यावलोकनका लागि उत्कृष्ट पर्यटकीय गन्तव्य बन्न सक्ने स्थान हो । यहाँबाट देखिने हिमालहरू दृश्यावलोकन आफैमा उत्कृष्ट पर्यटकीय प्याकेज हो । साथै, पहाड, तराई र हिमाल देखिने स्थानका रूपमा यो ठाउँ प्रसिद्ध छ । महाभारत

जंगलमा रहेको ताराखसे लेकको विषयमा एउटा किंवदन्ती छ । कुनै समय ताराको एक टुक्रा खसेर ठूलो खाल्डो बनेको र पछि पानी पर्दा जम्मा भएको पानीले पोखरी बनेको स्थानीयहरूको भनाइ छ । महाभारत जंगलको शिरमै (करिब २८०० मिटरको उचाइ) पानीको पोखरी र संरक्षण नगरिएको अवस्थामा महादेवको मन्दिर देख्न सकिन्छ । हरेक साउने संक्रान्तिमा महादेवको मन्दिरमा मेला लाग्छ । साविकको गोकुले, घर्तीछापलगायतका गाविसका बासिन्दाको आउजाउ गर्ने प्रमुख बाटो ताराखसे लेक, हात्तीआलमै पर्छ । कुनै बेला हात्ती आएर आहाल बसेको हुनाले यो पोखरीको नाम हात्तीआहाल रहेको किंवदन्ती छ । केही वर्षदेखि मान्छे हिँड्ने पुरानो गोरेटो बाटोलाई मोटर चल्ने बनाइएको छ । ताराखसे लेक आसपासबाट भक्तपुरको नगरकोटबाट देखिनेलगायत अन्य अनगिन्ती हिमालहरू देख्न सकिन्छ ।

६.२.६ हात्तीआल र पाण्डवडाँडा :

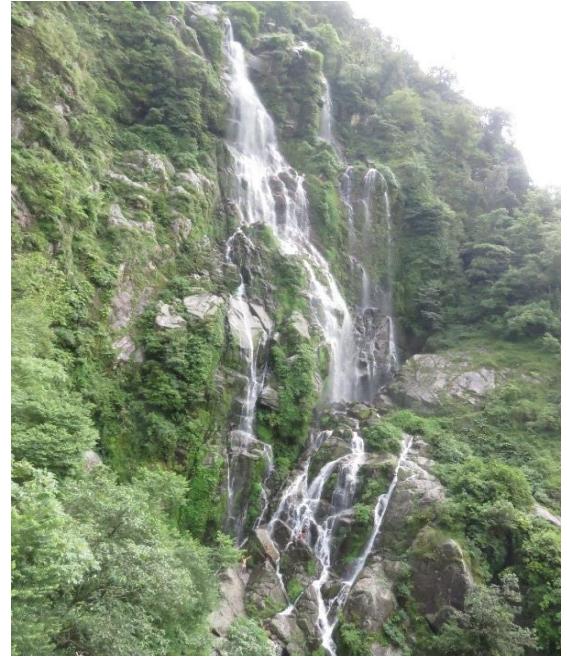
ताराखसे लेकबाट करिब चार किलोमिटरको कच्ची सडक पार गरेपछि हात्तीआल पुगिन्छ । हात्तीआल

पुग्नुभन्दा अगाडि सीतापाइले ढुंगा देख्न सकिन्छ । सडकको बीचमा बसेको ठूलो ढुंगोमा पाइला आकारको आधा माना चामल अट्ने पैताला आकारको खोबिल्टो सजिलै देख्न सकिन्छ । महाभारत युद्धकालमा पाण्डवहरूका सेनाले हात्तीलाई पानी खुवाउने, आहाल बसाउने गरेकाले यो ठाउँलाई हात्तीआल भनिएको हो ।

६.२.७ तीनधारे भरना : रोशी गाउँपालिका वडा नम्बर २ स्थित ‘तीनधारे भरना’ आकर्षक भरनाको हो । बनेपा-नमोबुद्ध-दाप्चा-पिपलटार-फलामेसाँघु हुँदै काफलडाँडासम्म कच्ची मोटरबाटोको यात्रा र त्यसपछि करिब एक किलोमिटर गोरेटोबाटो हिँडेपछि भरनामा पुग्न सकिन्छ । भरनासम्म पुग्ने यातायातको सहज व्यवस्थान भएको खण्डमा प्रचुर मात्रामा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटनको आकर्षक गन्तव्य बन्ने देखिन्छ ।

‘भरना हेर्न जाने अवसर पाउने जो कोहीले भर्ना हेरेपछि धेरै रमाईलो मान्दछन् । यो ठाउँलाई पर्यटन प्रबद्धनको लागि योजनाबद्ध रूपमा विकास गर्न आवश्यक छ । धेरै जसोले सामाजिक सञ्जालमा धेरै प्रचार भएको देखेपछि भरना अवलोकन गर्न गएको र धेरै आकर्षक र मनमोहक लागेको कुरा त्यहाँ जाने पर्यटकहरूले बताउने गरेका छन् । भरना अत्यन्तै मनमोहक भएका कारण केही समय देखि आन्तरिक पर्यटकको घुँईचो लाग्दै आएको छ । कोरोना कहरकै बीचमा पनि विशेषगरी शहर बजार क्षेत्रका मानिस घुम्न त्यहाँ पुग्ने गरेका छन् । महाभारत जङ्गलबाट निस्केको मुहानको चिसो पानीको भरनामा रम्दै तस्विर लिनु, नुहाउनु र भरनामा लुकामारी खेल पाउने भएपछि सवारी साधनसहित त्यहाँ घुम्न जानेहरूको सङ्घयामा उल्लेख्य बृद्धि भएको छ । तीन वर्ष अगाडि ड्रोनमार्फत दृश्य कैद गरेर प्रचाररप्रसार गर्न थालेपछि विस्तारै पर्यटन आगमन बढ्न थालेकोमा अहिले धेरै बृद्धि भईसकेको छ ।

दुईदेखि तीन दिनको प्याकेज कार्यक्रम बनाई पर्यटकलाई आकर्षित गर्न सकिने देखिन्छ । भर्ना कति उचाइबाट भर्छ, यसको लम्बाइ-चौडाइ कति छ भन्ने विषयमा समेत यकिन तथ्यांक राख्न आवश्यक छ । उपयुक्त पद मार्गको ठाउँ ठाउँमा विश्राम र खानपिनको सुविधा, भरना वा उपयुक्त गन्तव्य नजिकै क्याम्प फायरसहित रात बिताउने सुविधाजस्ता विषयलाई पनि योजनामा समेट्नुपर्छ ।

योग र ध्यानमा रमाउने स्वदेशी वा विदेशीहरूका लागि आवश्यक वातावरणसहितको सुविधामा ध्यान दिन जरुरी छ । प्राकृतिक वातावरण र बोटविरुवामा दक्खल नपर्ने गरी विकास समितिमार्फत नै योजना बनाएर त्यस क्षेत्रका गाउँलेहरू लाभान्वित हुन सक्ने योजना बनाउने गरी गाउँपालिका अधि बढेको छ ।

त्यसै, वडा नम्बर ६ मा पर्ने गढी र १२ मा पर्ने घ्याडडाँडा प्राकृतिक रूपमा गाउँपालिकाका वरदान हुन् । २४ सय मिटरको उचाइमा रहेको मानव निर्मित संरचनासहितको यो गढी संरक्षण र अध्ययनको

पर्खाइमा छ । घ्याड लेकमा परम्परादेखि लाग्ने गरेको जात्रा पनि केही समयदेखि रोकिएको छ । बनावटका हिसाबले इलामको कन्यामलाई बिसाउने यो क्षेत्रमा रहेको दुई सय हेक्टर सार्वजनिक जग्गा र जंगल समेटेर पर्यटनका लागि नयाँ गन्तव्य बनाउन सकिन्छ ।

६.२.८ भूमिचुली

प्रख्यात धार्मिकस्थल भूमिचुली मन्दिर वडा नम्बर ९ मा पर्छ । भूमिचुलीलाई तामाङ भाषामा ज्योमोगाड भनिन्छ । गाउँमा खडेरी परेका बेला २३ सय मिटर उचाइमा रहेको भूमिचुली मन्दिरमा प्रत्येक घरधुरीबाट एक एकजना पुगेर पानी मार्गदै पूजा गर्ने चलन छ । उनीहरू फर्केर आफ्नो घर नआइपुग्दै ठूलो पानी पर्ने गरेको अनेकौं उदाहरण छन् । भूमिचुलीको टाकुरामा एउटा विशाल ढुंगा छ । त्यो ढुंगा कसैले टुकुक राखिएको जस्तो देखिन्छ । थोरै बल प्रयोग गरेर धकेल्नासाथ पल्टिहाल्छ कि जस्तो देखिन्छ । तर क्यै पटक ठूला भूकम्प गए त्यो ढुंगा हल्लिएको छैन । कसरी अडिएको होला ? देखेहरूको दिमाग नै चक्कराउँछ । त्यो ढुंगालाई बाघका रूपमा पूजा गरिन्छ । त्यो बाघले यस क्षेत्रको संरक्षण गरिरहेको जनविश्वास छ ।

६.२.९ शिखरआम्बोटेको नारायणको मन्दिर

शिखर आम्बोटेमा रहेको नारायणको मन्दिरले अझ बढी संरक्षण र ऐतिहासिकताको खोज गरिराखेको छ । मन्दिरको नाम नारायण हो, तर सँगसँगै शिवलिंग पनि राखिएको छ । अनि मन्दिरसँगै ठूलो शिलालेख पनि छ । तर त्यो शिलालेखलाई इनामेलले पोतेर रंगीन बनाइएको छ भने शिलालेखमा कुँदिएको अक्षर सामान्य व्यक्तिले बुझ्ने भाषामा छैन । तुलनात्मक रूपमा चारैतर समथरजस्तो देखिने भूभागको बीचमा ठूलो क्षेत्र ओगटेर पहाडभै लाग्ने गरी मन्दिर बनाइएको छ । मन्दिरबाट करिब दुई सय मिटर तल समथर खेतमा खडा गरिएको बसाहाको भव्य प्रतिमाले यो मन्दिर कुनै कालखण्डमा निकै ठूलो भू-भाग ओगटेर बनाइएको त थिएन भन्ने आशंका पैदा गराइदिएको छ । भट्ट हेर्दा बसाहामा पनि केही लिपि वा संकेत चिन्ह कुदिएको स्पष्ट देखिन्छ । खोज र अनुसन्धानको अभावमा निजी खेतमा रहेको बसाहा खेतालाहरूको बोझ र हाँसिया उज्याउने गरिएका कारण खिइदै गएको छ । यसको एक भाग निकै सानो भइसकेको छ ।

६.२.१० शिखरआम्बोटेको प्राचिन महांकालदेवी :

काठमाडौं महांकाल निकै प्रसिद्ध छ । यस्तै, प्रसिद्ध प्राचिन महांकालदेवी शिखरआम्बोटेमा पनि छ । यो महांकालको प्रसिद्धिका कारण नेपाल एकीकरणका बेला श्री ५ पृथ्वीनारायण शाहले चढाएको विश्वास गरिने तरबार र त्रिशूल मन्दिरभित्र अझै पनि देख्न सकिन्छ । तर यो स्थान पनि केही निजी घर, जग्गा छिचोल्दै पुग्नु पर्छ । यो मन्दिरमा वि.सं. १९७२ सालमा बलवीर लामाले चढाएको घण्ट चिराचिरा परेको अवस्थामा छ । वैशाख पूर्णिमाको दुई दिनअघि यहाँ धुमधाम मेला लाग्छ । चार रोपनी क्षेत्रफलमा सीमित यो मन्दिरमा भाकल गर्दा मनोकांक्षा पूर्ण हुने विश्वास अहिले पनि छ ।

६.२.११ पिप्लेको अखण्डधूनी :

रोशी गाउँपालिका-११ मा बीपी राजमार्गको किनारमै शदीयौं पुरानो यज्ञशाला छ । यो यज्ञशाला कति पुरानो हो यकिन छैन । यतिबेला यज्ञशालालाई निरन्तरता दिइरहनु भएको छ- कृष्णबहादुर थपलियाले । उहाँ भन्नुहुन्छ - ‘परापूर्वकालमा गोरखनाथ बाबा आफैले अग्निको उत्पत्ति गराई केही समय हवन गर्नु भएको रहेछ । उहाँ विदा हुने बेला आफ्ना शिष्यलाई यो अग्नि कहिल्यै निभ्न नदिन्, नियमित हवन गर्नु भनेर छाड्नु भएको रहेछ । हाम्रा पुर्खाहरू गोरखनाथकै शिष्य हुनुहुन्छ । त्यसबेलादेखि नै अहिलेसम्म त्यो अग्नि निभेको छैन, नियमित होम हुँदै आएको छ ।’ त्यसबेला गोरखनाथले आफ्ना शिष्यलाई दिएको श्रीपात्रो पनि आफूसँग सुरक्षित रहेको उहाँ बताउनु हुन्छ ।

अखण्डधूनीमा नियमित हवन गर्ने पद्धतिलाई अग्निहोत्र भनिन्छ । अग्निहोत्रको यो पद्धति वैदिककालीन हो । वैदिककालीन यो पद्धतिले नेपालमा थोरै ठाउँमा मात्रै निरन्तरता पाएको छ । जसमध्ये प्युठानको स्वर्गद्वारीलाई लिन सकिन्छ । यदि थपलियाको भनाइ पुष्टि भयो भने स्वर्गद्वारीको अग्निशालाभन्दा पनि यो अग्निशाला पुरानो मानिनेछ । यतिबेला भने यो अग्निशाला संरक्षणको पर्खाइमा रहेको छ ।

६.२.१२ मास्ती भीमसेन

बीपी राजमार्ग हुँदै धुलिखेलबाट खुर्कोट जाँदै गर्दा मंगलटार कटेपछि करिब चार किलोमिटर पर एउटा फराकिलो फाँट देखिन्छ । जसलाई मास्ती फाँट भनिन्छ । यो फाँटबाट तिमाल जोड्न हालै रोशी नदीमाथिको पक्की पुल नजिकैको सानो बजारमा विशाल पीपलको रुख छ । पीपलको रुखमुनि भीमसेनको प्रख्यात मन्दिर छ । जसलाई मास्ती भीमसेन भनिन्छ । यही मन्दिरको नामबाट यस फाँटको नामकरण गरिएको किंवदन्ती छ ।

आफ्नो मनोकामना सिद्धि हुने विश्वासका साथ मास्ती भीमसेनप्रति यस भेगमा धेरै ठूलो आस्था छ

। खासगरी काठमाडौं उपत्यकाका नेवार समुदायमा जीवनमा एकपटक दोलखा भीमसेन र मास्ती भीमसेनको दर्शन गर्नेपर्ने मान्यता छ । दोलखा भीमसेन र मास्ती भीमसेनको उत्पत्ति सँगै भएको जनविश्वास रहे पनि कहिले उत्पत्ति भएको हो ? पूजाआजा कहिले सुरु भएको हो ? भन्ने अभिलेख पाइँदैन ।

भिँ द्यः अर्थात् असल देवता, नेवारहरूले मल्लकालदेखि मान्दै आएको देवताको नाम हो । तर यस क्षेत्रमा नेवार जातिको पुरानो बस्ती पाइँदैन । तैपनि यति प्रख्यात भीमसेन मन्दिर कसरी यहाँ बन्यो ? भन्ने सन्दर्भमा एक किंवदन्ती छ ।

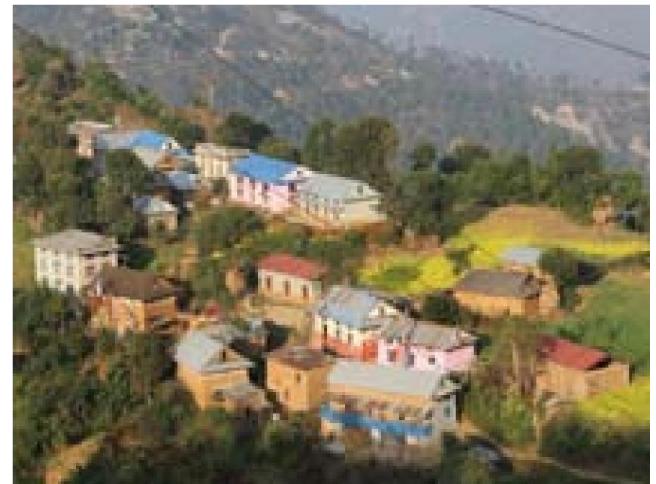
६.२.१३ बुद्ध पार्क : राजमार्गको आसपासमा निर्माण गरिएको यो बुद्धको प्रतिमाले स्थानीय स्तरमा तामाङ्ग जातिको बाहुल्यता रहेको यो गाउँपालिकामा एक प्रतिमाको काम गरेको छ । यसले पर्यटन विकासमा टेवा पुगेको छ । राजमार्ग आसपासमा भएको कारणले आवतजावत गर्ने मानिसहरूलाई समेत फोटो खिच्ने र बृद्धको दर्शन गरेर यात्रा सफलताको कामना राख्न समेत यो स्थानले महत्वपूर्ण सहयोग पुगेको छ ।

६.२.१४ हायु जाति : रोशी गाउँपालिका-१० मा हायु जातिको बसोबास छ। हायु लोपोन्मुख जाति हो। हायु जातिको संरक्षणका लागि सरकारले विशेष कार्यक्रम ल्याएको छ। यो कार्यक्रमबाट यहाँका हायुहरू पनि लाभान्वित भएका छन्। यहाँ हायु जाति ११ घर र जनसंख्या ७६ छ। प्रत्येकलाई राज्यले सामाजिक सुरक्षा भत्ताअन्तर्गत मासिक तीन हजार रूपैयाँ दिने गरेका कारण हायु जातिको जीवनस्तर सुधारेन्मुख छ।

हायु बस्ती बीपी राजमार्गको वालिटडबाट पैदल तीन किलोमिटर र धुले सडक आठ किलोमिटरको दूरीमा पर्छ। हायु जातिका ११ घरपरिवारभित्रै मामाचेली फुफुचेलाबीच विहेबारी चल्छ। बूढापाकाहरूले हायु भाषा प्रयोग गर्दछन्। प्राकृतिक धर्म मान्छन्। भूमि पूजा गर्दछन्। मृत्यु संस्कार तामाङ जातिको जस्तै हो। पण्डित आफ्नै हुन्छ। अन्यत्र बसाइँसराइँ गरेका कारण पनि यहाँ हायुको जनसंख्या थोरै भएको हो। अन्यत्र जानेले आफूलाई राईका रूपमा चिनाउने गरेको देखिएको छ।

हायु जाति भन्नाले एउटा भिन्नै अल्पसंख्यक जाति बुभनुपर्छ। हिन्दुहरूका दसैं, तिहारलगायतका चाडपर्वहरू मनाउने गर्दछन्। दसैलाई हायु जातिले नेपालका अन्य हिन्दु जातिभै विशेष चाडका रूपमा मनाउने गरेको पाइन्छ। २०५८ सालको जनगणनाको तथ्यांकअनुसार हायु जातिको जनसंख्या १८२१ मात्र छ। यस जातिलाई लोपोन्मुख जातिका रूपमा वर्गीकृत गरी हाल सरकारी तवरबाट भत्तासमेत दिइन थालिएको हो। हायुहरू मुख्यतया खेती गरेर जीविकोपार्जन गर्ने गरे पनि उनीहरूको उपस्थिति सेना प्रहरीमा समेत रहेको पाइन्छ। जागिरका क्रममा धेरैले हायु थर नलेखाई राई थरसमेत लेखाएका भेटिन्छन्। हाल वैदेशिक रोजगारीमा समेत उल्लेख्य संख्यामा हायु जातिका मानिसहरू जानुका साथै अन्य पेसातर्फ पनि आकर्षित हुँदै गरेका छन्।

६.२.१५ तामाङ जाति र संस्कृति : रोशी गाउँपालिकामा ६२ प्रतिशतभन्दा बढी तामाङ समुदायको बस्ती भएकाले उनीहरूको धर्म, संस्कृति, सस्कार र परम्पराबारे अन्य समुदायले पनि जानकारी राख्ने पर्ने हुन्छ । नेपाली समाजले आधुनिकीकरणको नाममा आफ्नो परम्परागत रीतिरिवाज, धर्म, संस्कृतिप्रति सचेत रहन नसक्नु देशका लागि गम्भीर संकट निम्त्याउनु हो । यसर्थ, तामाङ समुदायको परम्परा, संस्कृति र सस्कारबारे संक्षिप्तमा चर्चा गरिएको छ । सर्वप्रथम तामाङ को हुन् भन्ने जान्न जरुरी छ । तामाङ जाति नेपालका विभिन्न

आदिवासी जनजातिहरूमध्ये एक हो । आफ्नै साभा भूगोल भएको जाति हो तामाङ । तामाङहरूको साभा भूगोललाई ताम्सालिड भन्ने गरिन्छ । तामाङ जाति नेपालका प्राचीन जातिहरूमध्ये एक हो । यो जातिले काठमाडौं उपत्यकालाई आफ्नो प्राचीन मूलथलो मान्दछ । नेपाल सरकारले सूचीकृत गरेका विभिन्न ५९ आदिवासी जनजातिहरूमध्ये तामाङ एक हो । यस जातिको आफ्नै भूगोल, धर्म, इतिहास, भाषा, भेषभूषा, रहनसहन, सामाजिक संरचना, संस्कार एवं सांस्कृतिक मान्यता रहेका छन् । तामाङ जातिको मुख्य बसोबास क्षेत्र काठमाडौं उपत्यका र यसको आसपासका जिल्लाहरू रसुवा, मकवानपुर, नुवाकोट, धादिङ, काभ्रेपलाञ्चोक, सिन्धुपाल्चोक, रामेछाप, दोलखा, सिन्धुली हो । तामाङ जातिलाई चिनाउने सशक्त माध्यम भाषा नै हो । नेपालको विभिन्न जीवित भाषाहरूमध्ये तामाङ भाषा अन्य भाषाको तुलनामा निकै अगाडि छ । तामाङ भाषा भोट-बर्मेली भाषा परिवारअन्तर्गत पर्दछ । तामाङ जाति बौद्ध धर्म मान्दछन् त्यसैले तामाङ जातिको जन्मदेखि मृत्युसम्मको सम्पूर्ण कर्म बौद्ध दर्शनबाट निर्देशित भएको छ ।

तामाड समुदायमा चाडबाड तथा उत्सव : तामाडहरूले आफ्नो विभिन्न चाडपर्वमा बौद्ध धर्म र परम्पराअनुसार गुम्बा, माने र छ्योर्तेनमा पूजाआज गर्दछन् । तामाडहरू बौद्ध धर्मको महायानी सम्प्रदायभित्र पर्दछन् । उनीहरूको

विभिन्न महत्वपूर्ण धार्मिक चाडपर्वहरूमध्ये बुद्धजयन्ती, सांस्कृतिक एवं धार्मिक पर्व अर्थात् नयाँवर्ष ल्होछारलाई प्रमुख चाडको रूपमा मान्दछन् । माघेसंक्रान्तिको चाड मनाउँदा घ्याडमा गएर पूजा गरिन्छ ।

जनै पूर्णिमालाई यो समुदायले गुरुपूर्णे भन्ने गरेको पाइन्छ । सो दिन नारा पूजा र भोज चल्ने गर्दछ । घ्याड चलाउन गुठीको भै सामूहिक जग्गा राख्ने चलन पनि छ । तामाडहरू चैते दसैं, वैशाखी वा बुद्ध पूर्णिमा, साउने संक्रान्ति, दसैं-तिहारजस्ता चाडहरू पनि मनाउने गर्दछन् । तामाड समुदायमा संसारी पूजा अर्थात् भूमि पूजा गर्नेहरू पनि छन्, जसलाई सिद्धस्थान भनिन्छ । आफ्नो थरअनुसारको फरकफरक कुलदेवता (फोला)को पूजा गर्ने प्रचलन पनि छ । कुलदेवताअनुसार फरकफरक प्रक्रियाले पूजा गर्दछन् । कसैको लामाले कुलदेवताको पूजा गर्दछन् भने कतै बोन्वो (भाँकी) ले कुलदेवताको पूजा गर्ने चलन छ । तामाड जीवन, दर्शन र संस्कारमा मुख्यतया तीन सांस्कृतिक निकाय लामो समयदेखि प्रचलनमा छ । बोन्वो, लामा र ताम्बा । बौद्ध सम्प्रदायमा बदलिनुअघि तामाडहरू प्राकृत बोन थिए अर्थात् बोन्वोबाट सबै कर्म गर्दथे । पछि लामावाद पनि मिसियो । त्यसअघि नै मौखिक इतिहासविद्, संस्कृतिविद्को रूपमा ताम्बा (कथा भन्ने मान्छे) तामाड समुदायमा अस्तित्वमा आए । तामाड संस्कृतिको तीन खम्बा मानिने यी सांस्कृतिक धरोहरहरू अझै अस्तित्वमा छन् ।

नाच र परम्परा तामाड समुदायमा तेमाल जात्रा अत्यन्त प्रसिद्ध छ । यो जात्रामा तेमाल क्षेत्रका अन्तिम राजा रिज्जेन दोर्जे (१८१९ सम्म) आफै उपस्थित भई तामाड संस्कृति र परम्परा संरक्षण गर्न हौसला दिने गर्थे । चैतपूर्णिमाको दिन लाग्ने यो जात्राका लागि मानिसहरू हिँडेरै काठमाडौं स्वयम्भू

बौद्ध स्तूपामा अधिल्लो दिनै आउथैँ । रातभर स्वयम्भू बौद्ध स्तूपामा बत्ती बालेर स्तूपाको प्रदक्षिणा गरी मानेहरू घुमाउँदा आफूलाई धर्म हुने र मृतक आफन्तले मुक्ति पाउने विश्वास गरिन्छ ।

नेपाली समाजमा तामाङ सेलो अत्यन्तै लोकप्रिय छ । तामाङ सेलो भन्नासाथ हामी डम्फुको तालमा गाइएका चुट्किला, छोटा-मीठा गीत सम्भन्धै । विहे तथा चाडपर्वमा हातमा डम्फु लिएर फनफनी घुम्दै, कहिले बस्दै, कहिले उठ्दै हुल बाँधेर आमैले हो... आमैले..

भन्दै नाच्न गाउन रुचाउने रोशे तामाङहरूको निमित्त गीत र नाच जीवनको अभिन्न अंग डम्फु बनेको छ । डम्फु घोरलको छाला र कोइराला-काठबाट घेरा बनाई बाँसका किला प्रयोग गरी बनाइन्छ । यसरी बनाइएको डम्फुको आवाजमा सरस्वतीको स्वरजस्तो दिव्य हुन्छ भन्ने आमधारणा छ । नाचहरूमा डम्फु नाच, दोरा नाच, सरस्वती नाच र देउता नाच प्रमुख छन् । यी सबै नाचमा डम्फु प्रयोग गरिन्छ । धार्मिक जात्राहरूमा व्हाई गीत, फावर गीत, ताम्बा काइतेन गीत र देउता गीत गाइन्छ । दैनिक जीवनमा आधारित वा मायाप्रीतिको गीतलाई फापर गीत भनिन्छ, यी गीतहरू मेलापात, जात्रामा तरुण-तरुणीहरूबीच गाइने चुट्किला हुन् । विहे, भोजभतेरमा गाइने धार्मिक अर्थपूर्ण लोकगीतलाई ताम्बा काइतेनको गीत भनिन्छ । सरस्वती नाच उत्सवहरूमा, देउता नाच पूजाआजामा र दोरा नाच मृत संस्कारको समयका नाच हुन् ।

तामाङ समुदायमा चन्द्र पात्रोको आधारमा निर्धारण गरिने माघशुक्ल पक्ष प्रतिपदा परेवा अर्थात् प्रथम चन्द्र महिनाको प्रथम दिन (ल्होकोर च्युडनी, १२ जीवहरूको वर्ष चक्रको आधारमा फेरिने) सोनाम ल्होछार वा लोसार, नयाँ वर्ष रमाइलो गरी मनाउने गर्दैन् ।

६.३ रोशी गाउँपालिकामा विकासको अवधारणा एवम् महत्वपूर्ण सामाजिक र संस्थागत विकास प्रयासहरु : रोशी गाउँपालिकाले चारवटा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट ल्याई सकेकोछ । स्थानीय सरकारको पहिलो अभ्यास भएकाले पहिलो बर्ष कर्मचारीको व्यवस्थापन तथा कानुन एवं नीति निर्माणमै समयमा लाग्यो । स्थानीय सरकारको अधिकार, कर्तव्य र जिम्मेवारी जनतालाई बुझाउन नै समय लाग्यो । संविधानले गरेको स्थानीय सरकारको परिकल्पनालाई पालिकाले व्यवहारमा रूपान्तरण गर्दै विकास प्रयास जारी राखेको छ ।

रोशीको विकास मोडेल भनेकै भौतिक पूर्वाधार निर्माण मात्रै विकास होइन, विकासको खुड्किलो मात्रै हो । विकासको मुख्य अवयव भनेको जनतामा सकारात्मक सोच पलाउनु हो । पहिलो कुरा, जनतामा शैक्षिक जागरण आउनुपर्यो । शैक्षिक जागरणले सकारात्मक सोच निर्माण गर्न सहयोग पुर्याउँछ । दोस्रो कुरा, आर्थिक समृद्धि हासिल हुनुपर्यो । आर्थिक समृद्धिले जनतालाई आत्मविश्वास जगाउँछ, जनता आफै सक्षम हुन्छन् । त्यसैले आर्थिक समृद्धि, भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा शैक्षिक जागरणलाई सँगसँगै अधि बढाउने गरी पालिकाले नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरेको छ ।

काघे जिल्लाका १३ वटा पालिकामध्ये सबैभन्दा धेरै प्रतिशत निरक्षर जनता भएको, सबैभन्दा कम माध्यमिक विद्यालय भएको, सबैभन्दा कम स्वास्थ्य संस्था भएको, सबैभन्दा बढी भूगोल भएको, सबैभन्दा कम जनघनत्व भएको, विकासका पूर्वाधार सबैभन्दा कम भएको अर्थात् विकासका सबै सूचांकमा ११ औं नम्बरमा स्थानमा रहेको गाउँपालिका हो ।

रोशी क्षेत्र इतिहासको लामो कालखण्डदेखि पछि परेको क्षेत्र हो । उदाहरणका लागि, पूर्वपश्चिम राजमार्ग निर्माण सम्पन्न नहुँदासम्म पूर्व इलामदेखि राजधानी काठमाडौं आवत्जावत गर्ने मुख्य नाका रोशी हो । रोशी क्षेत्रमा पूरै एक दिन हिँड्नुपर्यो । रोशीबासीको प्रतिष्ठा बढाउनु पहिलो चुनौती हो । सकारात्मक सोचको विकास गर्नु पहिलो जरुरी काम हो ।

भौगोलिक विकटता र आधारभूत पूर्वाधारसमेत पुग्न नसकेको रोशी गाउँपालिकामा विकासको जग वसी सकेको छ । धेरै चुनौती र समस्याका बाबजुद पनि नयाँ भौतिक संरचना निर्माण भएको छ । सीमित स्रोत साधनमा धेरै विकास गर्नपर्ने भएकाले गाउँपालिकामा सडक निर्माण कार्य भइरहेकोछ । वडा र बस्तीस्तरका सडक, सिँचाइसम्बन्धी पूर्वाधार विकासका कार्यहरू तीव्र गतिमा भइरहेको छ । अन्य सामाजिक विकास, आर्थिक विकास योजनाको कार्यान्वयन प्रक्रिया अगाडि बढिरहेको छ ।

गाउँपालिकाबाट अत्यावश्यक ऐन, नियम तथा कार्याविधि निर्माण गरी सञ्चालन गर्ने काम भइरहेको छ । विद्युतीय पार्श्वचित्र तयार गरी अल्पकालीन र दीर्घकालीन रणनीतिक योजना निर्माणको गरिएको छ ।

संघीयताको मर्म र भावना भनेको नै जनताको सेवामा समर्पित हुनु हो । सेवा प्रवाहलाई चुस्त तथा दुरुस्त बनाउन इन्टरनेटको प्रयोगमार्फत गाउँपालिकालाई सूचना प्रविधि मैत्री बन्दैछ । त्यसका लागि हामीले वेभसाइट, मोबाइल एप्लिकेशन थालनी भएको छ । सार्वजनिक सञ्चारमाध्यम, सामुदायिक रेडियो र पत्रपत्रिकामार्फत गाउँपालिकाबाट भएका निर्णय तथा महत्वपूर्ण सूचनालाई जनतासामु प्रवाह गर्ने काम सुरु गरेका भएको छ । सबैभन्दा ठूलो कुरा पारदर्शिता हो त्यसैले जनताको गुनासो तथा सुभाव लिने प्रणालीको विकास भएको छ ।

पालिकाले शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानीजस्ता क्षेत्रमा मुख्य बजेट विनियोजन गरेको छ । आर्थिक विकासका लागि कृषि तथा पर्यटनमा दीर्घकालीन महत्वका योजनाहरू कार्यान्वयनका चरणमा छन् । महाभारत जंगल क्षेत्रलाई पर्यटकीय गन्तव्यका रूपमा रोशी खोला र सुनकोसी नदीलाई जलाधार क्षेत्रको रूपमा विकास गर्दै लैजाने लक्ष्य बनाएका छ । सामाजिक सुरक्षाको क्षेत्रमा ज्येष्ठ नागरिक, अपांगता भएको व्यक्ति तथा दलित समुदायको विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि गर्दै साना तथा घरेलु उद्योग खोल्ने कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन भइरहेको छ । ६२ प्रतिशत तामाङ समुदायको बसोवास रहेको रोशी गाउँपालिकाले लोसारमा तीन दिन विदा दिने परम्परा बसालेको छ भने कुशोअंशीका दिन पनि विदा दिइएको छ ।

विभिन्न गाउँ तथा बस्तीलाई उत्पादनको आधारमा कृषि उत्पादन पकेट क्षेत्र निर्माण गरेर व्यावसायिक गर्ने कुरामा जोड दिएको छ । पशुपालनमा संलग्न कृषकलाई विभिन्न सीपमूलक तालिम सञ्चालन गरिएको छ । नेपाल सरकारको पशु बिमा कार्यक्रमलाई सहजीकरण गरिराखेका छ । गाउँ क्षेत्रमा उत्पादित कृषि तथा पशुजन्य उत्पादनको बजारीकरण गर्न प्रत्येक वडामा कृषि उत्पादन संकलन केन्द्र निर्माण गरिएको छ । पालिकाको प्राथमिकता पहिलो सुशासन र दोस्रोमा विकास हो । शिक्षा, स्वास्थ्य क्षेत्रको गुणस्तर विकाससँगै बीपी राजमार्गमा पर्ने घरजग्गाको मापदण्ड तोक्ने र व्यवस्थापन गर्ने भूकम्पबाट क्षति पुऱ्याएका सडक, खानेपानी, विद्यालय, सामुदायिक संघसंस्थाका भवनको पुनर्निर्माण, मर्मत गर्ने काम भइरहेको छ । विषेशत रोशी गाउँपालिकाको पाँचवर्षे योजना तथा रणनीतिसमेत तयार भएको छ । जसले तत्कालभन्दा दीर्घकालीन र दिगो विकासमा सहयोग गर्दै । जनताको अपेक्षा भौतिक पूर्वाधार निर्माणमा छ ।

यसरी रोशी गाउँपालिकाले पालिका क्षेत्रको समग्र विकास कार्यहरूसँगसँगै विकासका नविनतम अभ्यासहरुको थालनी गरेको छ । महिलाको स्वास्थ्यमा सुधार ल्याउन सुत्केरी आमा पोषिलो खाना, कृषि क्षेत्रमा व्यवसायिकता प्रदान गरी आत्म निर्भार बनाउन जसको उसैलाई संरक्षण कार्यक्रम, एक बडा एक नर्सरी कार्यक्रम, परिवारमा ज्येष्ठ नागरिकहरूलाई राम्रो स्याहार गर्ने एवम् सम्मानजनक व्यवहार गर्ने छोरा बुहारीलाई श्रवण कुमार पुरस्कार कार्यक्रम, गाउँपालिका क्षेत्रमा देखिएका तत्कालिन समस्याहरूलाई व्यवस्थापन गर्न जनताको अभाव रोशीको सदभाव कार्यक्रम, एक विद्यालय एक नर्स कार्यक्रम र एम्बुलेन्स कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ । यसरी थालनी गरिएका नमूना कार्यक्रमहरुको संक्षिप्त जानकारी यस प्रकार रहेका छन् ।

६.३.१ सुत्केरी आमा पोषिलो खाना कार्यक्रम : महिला गर्भवति भएदेखि जाँच गर्नु पर्ने स्वास्थ्य जाँचको प्रकृयालाई पूर्णतया कार्यान्वयनमा ल्याउन एवम् दक्ष प्रसुति केन्द्रमा गई दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाटनै बच्चा जन्माउने कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाई आमा र बच्चाको स्वास्थ्यमा सुधार ल्याउन यो कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको हो । गर्भवति महिलाले सबै चरणको स्वास्थ्य जाँच समयमै गराए नगराएको र स्वास्थ्य केन्द्रमा गई बच्चा जन्माएको हो होइन सोको अभिलेख एक महिना भित्रमा गाउँपालिकामा जानकारी दिनु पर्नेछ र यसरी प्राप्त सूचना र जन्मदर्ताको अभिलेखको आधारमा सुत्केरी आमा पोषिला खाना कार्यक्रमबाट प्रति व्यक्ति रु २५००/- दुई हजार पाँच सय रकम दिने गरिएको छ । यो कार्यक्रम लागु भएको कारणले गर्दा गाउँपालिका क्षेत्रमा हाल दक्ष स्थास्थकर्मीबाट प्रसुति गराउने महिलाको संख्या क्रमस बढ्दै गएको छ ।

६.३.२ जसको उसैलाई संरक्षण तथा साभेदारी कार्यक्रम : कृषकहरुको व्यवसायीकतामा अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले गाउँपालिका क्षेत्रमा सबैभन्दा बढी संख्यामा पशुपालन गरी व्यवसायीक हुने पशुपालकहरूलाई हरेक वर्ष बाखा, भैंसी र गाउँ पालकहरु मध्येबाट स्थलगत अनुगमनबाट छनौट गरी पुरस्कृत गर्ने कार्यक्रम रहेको छ । जसमा तीन जना पशुपालकहरूलाई नगद पुरस्कार प्रदान गरिदै आएकोछ जसले गर्दा पशुपालनको क्षेत्रमा लगानी गरी काम गर्न चाहने कृषक समुदायमा उत्साह थिएको छ ।

६.३.३ एक वडा एक नर्सरी कार्यक्रम : गाउँपालिकाले कृषि क्षेत्रमा व्यवसायीक उत्पादनमा बढ्दि ल्याई कृषकहरुलाई आत्म निर्भर बनाउन एवम् ग्रामिण वातावरणमा स्वच्छता कायम राख्नका लागि जनताको खुसी सुन्दर र सफा रोशी भन्ने मुलमर्मलाई आत्मसात गर्दै रोशी गाउँपालिकाका सबै वडाहरुमा कम्तीमा एक नर्सरी स्थापना गर्ने कार्यक्रम रहेको छ । जसमा वडा कार्यालयको प्रत्यक्ष सकृयता र व्यवस्थापनमा हरेक वडामा एक नर्सरी स्थापना गर्न थालिएको छ । जसमा स्थानीय प्रजातिका फलफूलको विरुवा उत्पादन गर्ने, वातावरण संरक्षणका लागि विभिन्न प्रजातिका वृक्षारोपण गर्न विरुवा उत्पादन तथा वितरण गने लगायतका कार्य हुने गरेको छ । यसले गर्दा हरेक वडामा आर्थिक विकासको अवसर सिर्जना गर्नका लागि विरुवा वितरण एवम् व्यवस्थापनको कार्य सञ्चालन भएको छ ।

६.३.४ श्रवण कुमार पुरस्कार कार्यक्रम : ज्येष्ठ नागरिक समाजका सम्पत्ति हुन, सम्मानका प्रतिक हुन् परिवारका नेतृत्व हुन् त्यसैल ज्येष्ठ नागरिकहरु प्रति घरपरिवार र समाजले गर्ने व्यवहार सम्मानजनक हुनु पर्दछ । ज्येष्ठ नागरिकहरुको सम्मान र रेखदेख गर्ने पहिलो जिम्मेवारी र अवसर घरपरिवारमै हुने भएको हुँदा गाउँपालिकाले ज्येष्ठ नागरिकहरुलाई राम्ररी पालनपोषण, रेखदेख गरी सम्मानजनक व्यवहार गर्ने परिवार मध्ये हरेक वडामा एक परिवारलाई श्रवण कुमार पुरस्कारबाट सम्मान गर्ने कार्यक्रम रहेको छ । जसमा प्रति परिवार रु. ५००० पाँच हजार रकमबाट पुरस्कृत गरिन्छ । यसलाई संस्थागत गर्न ज्येष्ठ नागरिक सम्बद्ध गाउँ तथा वडास्तरीय समितिहरु निर्माण गरी जसको सवाल उसैको संलग्नता र नेतृत्व भन्ने अवधारणा अनुसार पुरस्कार कार्यक्रमलाई संस्थागत गर्दै लैजानु पर्ने देखिन्छ । यसै गरी गाउँपालिका भित्रका सबै भन्दा ज्येष्ठ माता र पितालाई घरैमा गएर सम्मान गरिन्छ जसले गर्दा गाउँका सबै ज्येष्ठ नागरिक प्रति गाउँपालिका सरकारले ज्येष्ठ नागरिकलाई सम्मान प्रदान गरेको अनुभूति भएको छ ।

६.३.५ जनताको अभाव रोशीको सदभाव कार्यक्रम : गाउँपालिकाको वार्षिक कार्यक्रम स्वीकृत भई बजेट तथा कार्यक्रम निर्धारण भएपछि सम्बन्धित आर्थिक वर्षमा आई परेका तत्कालै गर्नु पर्ने

अत्यावश्यक देखिएका जोखिम न्युनिकरण गर्नु पर्ने किसिमका पूर्वाधार विकास एवम् समाजिक आर्थिक विकास सम्बद्ध कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्नका लागि रोशी गाउँपालिकाले जनताको अभाव रोशीको सदभाव कार्यक्रम मार्फत त्यस्ता ज्वलन्त कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्दै आएको छ, यो कार्यक्रम सञ्चालन हुनका लागि जनताको अभाव रोशीको सदभाव कार्यक्रम सञ्चालन व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७६ जारी गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ। यो कार्यक्रममा विशेषत आर्थिक वर्षमा स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रममा नपरेका तत्कालै नगरी नहुने अत्यावश्यक भएका नयाँ कार्यक्रमहरुका लागि सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिसमा प्रविधिक इष्टिमेट तथा प्रतिवेदन तयार गरी लागत प्रस्तावको आधारमा अध्यक्षबाट योजना कार्यक्रम स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गर्ने आगामी कार्यपालिकाको बैठकमा अनुमोदन गर्ने प्रचलन रहेको छ। यो कार्यक्रमबाट रोशी गाउँपालिका क्षेत्रमा तत्कालै गर्नु पर्ने विकास योजना तथा अन्य कार्यक्रम व्यवस्थापन गर्दा तत्कालै गर्नु पर्ने कार्यहरुमा प्रभावकारीता आएको छ, र जनाको मागलाई तत्काल पुरा गरी गाउँपालिका सरकारबाट नागरिक प्रति सदभाव कायम भएको छ।

६.३.६ एक विद्यालय एक नर्स कार्यक्रम : विद्यालय तहबाट बालवालिकालाई सन्तुलित र पोषिलो खानेकुरा खाने तथा स्वस्थ जिवनसैली अपनाउन उत्प्रेरित गर्न, समग्र स्वास्थ्य सरसफाई र पोषण प्रबद्धन, किशोर किसोरीको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य अवस्थामा सुधार गरी विद्यार्थीको जिवनसैलीमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउन आ.व. २०७५/७६ मा नमूना कार्यक्रमको रूपमा एक विद्यालय एक नर्स कार्यक्रमको थालनी गरिएको हो। विद्यालयमा प्रबद्धनात्मक, प्रतिकारत्मक र उपचारात्मक सेवा दिने, विद्यार्थीलाई पोषिलो खाना तथा सरसफाई बारे सचेत गराउने र अखाद्य वस्तु निरुत्साहित गरी पोषिलो खानेकुराको अवस्थामा सुधार ल्याउनु रहेको छ। यौन तथा प्रजनन, मानसिक, मुख तथा दाँत र आँखाको स्वास्थ्य जस्ता विषयमा परामर्श तथा स्वास्थ्य परीक्षण गरी विद्यार्थीहरुको स्वास्थ्य सुधारमा सहयोग गर्नुनै यो कार्यक्रमको प्रमुख उद्देश्य रहेको छ। त्यसै गरी विद्यार्थीको परिवार र र समुदायलाई स्वस्थ बनाउन सचेतना अभियान सञ्चालन गर्ने कार्यमा समेत यो कार्यक्रमले भूमिका खेलेको छ। दुई आर्थिक वर्षमा हालसम्म दुइ वटा विद्यालयहरुमा यो कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ।

६.३.७ संस्थागत सार्केदारीमा एम्बुलेन्स सेवा कार्यक्रम : रोशी गाउँपालिको आ.व. २०७५/७६ देखिनै गाउँपालिकाका दुर्गम क्षेत्रमा अस्पतालको इमरजेन्सी सेवा लिन नजिकैको अस्पतालसम्म लैजानका लागि सहजता प्रदान गर्ने गाउँपालिकाले एम्बुलेन्स खरिद गरी सेवा दिई आएको छ । विशेष गरी दुर्गमा क्षेत्रमा रहेका विरामीहरूलाई सहजतापूर्वक अस्पतालसम्म ल्याई उपचार पाउने पहुँचबाट टाढा भएको कारणले हुने मृत्युदरमा कमी ल्याउनु, प्रसुति गर्ने अस्पताल सम्मको सेवा लिन सहज बनाउनु कमी सेवा शुल्कमा एम्बुलेन्स सेवा दिने कार्यक्रमको प्रमुख उद्देश्य हो । सो भन्दा अगाडि देखिनै सञ्चालनमा आएको एम्बुलेन्सलाई समेत समेटेर स्थानीयस्तरमा निजी संस्थाहरूसँग सहकार्य गरेर यो सेवा

थालनी गरिएको हो । त्यसै गरी आ.व. २०७६/७७ मा थप दुई वटा एम्बुलेन्स खरिद गरी स्थानीय संस्थासँग सहकार्य गरेर सञ्चालन एवम् व्यवस्थापन गरिएको छ । यसरी एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेटमा सहयोग पुगोस भन्ने उद्देश्यले गाउँपालिकाले हरेक एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालन समितिको नाममा प्रत्येकलाई पाँच लाखको दरले एम्बुलेन्स सञ्चालन व्यवस्थापन कोष स्थापना गरी मुद्रित खातामा कोषको लागि बजेट उपलब्ध गराएको छ । यसरी हाल रोशी गाउँपालिकाको ग्रामिण भेगलाई मध्येनजर गरेर खहरेपागुँ, सिसाखानी र भिमखोरी स्वास्थ्य चौकीमा एम्बुलेन्स सेवा केन्द्र रहने गरी क्षेत्र विभाजन गरी नियमित सेवा व्यवस्थापन गरिएको छ ।

६.३.८ अपाङ्गता परिचय पत्र वितरण कार्यक्रम : गाउँपालिकाले अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरूलाई स्थानीयस्तरमै गएर अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण कार्यक्रम गरेको छ । नेपाल सरकारले निर्धारित गरेको अपाङ्गताको बर्गिकरण अनुसार क, ख, ग र घ बर्गको परिचय पत्र जम्मा ३७० जनालाई वडा तथा टोलस्तरमै गएर वितरण गरिएको छ । सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने एवम् राज्यका अन्य सेवा सुविधाका लागि अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण अभियानले रोशी गाउँवासीहरूलाई सहयोग पुगेको छ । गाउँपालिकाले अपाङ्गताहरूको विवरण नियमित रूपमा अद्यावधिक गरी सेवा सुविधाका लागि यसरीनै समन्वय र सहजीकरणका लागि निरन्तरता दिनेछ ।

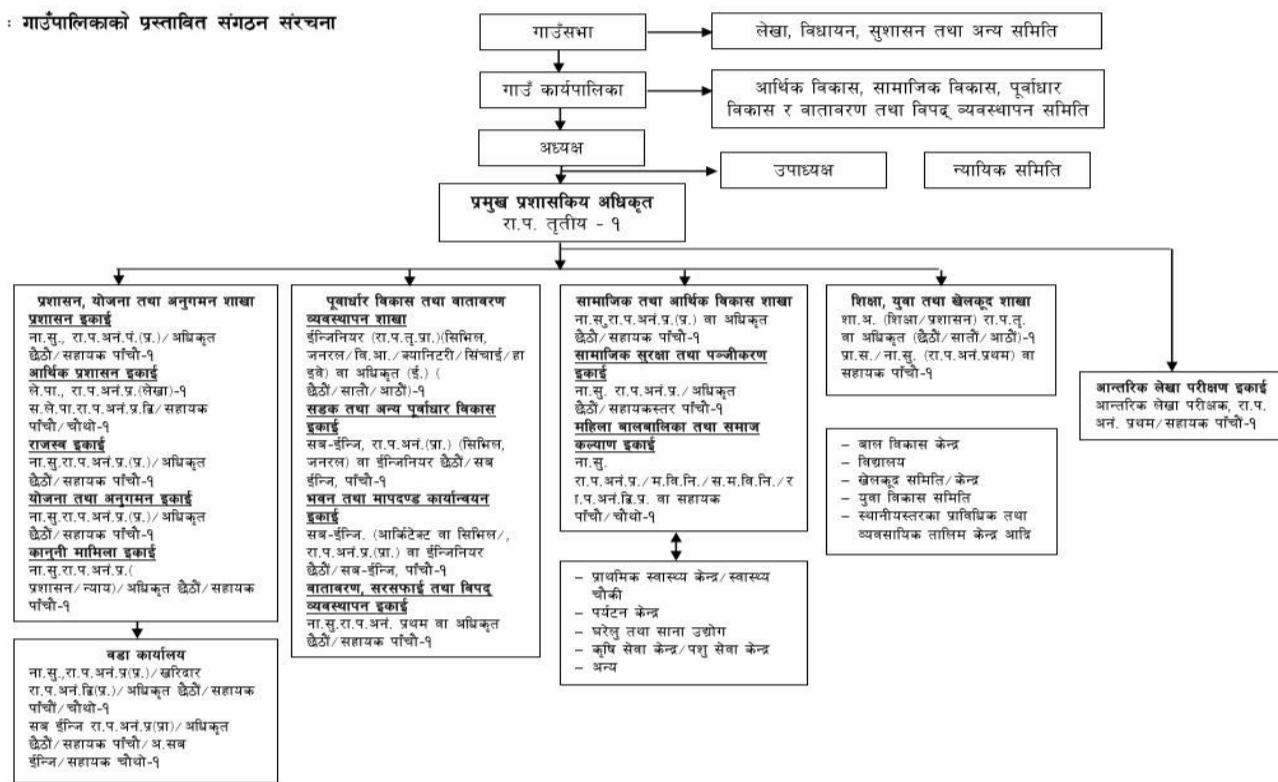
६.३.९ कृषिमा व्यवसायीकताका लागि व्याज अनुदान साभेदारी कार्यक्रम : गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका अगुवा कृषकहरूलाई व्यवसायीकता तर्फ उन्मुख गराउने एवम् बेरोजगार व्यक्तिहरूलाई स्वरोजगार सिर्जना गर्नका लागि गाउँपालिका विन्दावासिनी सहकारी संस्थाको साभेदारी र समन्वयमा कृषि फाराम दर्ता गरी व्यवसायीक कृषि उत्पादनमा लागेका अगुवा कृषकहरूलाई व्याज अनुदान कार्यक्रम थालनी गरिएको छ। जसमा गाउँपालिकाको तर्फबाट सहकारीमा पच्चस लाखको व्याज साभेदारी कार्यक्रम कोष खडा गरेको छ। यो कोषबाट सिर्जित व्याजबाट विन्दावासिनी सहकारी संस्थाबाट गाउँपालिका क्षेत्रका अगुवा कृषकहरूलाई उपलब्ध गराउने ६ लाख पचास हजार ऋण रकमको हुन आउने व्याज मध्ये आधा बरावरको हिसावले हुन आउने ५ प्रतिसत व्याज कोषबाट साभेदारी जनाउने कार्यक्रम सञ्चालन भएको छ। यस कोषबाट व्याज साभेदारी हुने गरी हाल सम्म ६० जना कृषकहरूले ऋण उपलब्ध भई कृषि व्यवसायमा प्रबद्धन गरिएको छ।

६.४ रोशी गाउँपालिकामा संस्थागत विकास प्रयासहरु : रोशी गाउँपालिकामा निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुको संरचनागतनै सर्वोच्च संस्थागत संरचना हो। त्यसै गरी नेपाल सरकारले रोशी गाउँपालिकाको लागि स्वीकृत भएको संगठन संरचनालाई गाउँ कार्यपालिकाले हुवहु स्वीकृत गरी सोही बमोजिम संरचना व्यवस्थापन र सञ्चालन गर्दै आएको छ। गाउँपालिको सेवालाई व्यवस्थीत तवरले प्रभावकारीरूपमा प्रवाह गर्नका लागि आवश्यक परेको कार्यालय भवन र हरेक वडाहरूमा वडा कार्यालय भवन निर्माण, गाउँपालिकाको पाश्वचित्र निर्माण, आवधिक योजना तर्जूमा, विभिन्न आयोजनाहरुको DPR, रेडियो रोशीमा सञ्चालित रोशी डायरी नियमित रेडियो कार्यक्रम, विभिन्न प्रकारका ऐन कानुनहरुको तर्जूमा लगायतका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिएको छ।

६.४.१ गाउँपालिका सरकारको गठन र सञ्चालन : नेपालमा संघीयता कार्यान्वयन हुने क्रममा छथरजोरपाटी गाउँपालिकाको निर्वाचन २०७४ साल असार १४ गते सम्पन्न भई गाउँपालिकाका अध्यक्ष श्री दलवहादुर लामाको नेतृत्वमा गाउँ सभा र गाउँ कार्यपालिकाको गठन भई सञ्चालनमा आएको छ। गाउँसभामा निर्वाचित ६४ जना भएकोमा पदाधिकारी मध्ये वडा नम्बर १२ का वडा सदस्य विनोद कुमार सिंजालीको २०७६ सालमा मृत्यु भएको र वडा नम्बर १ का वडासदस्य

मखमली परियारले शिक्षक सेवामा उत्तिर्ण गरी राजिनामा पेश गरेकोले जनप्रतिनिधिहरूको कुल संख्या निर्वाचन पछि घटेर ६२ जना कायम रहेको छ ।

६..४.२ गाउँपालिकाको संगठन संरचना : यस गाउँपालिकाले हालसम्म संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले उपलब्ध गराएको संगठन संरचनामा कुनै फेरबदल नगरी सोही बमोजिम नै संरचना स्वीकृत गरी नेपाल सरकारबाट गाउँपालिकाको लागि स्वीकृत भएको कुल कर्मचारी दरबन्दी १०३ मा आधारित भई कानुन बमोजिमको नियमित कार्यसञ्चालन गर्दै आएको छ । जसमा गाउँ कार्यपालिकाको संगठन संरचना देहाय बमोजिम छ ।

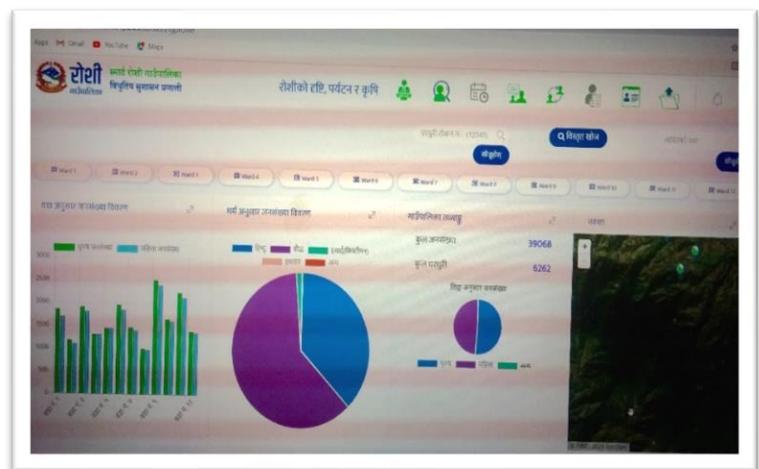

उल्लेखित संरचनाभित्र रही रोशी गाउँपालिकामा १३ वटा शाखाहरुमा जम्मा कर्मचारी संख्या स्थायी ७२ र करार ६६ गरि जम्मा १३८ जना कर्मचारीहरु कार्यरत रहेका छन् । जसमा अधिकृतस्तरमा १२ जना र सहायकतरमा १२६ जना सेवारत रहेका छन् । गाउँपालिको केन्द्रमा रहेका विभिन्न शाखाहरु, वडा कार्यालयहरु, प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलगायतका विभिन्न परियोजना तथा कार्यक्रममा कर्मचारीहरुलाई व्यवस्थापन गरी कामकाज लगाउने गरी कर्मचारी व्यवस्थापन गरिएको छ

६.४.३ कार्यालय तथा वडा कार्यालय भवन निर्माण :स्थानीय सरकार सञ्चलन गर्दा सरकारलाई संस्थागत गर्नु पर्ने पहिलो कामनै वडा कार्यालय भवन निर्माण र सञ्चालननै हो । यो गाउँपालिकाले वडा कार्यालय भवन निर्माण गर्नको लागि विशेष महत्व दिएको छ । यसलाई कार्यालय सञ्चालन गर्नको लागि आवश्यक पूर्वाधारहरूको व्यवस्थापन गर्ने चरणमा रहेको छ । यसै गरी गाउँपालिकाको कार्यालय भवन र गाउँ कार्यपालिकाले तोकेका स्थानहरूमा १२ वटै वडाहरूमा वडा कार्यालय भवन निर्माणको कार्य समेत सम्पन्न भएको छ । निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूको यही कार्यकालमानै गाउँपालिका कार्यालय र वडा कार्यालयहरु आफैनै भवनमा सञ्चालनमा आउने गरी पूर्वाधार विकास भई सकेको हुँदा आउने समयमा चाँडैनै वडा कार्यालयहरु आफैनै संरचनामा स्थापना गरी नियमित रूपमा सञ्चालनमा आउने देखिन्छ ।

६.४.४ गाउँ पाश्वर चित्र र स्मार्टपालिका व्यवस्थापन :गाउँपालिका क्षेत्रको समग्र सूचना तथा तथ्याङ्कहरूलाई समेटेर अद्यावधिक गरी रोशी गाउँपालिका पाश्वचित्र, २०७५ तयार गरि सोही सूचकहरूको आधारमा सूचना तथा अभिलेख व्यवस्थापनको कार्यसञ्चालन गरिदै आएको छ । यो सूचना गाउँपालिकाको लागि नविनतम जानकारीमुलक सूचना अभिलेखिकरण भएको छ । यो सूचनालाई गाउँपालिकाको बेबसाईटमा रहने गरी SMART PALIKA मा नविनतम् प्रविधिबाट सूचना राखिएको छ । जसमा अनुमति प्राप्त व्यक्तिहरूले अनलाईन माध्यमबाट सूचनालाई अध्ययन तथा विश्लेषण गर्नका लागि स्रोतको उपयोग गर्न सहज भएको छ । यसलाई अझ आधुनिक

तवरले नियमित रूपमा वडा तहबाट अद्यावधिक गर्न सकिने गरी शुक्रम सूचना व्यवस्थापन प्रणालीमा आवद्ध बनाई व्यवस्थापन गर्न सकिएमा थप उपयोगी र प्रभावकारी हुने देखिन्छ ।

६.४.५ आवधिक योजना तर्जूमा :

गाउँपालिकाले आर्थक वर्ष २०७७/७८ देखि आगामी पाँच वर्षको लागि आवधिक योजना तर्जूमा गरी हाल कार्यान्वयनमा रहेको छ । यसरी आवधिक योजनाले परीलक्षीत गरे अनुसारको विकास कार्यलाई दिगो र प्रभावकारी बनाउनका लागि ३४ वटा क्षेत्रगत योजनाहरूको विस्तृत परियोजना प्रस्ताव समेत तयार गरेको छ । यसरी तयार भएका परियोजना प्रस्तावहरूमा पर्यटन, खेलकूद, खानेपानी, सडक पूर्वाधार लगायतका क्षेत्रहरूमा विस्तृत परियोजना प्रस्तावहरू तयार भएका हुन । यसलाई क्रमश कार्यान्वयन गर्न संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारबीच आपसी समन्वय र सहकार्यको प्रयास भई रहेको छ ।

६.४.६ रोशी डायरी नियमित रेडियो कार्यक्रम :

रेडियो रोशी १०१.६ मेगाहर्ज मार्फत प्रशारण हुने रोशी डायरी कार्यक्रम हरेक दिन प्रशारण हुने कार्यक्रम हो । यो कार्यक्रमले रोशी गाउँपालिकाका नागरिक लगायत आसपासका अन्य जिल्लामा सञ्चारको पहुँच पुर्याई गाउँपालिका मार्फत सम्पादन भएका कार्यक्रमको बारेमा जानकारी दिनु र पालिकाको विविध शाखा मार्फत सञ्चालन भएका सूचना तथा कार्यक्रमको बारेमा जानकारी दिई जनताको समस्या प्रत्यक्ष प्रशारण मार्फत जनप्रतिनिधि तथा शाखा प्रमुख सँग राख्न पाउनु रहेकोछ । यो कार्यक्रम सञ्चालनका लागि रोशी गाउँपालिकाबाट हरेक वर्ष साभेदारी बजेट उपलब्ध गराउँदै आएको छ । आवज विहिनहरूको लागि आवाज लिई त्सस्ता वर्गको माग र आवश्यकतालाई पुरा गर्न सरकारको तर्फबाट उच्च प्राथामिकता समेत दिई आएको छ । त्यसै गरी आम गाउँवासी एवम् सरोकारवालाहरूको आवश्यक सल्लाह र सुझाव लिन समेत सहजता मिलेको छ यो कार्यक्रम सञ्चलनका लागि गाउँपालिका र रोडियो रोशी बीच द्विपक्षीय सम्झौता भई कार्यान्वयनमा रहेको छ । यसको नियमित कार्यक्रम प्रशारण तालिका देहाय बमोजिम रहेको छ ।

कार्यक्रम रोशी डायरीको दैनिक तालिका

आइतबार	जनप्रतिनिधिसँगको कुराकानी
सोमबार	शिक्षा विशेष कुराकानी (प्रधानाध्यापक, शिक्षक, वि.व्य.स. अध्यक्ष, विद्यार्थी, बालकलव)
मंगलबार	कृषि कार्यक्रम र वडा स्तरीय गतिविधि (नमुना कृषक सँगको संवाद, कृषि विशेषज्ञ सँगको संवाद, कृषिमा देखिएका समस्याको बारेमा छलफल)
बुधबार	पूर्वाधार विकास सम्बन्धि पालिकाको जानकारी र संवाद
विहिबार	जेष्ठ नागरिक तथा युवासँगको कुराकानी
शुक्रबार	स्वास्थ्य सम्बन्धि चर्चा, संवाद तथा वडा स्तरीय गतिविधि
शनिबार	जात जाती, धर्म संस्कृति, रितिरिवाजको बारेमा चर्चा

यस कार्यक्रमका उपलब्धिहरूमा गाउँपालिका मार्फत प्रवाह हुने कार्यक्रम तथा सेवा सुविधाको बारेमा जानकारी प्राप्त भई जनताको समस्या गुनासाहरु रेडियो मार्फत प्रशारण भई समयमै सम्बन्धित निकायले समाधानको निमित्त पहल भएको, ग्रामीण भेगका कृषक, महिला, बालबालिका, युवा तथा जेष्ठ नागरिकको अवस्थाको बारेमा सम्बन्धित निकायमा जानकार गराई समाजमा लुप्त रहेका महिला हिंसा, लैंगिक हिंसाका घटनाहरु बाहिर आई हिंसा न्यूनिकरणमा सहयोग पुगेको छ। पालिका क्षेत्रका सेवा प्रदायक सम्बन्धित सरोकारवाला निकाय, प्रशासनिक कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरु आफ्नो जिम्मेवारी प्रति सजक भएका छन्। अपांगता, जेष्ठ नागरिकको कार्ड बनाई सामाजिक सुरक्षाको भत्ता प्राप्त गर्न सहज भएको छ। रेडियो मार्फत सूचना प्राप्त भई मोति बिन्दुका विरामीहरूले शिविर मार्फत उपचार गराई दुवै आँखा देख्न सक्ने भएको छन्।

६.४.७ स्थानीय तह र सरोकारवालाबीच समन्वय र सहकार्य : रोशी गाउँपालिका र नमोबुद्ध नगरपालिकाबीच स्थानीय सरकारले उपलब्ध गराउनु पर्ने विपद् व्यवस्थापनमा सेवा दिनु पर्ने सन्दर्भमा दुई स्थानीय तहबीच समय समयमा आपसी सहमति र समन्वयमा कार्य सम्पादन गर्दै आएको छ । कोरोना १९ को महामारीको समयमा संक्रमित व्यक्तिहरुलाई दुवै स्थानीय तहका एम्बुलेन्सबाट सेवा प्रदान गर्ने साभा प्रतिवद्धता पत्र तयार भएको छ । त्यसै गरी रोशी गाउँपालिकाको बजार क्षेत्रको फोहोर व्यवस्थापनका लागि नमोबुद्ध नगरपालिकाले संकलन गरी रोशी गाउँपालिकाले तोकेको स्थानमा व्यवस्थापन गर्ने र सो बापत सेवा शुल्क रोशी गाउँपालिकाले नमोबुद्ध नगरपालिकालाई उपलब्ध गराउने सहमति गरी विगत २० महिना अगाडि समन्वय र सहकार्यमा कार्य हुँदै आएको छ । यसै गरी दमकल सेवाको लागि समेत आपसी समन्वय र सहकार्यमा सेवा व्यवस्थापन गर्दै आएको छ ।

स्थानीय तहहरुबीच भएको उदाहरणीय कार्य हो । त्यसै गरी सवारी दुर्घटनमा कमी ल्याउन एवम् स्थानीय शान्ति सुरक्षा व्यवस्थापनमा सहयोग गर्न ट्राफिक प्रहरीलाई ल्यापटप र प्रोजेक्टर एवम् नेपाल प्रहरीलाई मोटर साईकल हस्तान्तरण गरी सहकार्य गरिएको छ ।

यसै गरी गाउँपालिकाले आसपासका स्थानीय तहहरुसँग पर्यटन विकास, वातावरण संरक्षण एवम् अन्य पूर्वाधार विकासमा आवश्यक छलफल र परामर्श गरी साझेदारी लगानीमा योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालनतर्फ क्रमस प्रयास गर्दै जाने देखिन्छ ।

६.५ गाउँपालिकाको दिर्घकालिन सोच, लक्ष्य र उद्देश्यहरु :

६.५.१ पृष्ठभूमि

संविधानले तिनै तहका सरकारहरूको अधिकार र दायित्व निर्धारण गरी तहगत सरकारको अधिकारलाई सूचीकृत गरेको छ । अधिकारको प्रयोग गर्दा तीन तहका सरकार विच सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वय कायम गर्नु पर्ने संविधानिक व्यवस्था रहेको छ र संविधानले संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच कार्य जिम्मेवारीको बाँडफाँड गरी त्यस्तो कार्यसम्पादन गर्न आवश्यक स्रोतको समेत व्यवस्था गरेको छ । स्थानीय तहको लागि प्रदान गरिएको यस्तो स्रोतमा आफैले परिचालन गर्ने तथा कर र स्रोतको राजस्वको अलावा संघ तथा प्रदेशबाट प्रदान गरिने समानिकरण, सशर्त, समपुरक र विशेष अनुदान र राजश्व बाँडफाँड रकम रहेको छ । यसरी स्थानीय सरकारले स्रोत पहिचन एवम् परिचालन गरी विद्यमान कानुनले परिलक्षीत गरेको विकासका आयमहरूमा आधारित भई सेवा विकास योजना तथा कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्नु, आवश्यक कानुन तर्जुमा गर्नु र नियमित सेवा प्रवाह गरी नजिकको सरकार, उत्तरदायी सरकारको रूपमा काम गर्नु नै संविधान एवम् कानुन बमोजिमको उत्तरदायिव हो त्यसैले रोशी गाउँपालिका सरकारले नागरिक प्रति उत्तरदायी भई सोही अनुरूप विकास व्यवस्थापन एवम् सेवा प्रभाव गर्दै आएको छ ।

६.५.२ दीर्घकालिन सोच

रोशी गाउँपालिकाको दिर्घकालिन सोच “ रोशीको दृष्टि, पर्यटन र कृषि”। रहेको छ ।

६.५.३ लक्ष्य

रोशी गाउँपालिकाका प्रत्येक नागरिकको जिवनस्तरमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउने ।

६.५.४ उद्देश्य

१. रोशी गाउँपालिकाका सबै नागरिकको घरदैलोमा विकासका पूर्वाधारको सहज पहुँच पुऱ्याउने ।
२. आधुनिक र व्यवसायीक कृषि प्रणाली तथा उद्योग तथा पर्यापर्यटन मार्फत उद्यमशिलता र रोजगारीको अवसर सिर्जना गरी जनताको आयस्तरमा बढ़ि गर्ने ।
३. शिक्षमा सबै बालवालिकाको समान पहुँच र गुणस्तरीय शिक्षाको सुनिश्चित गर्ने ।

४. रोशी गाउँपालिकामा जोखिममा रहेका बर्ग र सामाजिक विभेद र उत्पिडनमा परेका नागरिकहरुको दुर्व्यवहार, भेदभाव र हिंशा अन्त्यसँगै समतामुलक विकास मार्फत सम्मानपूर्वक जीवन जिउने पाउने वातावरण निर्माण गर्ने ।
५. गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा तथा सुरक्षित खानेपानी र सरसफाईमा नागरिकको सहज पहुँच पुऱ्याउने ।
६. बन तथा भुसंरक्षण एवम् फोहोरमैलाको उचित व्यवस्थापन गरी रोशी जलाधारको संरक्षण गर्दै प्रकोप जोखिम न्यूनिकरण तथा विपद् व्यवस्थापनमा उत्थानशिल र स्वच्छ वातावरणयुक्त समुदाय निर्माण गर्ने ।
७. गाउँपालिकाबाट प्रवाह हुने सेवा तथा राजश्व संकलनमा पारदर्शिता, जवाफदेहिता र नागरिकमा सन्तुष्टि कायम गर्ने ।
८. स्थानीय स्रोत साधनको परिचालन गरी स्थानीयस्तरमा रोजगारी सिर्जना गर्ने ।

७. गतवर्षको मुख्य मुख्य उपलब्धिहरू :

१. विभिन्न ६ वटा कानुनहरु तर्जुमा गरिएको ।
२. लेखा व्यवस्थापनमा SUTRA प्रणाली अवलम्बन गरिएको ।
३. विभिन्न समितिहरु गठन भई क्रियासिल रहेको ।
४. सबै वडा केन्द्र जोड्ने सङ्करण निर्माण गरिएको ।
५. न्यायिक समितिमा पेश भएका विवादहरु मध्ये १८ वटा विवादहरु समाधान ।
६. स्थानीय संस्थासँगको सहकार्यमा एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालन गरिएको ।
७. वडास्तरमै अपाङ्गता परिचय पत्र वितरण ।
८. श्रवण कुमार पुरस्कार कार्यक्रम सञ्चालन ।
९. मिनि टिलर वितरण ।
१०. वडा कार्यालय भवन निर्माण ।
११. रेडियो कार्यक्रम सञ्चालन ।
१२. गाउँ पार्श्वचित्र डिजिटल प्रविधिमा तयार गरिएको ।

८. यसवर्षको मुख्य मुख्य उपलब्धिहरू :

१. व्यवसायीक कृषि उत्पादनका लागि विरुद्ध वितरण एवम् एक वडा एक नर्सरी कार्यक्रम सञ्चालन ।
२. सुत्केरी आमा पोषिलो खाना कार्यक्रम ।
३. अगुवा कृषकहरुलाई व्यवसायिक ऋणको लागि व्याज साभेदारी कार्यक्रम ।
४. एसियाकै ठुलो डम्फु पार्क निर्माण ।
५. औद्योगिक ग्राम निर्माण चरणमा रहेको ।
६. जसको उसैलाई संरक्षण र साभेदारी कार्यक्रमबाट पशुपालन व्यवसायीलाई प्रोत्सहान प्रदान गरि कृषकहरुलाई व्यवसायीक बनाइएको ।
७. वर्धमान सेन्टर सेन्टर सञ्चालन ।
८. कर्मचारी समायोजन ऐन, २०७५ अनुसार कर्मचारी समायोजन ।
९. आवधिक योजना तयार भएको ।
१०. आवधिक योजना अनुसारका ३४ वटा योजनाहरुको DPR तयार भएको ।
११. वडातहबाटे राजश्व संकलन ।

१२. कार्यालय भवन र वडा कार्यालय भवन निर्माण सम्पन्न भएको ।
१३. वडा तथा सेवा केन्द्र जोड्ने सङ्करण स्तरोन्नति ।
१४. डिजिटल हाजिरी व्यवस्थापन ।
१५. कोभिड १९ संक्रमक रोगबाट बच्न सचेतनामुलक एवम् संक्रमणबाट बच्न जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरु संचालन ।
१६. लकडाउनको कारणले रोजगारी गुमाई आर्थिक संकटमा परेका विपन्नसमुदायलाई राहत वितरण ।
१७. गाउँ प्रहरी जनशक्ति व्यवस्थापन ।
१८. न्यायिक समिति तथा मेलमिलाप केन्द्र मार्फत २७ वटा विवादहरूलाई व्यवस्थापन ।
१९. ऐन, नियम, कार्यविधि र निर्देशिकाहरूसमेत गरी ८ वटा कानुनहरु तर्जुमा गरिएको ।
२०. एम्बुलेन्स सेवालाई थप विस्तार गर्न दुई वटा एम्बुलेन्स खरिद गरी संस्थामार्फत सञ्चालन गरिएको ।
२१. शिक्षक दरबन्दी मिलान गरिएको ।
२२. मकैमा लागेको अमेरिकन फौजी किरा न्यूनिकरण एवं निर्मूलका लागि किसानहरूलाई एक घर १ बोतल औषधी निःशुल्क वितरण गरिएको ।
२३. अपराध न्यूनिकरणमा सहायक सिद्ध होस भन्ने अभिप्रायले कटुञ्जे वजारको सङ्कमा सि. सि. क्यामेरा जडान गरिएको ।
२४. मोवाइल भिडियो एक्सरेको थालनी भएको ।
२५. कोभिड १९ बाट प्रभावित बालबालिकाहरूलाई पुनः सिकाइमा जोड्नका लागि रोशी गाउँपालिका अन्तर्गत संचालित विद्यालयहरुका बाल विकास देखी कक्षा ३ सम्मका करिब २४०० बालबालिकाहरूलाई अभिभावकको सहयोगमा घरमै गराउन सकिने सिकाइ क्रियाकलापहरु सम्बन्धी सिकाइ सामग्री छपाई गरी वितरण गरिएको ।
२६. कोभिड १९ बाट प्रभावित बालबालिकाहरूलाई पुनः सिकाइमा जोड्नका लागि रेडियो रोशीबाट कक्षा १ देखी १० सम्मका विद्यार्थीका लागि ९० सेशन बराबरको रेडीयो शिक्षा कार्यक्रम संचालन गरिएको ।
२७. आन्तरिक पर्यटनको प्रचुर संभावना भई धेरै पर्यटकहरु घुम्न जाने तीनधारे भरनाको संरक्षण र प्रबर्धनको लागि सो क्षेत्रमा होम स्टेको (Home Stay) व्यवस्था गरिएको छ. साथ साथै सो क्षेत्रसम्म पुग्ने पहुँच मार्गको पनि स्तर उन्नति र भरना वरिपरि व्यवस्था गरिएको अवस्था छ ।
२८. रोजगार प्रबद्धनको लागि युवा स्वरोजगार कोषको स्थापना व्याजमा अनुदान दिएर स्थानीय स्तरमा व्यवसायी उत्पादन गर्ने कार्यको थालनी भएको ।
२९. पशु वीमाका कारण ३० लाख क्षतीपुर्ती लिन सफल भएको
३०. माछा व्यवसाय पर्वद्धन प्रबद्धन गरिएको ।
३१. पशुजन्य रोग नियन्त्रण तथा रोकथामको लागि पशु क्वारेण्टाइन चेकपोष्ट राखिएको ।

३२. एक गाउँ एक अधिकृत तथा एक गाउँ एक इन्जिनियर कार्यक्रम अन्तर्गत रोशीका १/१ जना युवाहरुलाई प्रोत्साहित गरिएको ।
३३. बोधिचित्त माला व्यवसाय व्यवस्थीत गर्ने कार्यविधी लागु गरिएको ।

९. गत वर्षमा भोगेका समस्याहरु :

१. कोरोना भाईरस Covid-19 को कारणले चालु आर्थिक वर्षको लागि स्वीकृत बारिंक योजना तथा कार्यक्रम सम्पन्न गर्ने कठिनाई रहयो ।
२. महामारीको रूपमा फैलिएको विपद व्यवस्थापन गर्नका लागि विशेष बजेटको व्यवस्था गर्नु परेको हो ।
३. योजना तथा कार्यक्रमहरुको नियमित सुपरीवेक्षण तथा अनुगमन कार्य तालिका तयार नहुँदा योजना तथा कार्यक्रमको उपलब्धी, प्रभावकारीतालाई मापन योग्य बनाउन सकिएको छैन ।
४. सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण नगरिएकाले प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्ने कठिनाई भएको छ ।
५. सेवा प्रवाह एवम् कार्य सम्पादन सम्बद्ध ऐन बमोजिमका कानुनहरु तर्जुमा नभई सकेको हुँदा नियमित सेवा प्रवाहमा प्रभावकारीता आउन सकेको छैन ।
६. आवश्यक कर्मचारीहरु व्यवस्थापन नभई सकेको हुँदा सबै क्षेत्रमा सेवा प्रभावकारी रूपमा हुन सकेको छैन ।
७. श्रोत पर्याप्त छ तर दिउँसो निर्वाध रूपमा ट्रिपर चल्ने व्यवस्था नभएको कारण गाउँपालिकाको आन्तरिक श्रोतको रूपमा रहेको ढुङ्गा गिर्दी निकासी गर्न समस्या भएको ।
८. NTC, Ncell लगायतका दूरसञ्चार टावरको समस्याले यलालिभ प्रविधीमा लैजान समस्या भएको ।
९. बोधिचित्त माला व्यवसाय पूर्ण रूपमा व्यवस्थित गर्ने नसकेको ।
१०. केन्द्र बाट हस्तान्तरण हुने कार्यक्रमको भावी सुनिश्चतता नहुँदा औद्योगिक ग्राम र खेलकूद ग्राममा म्याचिङ्ग राख्न र कार्यान्वयन गर्ने कठिनाई भएको ।
११. स्थानीय तहको बहुवर्षीय ठेक्का व्यवस्था क्षमता र विधि निर्माण नभएको ।

१०. रोशी गाउँपालिकाको आ.व. २०७६।७७ को बजेटको आय व्यय तथा क्षेत्रगत बजेट खर्चको संक्षिप्त विवरण, २०७७

क्र.स.	बजेट प्राप्त भएको श्रोत	आय र खर्च	बजेटको क्षेत्रगत विवरण						
			समानीकरण	शास्तर अनुदान	विशेष अनुदान	समपुरक अनुदान	अन्य अनुदान	जम्मा	खर्च प्रतिसत
१	संघीय सरकार	आय	१०२८०००००.००	२३६०४२०००.००	१७५०००००.००	६००००००.००	२१०७८०००.००	३८५४२००००.००	
		खर्च	९९१०९०२९.५६	२१४०८७६९९.४६	१७४६९५८४.००	६००००००.००	१३३५९८००.००	३४४०९८०२५.०२	८९.२६
२	प्रदेश सरकार	आय	१०१२९०००.००	१२५६६०००.००	४९८००००.००	१९९५९०००.००	०.००	४७६३४०००.००	
		खर्च	८३२९७२३.००	११२४०४९३.००	४९७९३४९.००	१९९५९०००.००	०.००	४४५००५५७.००	९३.४२
३	राजश्व बाँडफाँड	संघ	आय	८७३०००००.००				८७३०००००.००	
		व्यय	६८४०८७४२.२७					६८४०८७४२.२७	७८.३६
		प्रदे	आय	२५२६८०००.००				२५२६८०००.००	
		श	खर्च	१९५७५२१७.००				१९५७५२१७.००	७७.४७
४	आन्तरिक श्रोत	आय	७९८६९०००.००					७९८६९०००.००	
		खर्च	५५९३८७९४.००					५५९३८७९४.००	७०.०५
५	नगर विकास कोष	आय							
		खर्च							
६	वैदेशिक श्रोत	आय							
		खर्च							
७	जनसहभागिता	आय							
		खर्च							
कुल जम्मा	आय	३०५४५८०००.००	२४८६०८०००.००	२२४८०००००.००	२७१५९००००.००	२१०७८००००.००	६२५४८३०००.००		
	खर्च	२४३३५३४८५.८३	२२५३२८१०४.४६	२२४४८९२५.००	२७१५९००००.००	१३३५९८०००.००	५३२४४१३१५.२९	८५.१२	

रोशी गाउँ कार्यपालिकाको क्षेत्रगत बजेट विनियोजन तथा खर्च विवरण, २०७७

क्र.स.	क्षेत्र	विनियोजन	खर्च	क्षेत्रगत बजेट प्रतिसत	खर्च प्रतिशत
१	आर्थिक विकास	११९२६०००.००	१०६१६७६७.००	१.९१	८९.०२
२	सामाजिक विकास	३१६१३६०००.००	२७३४८२३४४.४६	५०.५४	८६.५१
३	पूर्वाधार विकास	१९३९५२०००.००	१६३७४९०५७.५६	३१.०१	८४.४३
४	सुशासन तथा अन्तर सम्बन्धित क्षेत्र	३१०८८०००.००	२७४५७८८९.००	४.९७	८८.३२
५	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासन	७२३८१०००.००	५७१३५२५७.२७	११.५७	७८.९४
जम्मा		६२५४८३०००.००	५३२४४१३१५.२९	१००.००	८५.१२

११. सामाजिक जिम्मेवारी र कार्य सम्पादनको लेखाजोखा :

सामाजिक जिम्मेवारी र कार्य सम्पादनको लेखाजोखाका आधारहरु जनप्रतिनिधिहरु विषयगत शाखाहरु, वडा कार्यालयहरु, सम्बद्ध कर्मचारीहरु, विभिन्न सरोकारवाला संघसंस्थाहरु एवम् सरोकारवालाहरुसँगको अन्तरक्रिया, वार्षिक प्रगति समिक्षा र विभिन्न प्रकारका प्रतिवेदनहरु र कार्यालयबाट प्राप्त सूचना तथा अभिलेखहरुको विश्लेषणबाट सूचकगत विश्लेषण सहितको कार्य सम्पादन लेखाजोखा प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

सामाजिक जिम्मेवारीको क्षेत्र	गत वर्षको अवस्था	२०७७ असार मसान्त सम्मको प्रयास	उपलब्धी
स्वास्थ्य			
स्वास्थ्य चौकी एक घण्टाभित्र पैदल वा यातायात पहुँच भएको संख्या	३३७२ घरधुरी	गाउँपालिका क्षेत्रको विभिन्न वस्तीस्तरबाट नजिककैको स्वास्थ्य सेवा केन्द्रसम्म जाने २० कि.मी. कच्ची सडकको मर्मत सुधार, १२ कि.मी नयाँ सडक विस्तार एवम् ७ कि.मी. ग्रामेल तथा २२ कि.मी. सडकस्तरोन्नति गरेको, नगर क्षेत्रमा रहेका पालिका अस्पताल, स्वास्थ्य चौकी, सामुदायिक स्वास्थ्य इकाईले नियमित स्वास्थ्य सेवा दिएको ।	५३.८५ प्रतिसत
५ वर्ष मुनिका बालबालिको प्रतिशत	११.७७ प्रतिसत	नियमित रूपमा बाल खोप, सुत्केरी महिलालाई विशेष सुविधा सम्बन्धी सुत्केरी आमा पोषिलो खाना कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको र महिला स्वास्थ्य स्वमसेवीकाहरु मार्फत बालबालिकाहरुको स्वास्थ्य सुधारका	११.७० प्रतिशत

		लागि सचेतनामुलक कार्यक्रमहरु संचालन गरिएको ।	
खोपमा पहुँच भएको जनसंख्या (एक वर्षमूनिका बालबालिकाको आधारमा)	६१२ जना	महिला स्वास्थ्य स्वयम सेवीकाहरु मार्फत अभियानमा सरीक गराउन जनचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गरेको तथा नेपाल सरकारको राष्ट्रिय कार्यक्रम अनुसारको सेवा वितरण गरिएको साथै रोशी गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेको स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट नियमित खोपको सेवा लिने गरेकोले खोप लिनेको संख्या बढ्दि भएको ।	६२५ जना
४ पटक गर्भवति जाँच गरिएको महिलाको संख्या (प्रतिशत)	२९.७ प्रतिसत	स्वास्थ्य चौकीबाट फोन मार्फत डिपल्टर अनुगमन, आमा समुहमा छलफल, मस्वसेबाट जानकारी, बर्थीजङ्ग सेन्टर अनसाईट कोचिङ्ग, विद्यालयमा नर्स कार्यक्रम थालनी गरिएको छ ।	२६.२ प्रतिसत
दक्ष प्रसुतिकर्मीबाट प्रसूती गरिएका महिलाको संख्या	७० जना	सुत्केरी आमा पोषिलो खाना कार्यक्रम सञ्चालन, एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालन, आमा समुहमा छलफल, मस्वसेबाट जानकारी, बर्थीजङ्ग सेन्टर अनसाईट कोचिङ्ग, विद्यालयमा नर्स कार्यक्रम थालनी गरी करार सेवामा एम.वि.वि. एस. डाक्टर तथा अनमी जनशक्ति व्यवस्थाप नगरी अस्पताल समेत सञ्चालन गरिएको ।	१०१ जना

			गाउँपालिका क्षेत्रमा प्रसुति हुने आमा र बच्चाको स्वास्थ्यमा सुधार ल्याउनका लागि सुत्केरी आमा पोषिलो खाना कार्यक्रम मार्फत प्रोत्सहान सेवा उपलब्ध गराइएको छ जसको कारणले दक्ष प्रसुतिकर्मीबाट बच्चा जन्माउनेको संख्यामा बढ्दि भएको छ ।	
भाडापखालाबाट मृत्यु हुने बालबालिको संख्या	छैन		पानी तथा खानेकुराबाट सर्ने रोगहरुको विषयमा समुदायस्तरमा विभिन्न स्वास्थ्य संस्था, स्वास्थ्यकर्मी र स्वास्थ्य स्वयम सेवीकाहरुबाट जनचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गरिएको ।	छैन
स्वास्थ्य चौकी एवम् स्वास्थ्य केन्द्रहरु, घरधुरी परिवार संख्या	४८३७ परिवार		गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका स्वास्थ्य चौकी, वर्धमान सेन्टर, सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई, आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र, अस्पतालले नियमित स्वास्थ्य सेवा दिएको । गाउँपालिका क्षेत्रमा विश्वव्यापी महामारीको समयमा स्थापना भएको कोभिड अस्पताललाई तै गाउँपालिकाको अस्पतालको रूपमा स्थापना गरी सञ्चालन भएको छ । जसमा गाउँपालिकाकै लगानीमा चिकित्सक तथा अन्य कर्मचारी भर्ना गरी स्वास्थ्य समन्वयी न्यूनतम सुविधाहरु व्यवस्थापन भएका छन् ।	५३२४ परिवार

शिक्षा क्षेत्रको विकास

<p>आधा घण्टा भित्र प्राथमिक विद्यालय नपुग्ने बालबालिकाको संख्या</p>	<p>नभएको</p>	<p>गाउँपालिका वस्तीस्तरबाट विद्यालयसम्म जाने २० कि.मी. कच्ची सडकको मर्मत सुधार, १२ कि.मी. नयाँ सडक निर्माण, ७ कि.मी. ग्रामेल तथा २२ कि.मी. सडकस्तरोन्नति गरेकोले हरेक बडामा रहेका वस्तीस्तरबाट विद्यालयसम्म पुग्ने सजिलो भएको छ ।</p>	<p>विभिन्न नजिकैको नभएको</p>
<p>पूर्व प्राथामिक शिक्षामा खुद भर्नादर</p>	<p>विवरण प्राप्त नभएको</p>	<p>गाउँपालिका सामुदायिक प्राथामिक कक्षा सञ्चालन गरी पूर्व प्राथामिक कक्षाहरू सञ्चालनमा रहेको छन् ।</p>	<p>९७.३ प्रतिशत</p>
<p>प्राथामिक विद्यालयमा पहुँच नभएका सो उमेर समुहका बालबालिका संख्या वा प्रतिशत</p>	<p>नभएको</p>	<p>वडा क्षेत्रमा रहेका हरेक घरधुरीमा विद्यालय भर्ना अभियानका लागि प्रचारात्मक कार्य गरेको एवम् प्राथामिक तहका उमेरका सबैलाई विद्यालयमा भर्ना हुन सहजीकरण गरिएको ।</p>	<p>नभएको</p>
<p>कक्षा १ मा खुद भर्नादर छात्र/छात्रा</p>	<p>सूचना उपलब्ध नभएको</p>	<p>कक्षा १ मा भर्नादर बृद्धि गराउनका लागि पूर्व प्राथामिक तहमा भर्नादर बढाइएको, बालविकास केन्द्र सञ्चालनमा सहजीकरण गरिएको छ । त्यसै गरी विद्यालयको प्राथमिक तहका</p>	<p>९९ प्रतिसत</p>

		बालवालिकाहरुका लागि दिवाखाजा कार्यक्रम सञ्चालन भएका छन् ।	
प्राथमिक तहमा कक्षा छाड्ने दर	सूचना उपलब्ध नभएको	प्राथमिक तहमा विद्यार्थीहरुलाई टिकाई राख्न ४७ वटा विद्यालयहरुमा ४८६६ जना विद्यार्थीहरुलाई दिवा खाजा कार्यक्रम सञ्चालन, छात्रबृत्ति, खेलकूद तथा शैक्षिक सामाग्री वितरण, अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन, अति गरिव परिवारलाई आयआर्जन लगायतका कार्यक्रमहरु संचालन गरिएको ।	११.१ प्रतिशत
प्राथमिक तहमा कक्षा दोहोच्याउने दर	सूचना उपलब्ध नभएको	शिक्षा गुणस्तरमा सुधार गर्न तथा विद्यालयमा बालवालिकामैत्री एवम् शिक्षण सिकाईमैत्री वातावरण सिर्जना गर्न स्थानीयस्तरमा पहल भई दैनिक हाजिरीलाई थप संस्थागत गरिएको ।	नभएको
प्राथमिक तहमा उत्तिर्ण दर	सूचना उपलब्ध नभएको	शिक्षकहरुलाई विभिन्न तालिम तथा डिजिटल हाजिरी व्यवस्थापन, बालवालिकाहरुलाई शैक्षिक तथा खेलकूद सामाग्री वितरण, विभिन्न प्रकारका अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन, दिवा खाजा कार्यक्रम तथा नियमित विद्यार्थीको सिकाईस्तर मापन प्रक्रया अवलम्बन गरिएको ।	१०० प्रतिसत
प्राथमिक तहमा तालिम प्राप्त शिक्षक संख्या	सूचना उपलब्ध नभएको	प्राथमिक तहमा कार्यरत शिक्षकहरु सबै जनाले तालिम प्राप्त गरी सकेको र नियमित रूपमा पुनर्ताजगी	१०० प्रतिसत

		तालिमहरु समेत लिने गरेको ।	
प्रति कक्षाकोठा विद्यार्थी संख्या	सूचना उपलब्ध नभएको	गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका विद्यालय संख्या २१८ वटा विद्यालयहरुमा जम्मा ६०४ कोठाहरु रहेको छ । त्यसै गरी ति विद्यालयहरुमा अध्ययनरत माध्यमिक तहसम्मका विद्यार्थी संख्या २६०३१ जना रहेको देखिन्छ ।	कक्षा कोठा विद्यार्थी अनुपात १:४३ रहेको छ ।
वह्य सहयोगमा निर्मित विद्यालयकोठा संख्या (सरकारी तथा सामुदायिक विद्यालयको मात्र)	६०४ वटा	विवरण प्राप्त नभएको	६०४ वटा
स्थानीय तहबाट निर्मित विद्यालय कोठासंख्या	सूचना उपलब्ध नभएको	विवरण प्राप्त नभएको	सामुदायिक विद्यालयहरुमा आवश्यक कक्षा कोठाहरु उपलब्ध भएको
दलित बालबालिकाहरुको शिक्षामा पहुँच	२४६ जना	दलित बालबालिकाहरुलाई छात्रृतिको व्यवस्था गरिएको, नेपाल सरकारको दलित बालबालिका सहयोग कार्यक्रमले सकारात्मक प्रभाव पारेको छ ।	१६६ जना

खानेपानी तथा सरसफाई				
खानेपानी पुगको परिवार संख्या वा प्रतिशत	५७३४ घरपरिवार	रोशी गाउँपालिका क्षेत्रमा बर्खे खोला खापायो, स्याउरीटार खापायो, डाँडाखर्क खापायो, लगायतका विभिन्न खानेपानी योजना सञ्चालन भई २०८ धारा वितरण भएकोछ । खानेपानीको लागि विभिन्न उपभोक्ता समितिको सकृयतामा खानेपानी योजना सञ्चालन गरिएको छ ।	६११३	घरपरिवार
शौचालय भएको घरधुरी संख्या वा प्रतिशत	५३१३ वटा	पूर्ण सरसफाई कार्यक्रमको लागि समुदायस्तरमा विभिन्न प्रकारका जनचेतनामुलका कार्यक्रम सञ्चालन गरी अभिमुखिकरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइएको छ । वडा कार्यालयहरुमा १० वटा, गाउँपालिका कार्यालयमा २ वटा र राजमार्गमा तथा वजार क्षेत्रलाई लक्ष्मीत गरी ५ वटा सार्वजनिक शौचालय निर्माण गरिएको छ । भवन निर्माणको लागि नक्सापास गर्दा अनिवार्य रूपमा शौचालय निर्माण गर्ने पद्धतिलाई कार्यान्वयनमा ल्याइएकोछ । विभिन्न सार्वजनिक संस्था तथा शिक्षण संस्थाहरुमा समेत शौचालय मर्मत सम्भारको कार्यलाई उच्च प्राथमिकतापूर्वक कार्य गरिएको छ । त्यसै गरी शौचालयलाई नियमित सरसफाई गरी व्यवस्थीत रूपमा प्रयोगका लागि नियमित अनुगमन स्थानीयस्तरमा वडा कार्यालयहरुबाट समेत हुने व्यवस्था मिलाईएकोछ ।	८८.६	शत प्रतिशत
खानेपानी सुविधा भएको प्राथमिक	विवरण प्राप्त नभएको	गाउँपालिकामा सामुदायिक विद्यालयहरु ७१ वटा रहेका छन् । हरेक विद्यालयहरुमा खानेपानीको व्यवस्थापन भएको छ । खानेपानीको टंकी तथा धारा व्यवस्थापनका लागि विद्यालयहरुमा ससर्त अनुदान	१००	प्रतिसत

विद्यालय		तर्फ विद्यालयमा भौतिक पूर्वाधार व्यवस्थापनका लागि नियमित बजेट कार्यान्वयन हुने गरेको छ ।	
सुधारिएको तथा आधुनिक चुलो भएको परिवार संख्या	६५८ वटा	गाउँपालिका क्षेत्रमा क्रमस सुधारिएको चुल्हो प्रयोग बढाई गएको छ । ग्रामिण क्षेत्रमा धुवाँहीत सुधारिएको चुलो निर्माण सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गरि गत आर्थिक वर्षमा ५१२ वटा चुल्हो निर्माण भएको छ ।	११७० वटा

बालबालिका, महिला तथा समावेशी क्षेत्र			
बाल विवाहको संख्या	नभएको	गाउँपालिका क्षेत्रमा समुदायस्तरमा ६४ र विद्यालयस्तरमा ५६ गरी जम्मा १२० वटा बाल अधिकारका लागि बालक्लबहरु गठन भई सञ्चालनमा रहेका र यिनै सञ्जाल र समुहहरुबाट बाल अधिकार सम्बन्धी सचेतना अभियानमा बाल अधिकार सम्बन्धी जानकारी प्रदान गरिएको, समयसमयमा गरिने बैठक, अन्तरकृया लगायतका कार्यक्रमहरु सञ्चालनमा रहेको साथै सम्बद्ध संस्थाहरुको सहकार्यमा बाल अधिकार सम्बन्धी जनचेतना अभियान सञ्चालन गरिएको छ ।	१ वटा
सामाजिक विकृति विसंगती	४ वटा	नियमित अनुगमन एवं परिचालन गरिएको, अन्य सामाजिक संघसंस्थामार्फत सामाजिक विकृति न्यूनिकरणका सचेतनामुलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिएको ।	८ वटा

जनचेतना तथा गरिबी निवारण

बालश्रमको अवस्था	४०० जना	गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका बालकलव तथा सञ्जालहरु र सरोकारवाला निकायहरुबाट बैठक, छलफल र अन्तरकृयाको माध्यमबाट बालमैत्री स्थानीय शासन अनुसारको मापदण्ड कायम राख्न निरन्तर प्रयास भईरहेको छ । बालश्रम रोक्न र बाल अधिकारको विषयमा जनचेतना जागरण गर्न कानुनी अधिकार र पारिवारिक एवम् सामाजिक उत्तरदायित्व सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिएको , इलाका प्रहरी कार्यालय, संचारकर्मी लगायतका सरोकारवालाहरुको साभा अभियान निरन्तर रहेको छ ।	३०५ जना
बालकलवहरुको अवस्था	१२० वटा	गाउँपालिका क्षेत्रमा कुल जनसंख्याको २६.६२ प्रतिसत जनसंख्या बालवालिकाहरु रहेको हुँदा तिनै बालवालिकाको सहभागितामा समुदायस्तरमा ६४ र र विद्यालयस्तर ५६ गरी जम्मा १२० वटा बाल सञ्जाल तथा क्लवहरु क्रियासिल रहेका छन् । हरेक वडाहरुमा वडा बाल सञ्जाल तथा हरेक विद्यालयहरुमा बालकलव गठन भई क्रियासिल रहेकाछन् ।	१२० वटा बालकलव तथा बाल सञ्जाल रहेको ।
लैंगिक हिंसा	५ वटा	लैंगिक हिसा न्यूनिकरणका लागि महिला अधिकार सम्बन्धी क्रियाशिल विभिन्न संघसंस्थाहरुले लैंगिक हिंसा विरुद्धको	३ वटा

		<p>अन्तराष्ट्रिय १६ दिने अभियानसहितको दिवस, अन्तराष्ट्रिय श्रमिक महिला दिवस, एकल महिला दिवस लगायतका दिवसहरु एवम् लैंड्रिक हिंसा विरुद्ध र महिला कानूनी अधिकार सम्बन्धी जनचेतनामुलक कार्यक्रममा विभिन्न अभियानमा सहभागि गराई महिला अधिकार प्रति ससक्त बनाइएको । त्यसै गरी विभिन्न प्रकारका सीपमुलक तथा क्षमतामुलक तालिमहरु प्रदान गरी आर्थिक उपार्जनको अवसर उपयोग गर्न सक्ने बनाई आर्थिकरूपमा सक्षम बनाउन प्रयत्न गरिएको छ ।</p>	
आर्थिक समृद्धिका लागि कृषिमा व्यवसायीकता का लागि व्याज अनुदान साभेदारी कार्यक्रम	साभेदारी कोष खोलिएको	<p>गाउँपालिका र विन्दावासिनी सहकारी संस्थाको साभेदारी र समन्वयमा अगुवा कृषकहरुलाई व्याज अनुदान कार्यक्रमको थालनी गरिएको छ । जसमा गाउँपालिकाको तर्फबाट सहकारीमा पच्चस लाखको व्याज साभेदारी कार्यक्रम कोष खडा गरेको छ । यो कोषबाट सिर्जत व्याजबाट विन्दावासिनी सहकारी संस्थाबाट गाउँपालिका क्षेत्रका अगुवा कृषकहरुलाई उपलब्ध गराउने ६ लाख पचास हजार रुपैयां रकमको हुन आउने व्याज मध्ये आधा बरावरको</p>	<p>६० जना कृषकहरुले कृषिमा व्यवसायीकता व्याज सहुलियत प्राप्त गरेका छन् ।</p>

		<p>हिसावले हुन आउने ५ प्रतिसत व्याज साभेदारी कार्यक्रम सञ्चालन भएको छ । यस कोषबाट व्याज साभेदारी हुने गरी हाल सम्म ६० जना कृषकहरुले ऋण उपलब्ध भई कृषि व्यवसायमा प्रबद्धन गरिएको छ ।</p>	
रोजगारीको अवस्था	अभिलेख नभेटिएको	<p>विपन्न महिलाहरुका सीप तथा क्षमता विकासका लागि सिलाईकटाई तालिम, ड्राइभिङ तालिम दिई रोजगारीका , कृषक क्षमता अभिवृद्धि तालिम, मौरी सिप विकास तालिम, लगायतका तालिमहरुको अवसर सिर्जना गरी गरिवी निवारणका लागि प्रयास गरी ३६४ जनालाई रोजगारीको अवसर सिर्जना गर्न प्रयत्न गरिएको छ ।</p>	सिपमुलक ९ प्रकारका तालिम प्राप्त गरेपछि ३५ जनाले रोजगारी गरेको ।
स्वरोजगारका प्रयासहरु	विवरण प्राप्त नभएको	<p>गाउँपलिकाले पालिका र वडास्तरमा गरी जम्मा २४९ वटा योजनाहरु सञ्चालन गरेको छ । जसमा २३८ वटा योजनाहरु उपभोक्ता समितिहरुबाट, ८ वटा योजनाहरु निर्माण व्यवसायबाट र ३ वटा योजनाहरु गैर सरकारी सस्थाहरुसँगको सहकार्यमा सञ्चालन भएका छन् । त्यसै गरी प्रधानमन्त्री स्वरोजगार कार्यक्रम समेत सञ्चालन भएको छ । यसरी सञ्चालन भएका पूर्वाधार विकास,</p>	करिव ५६१८ जनाले अल्पकालिन श्रममुलक २१३ जनाले क्षमतामुलक अल्पकालिन रोजगारी प्राप्त गरेको ।

		<p>सामाजिक आर्थिक विकासका एवम् क्षमता विकास र सचेतनामुलक विभिन्न प्रकारका कार्यक्रमहरुमा सहजीकरण गर्दा कुल २४९ वटा योजना तथा कार्यक्रहरु सम्पन्न गर्दा अल्पकालिन रूपमा ५८३१ जनालाई स्वरोजगारी अवसर सिर्जना गरेको । त्यसै गरी कृषिमा पेशामा सरल एवम् सहजताको लागि प्रविधिमैत्री बनाउन मिनि टिलर वितरण गरिएको छ । ग्रामिण क्षेत्रमा किसानहरुलाई सिस्नु, गहत, घैया, ड्रयागान फुड खेती गर्ने २६२ कृषकहरुलाई बीउ वितरण गरिएको छ । त्यसै गरी व्यवसायीक खेति गर्ने कृष्ण भ्रमण १२ जना, कृषक क्षमता अभिवृद्धि तालिम २४० जनालाई प्रदान गरिएकोछ । जसले बेराजेगार युवाहरुलाई स्वरोजगारतर्फ उन्मुख गराउन सहजता मिलेको छ ।</p>	
गरिब न्यूनिकरणका प्रयासहरु	विवरण प्राप्त नभएको	<p>कृषि उत्पादनमा व्यवसायीकरण गर्नका लागि विन्दावासिनी सहकारी संस्था र गाउँपालिकाको सहकार्यमा अक्षय कोषको व्यवस्थापन गरी ६० जना कृषिहरुलाई प्रति व्यक्ति छ लाख पचास हजार सम्मको व्याज अनुदानमा सहुलितय ऋण सुविधा प्रदान गरिएको छ । कृषिमा पेशामा सरल एवम् सहजताको लागि प्रविधिमैत्री बनाउन मिनि टिलर वितरण गरिएको छ । त्यसै गरी ग्रामिण क्षेत्रमा किसानहरुलाई</p>	<p>व्यवसायीक खेतिका लागि कृषि अनुदान ६० जनालाई, प्रविधि हस्तान्तरण ७२ जना र उन्नत जातको बीउ विजन २६२ जनालाई र कृषक क्षमता अभिवृद्धि तालिम २४०</p>

		<p>सिस्नु, गहत, धैया, ड्रायागन फुड खेती गर्ने २६२ कृषकहरूलाई बीउ वितरण गरिएको छ। त्यसै गरी व्यवसायीक खेति गर्न कृष्हह भ्रमण १२ जना, कृषक क्षमता अभिवृद्धि तालिम २४० जनालाई प्रदान गरिएको छ। त्यसै गरी केरा, सुन्तला, कागती, किवी, ड्रायागन फुड लगायतका फलफूलका विरुद्ध वितरण गरि एक बडा एक नर्सरी कार्यक्रमको थालनी गरिएको छ।</p> <p>विपन्न महिलाहरुका सीप तथा क्षमता विकासका लागि सिलाईकटाई तालिम, ड्राइभिङ्ग तालिम दिई रोजगारीका अवसर सिर्जना गरी गरिवी निवारणका लागि प्रयास गरिएको। गरिव तथा विपन्न बर्गलाई मध्ये नजर गरी जसको मन उसैलाई संरक्षण र साझेदारी कार्यक्रम अन्तरगत व्यवसायिक रूपमा सबै भन्दा बढी पशुपालन गर्ने कृषकहरु ६ जनालाई पुरस्कृत गरिएको छ।</p>	<p>जनालाई प्रदान गरिएको छ।</p>
वातावरण सुधारका प्रयासहरु	विवरण प्राप्त नभएको	<p>जनताको खुसी सुन्दर र सफा रोशी भन्ने मुल ध्ययेले राजमार्ग क्षेत्रमा रहेका फोहोर व्यवस्थापनमा विशेष प्राथामिकता दिएको छ। पालिका क्षेत्रमा वातावरण संरक्षणका रोशी खोलामा प्रदुषण हुन नदिन क्रसर उत्पादन भएको धुलो मिसाउन प्रतिवन्ध लगाइएको छ। ग्रामिण क्षेत्रमा धुवाँरहीत</p>	<p>गाउँपालिका क्षेत्रमा प्रदुषण रहति वातावरण रहेको छ। हरेक बडामा एक नर्सरी स्थापना भएका छन्। रोशी गाउँपालिका र</p>

	<p>सुधारिएको चुलो निर्माण सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गरि गत आर्थिक वर्षमा ५१२ वटा चुलो निर्माण भएको छ हरेक वडामा एक वडा एक नर्सरी कार्यक्रम सञ्चालन गरी सबै वडाहरूमा फलफूल तथा अन्य वातावरण जोगाउने प्रजातिको वक्षा रोपणलाई ध्यान दिइएको छ । राजमार्ग आसपासका सार्वजनिक शौचालय निर्माण गरिएकोछ । साँस्कृतिक तथा वातावरणीय संरक्षणका लागि डम्फु पार्क निर्माण गरिएको छ।</p> <p>गाउँपालिका क्षेत्रको सतही खानेपानीको मुहान क्षेत्रमा बृक्षारोपण तथा मुहान संरक्षण सम्बन्धी कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिएको छ । त्यसै गरी रोशी खोला जलधार संरक्षण सम्बन्धी सम्बन्धी कार्य गरिएको छ ।</p> <p>सुन्दरता र स्वच्छता कायम राख्न विभिन्न जनचेतनामुलक र सहभागितामुलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिएको छ । मठमन्दिर तथा धर्मशालाहरूलाई नियमित सरसफाई गराइएको, विभिन्न पार्क तथा उद्यान एवम् सामुदायिक बन व्यवस्थापनमा सहजीकरण गरिएको विभिन्न उत्सव, मेला तथा साँस्कृतिक प्रदर्शनीमा वातावरण व्यवस्थापन कार्यलाई प्रचारात्मक अभियान</p>	<p>नमोबुद्ध नगरपालिका बीचको सहकार्यबाट फोहोर व्यवस्थापन भएको छ ।</p>
--	--	--

		<p>नियमित रूपमा संचालन गरिएको छ ।</p> <p>रोशी गाउँपालिका र नमोबुद्ध नगरपालिकाबीच सहकार्यमा गाउँपालिकाको बजार क्षेत्रको फोहोर व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गरिएको छ ।</p>	
सहुलियत शुल्कमा एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालन	एम्बुलेन्स संख्या २	<p>आ.व. २०७५/७६ देखिनै गाउँपालिकाका दुर्गम क्षेत्रबाट अस्पताल सम्म लैजानका लागि सहजता प्रदान गर्न गाउँपालिकाले एक एम्बुलेन्स खरिद गरी सेवा दिई आएकोमा आ.व. २०७६/७७ मा थप दुई वटा एम्बुलेन्स खरिद गरी स्थानीय संस्थासँग सहकार्य गरेर सञ्चालन एवम् व्यवस्थापन गरिएको छ एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालन एवम् व्यवस्थापनका लागि सेवा सञ्चालन गर्ने संस्थाको नाममा प्रत्येकलाई पाँच लाखको दरले एम्बुलेन्स सञ्चालन कोष स्थापना गरी मुद्रित खातामा कोषको लागि बजेट उपलब्ध गराएको छ । हाल रोशी गाउँपालिकाको ग्रामिण भेगलाई मध्येनजर गरेर खहरेपार्गुँ, सिसाखानी र भिमखोरी स्वास्थ्य चौकीमा एम्बुलेन्स सेवा केन्द्र रहने गरी क्षेत्र विभाजन गरी सेवा व्यवस्थापन गरिएको छ ।</p>	एम्बुलेन्स संख्या ४

एच.आई.भि र एड्स	१ जना	विभिन्न प्रकारका सचेतनामुलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन भएको जहाँ एच आई भि एड्सको रोकथाम र सावधानीको विषयमा जानकारी गराइएको छ । गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका थप एक जनाले चालु आर्थिक वर्ष देखि ए.आर.टी. को सेवा लिन थालनी गरेको छ ।	२ जना
लागु पदार्थ दुव्यशनी	१ वटा	स्थानीय सञ्चार माध्यम रेडियो रोशी एफ एमबाट लागु पदार्थ दुव्यसनी न्युनिकरणका लागि प्रचारात्मक कार्यक्रमहरु समयसमयमा सञ्चालन गरिदै आएको छ ।	३ वटा
विकासमा समान सहभागिता	विवरण प्राप्त नभएको	गाउँपालिका क्षेत्रमा सञ्चालन हुने विभिन्न प्रकारका योजना तथा कार्यक्रमहरुका लागि उपभोक्ता समितिहरु गठन एवम् परिचलन हुने गरेको छ । यसरी गठन गरिने उपभोक्ता समितिहरु, विभिन्न सामाजिक संघसंस्थाहरुमा महिला, दलित तथा पिछाडिएको क्षेत्रको सहभागितालाई बढाउ गएको छ । लक्षीत क्षेत्रको सहभागितालाई प्राथामिकता दिई लक्षीत समुहको संलग्नतमा संघसंस्थाहरु मार्फत कार्य गरिएको छ ।	समितिहरुमा महिलाहरुको कम्तीमा ३३ प्रतिशत सुनिश्चित गरिएको सामाजिक विकास कार्यक्रममा लक्षीत क्षेत्रको ८५ प्रतिशत सहभागिता रहेको ।

सेवाहरुमा पहुँच

सेवा प्रवाहमा सुधारका लागि गरिएको सार्वजनिक निर्माणको विवरण :

क्र.स.	निर्माणको विवरण	परिणाम
१	सडक ग्रामेल तथा स्तरोन्नति	७ कि.मी.
२	कच्ची सडक मर्मत सुधार	२० कि.मी.
३	सडक नयाँ ट्रयाक खोल्ने	१२ कि.मी.
४	सडकस्तरोन्नति	२२ कि.मी.
५	खानेपानी धारा	२०८ वटा
६	शौचालय निर्माण	१६ वटा
७	भवन	१३ वटा

स्थानीय बजार पुग्न लाग्ने समय	रोशी गाउँवासीलाई नजिकैको बजार सेवा लिनको लागि वढीमा डेढ घण्टा समय लाग्ने अवस्था छ ।	गाउँपालिकाका वडास्तरबाट आउने सडकहरुको स्तरोन्नति गर्ने कार्य नियमित रूपमा भईरहेको छ । ग्रामिण क्षेत्रका सडकहरुलाई सदैव आवतजावत सहज रूपमा गर्नको लागि सडक मर्मतको कार्य भईरहेको छ ।	५२ प्रतिसत गाउँवासीले डेढ घण्टामा बजारको सेवा प्राप्त गरेका छन् ।
-------------------------------------	--	---	---

		२२ कि.मी. सडकस्तरोन्नति गरेको कारणले स्थानी बजार सम्म जानको सहता भएको छ ।	
कृषि सेवा केन्द्र जान लाग्ने समय	डेढ घण्टा	वस्तीस्तरबाट नजिककैको कृषि सेवा केन्द्रसम्म जानका लागि केन्द्रसम्म जाने २० कि.मी. कच्ची सडकको मर्मत सुधार, १२ कि.मी. नयाँ सडक विस्तार, ७ कि.मी. ग्रामेल तथा २२ कि.मी. सडकस्तरोन्नति गरेको कारणले स्थानी बजार सम्म जानको सहता भएको छ ।	गाउँपालिकाको केन्द्र सम्म पुगी सेवा लिनका लागि एक घण्टा देखि तीन घण्टासम्म समय लाग्ने देखिन्छ ।
सामाजिक सुरक्षा (एकल महिला, अपाङ्ग, पिछडिएको क्षेत्र तथा लोपन्मुख जाति)	ज्येष्ठ नागरिक १४६१, दलित ८५, एकल महिला २४ र विधवा ८२२, लोपन्मुख जाति ७६, पूर्ण अपांग ६०, अति असक्त १४२ र दलित बालबालिका १७५ गरी खुद कायम संख्या २८४५ जना	सामाजिक सुरक्षा भत्ता बढागत तहमा बैंक मार्फत वितरणको व्यवस्था मिलाईएको र चालु आर्थिक वर्षमा गत वर्ष भन्दा सामाजिक सुरक्षा भत्ता लिनेको संख्या १०२ जना बढेको देखिन्छ ।	ज्येष्ठ नागरिक १६४७, दलित ६६, एकल महिला ३३८ र विधवा ३८१, लोपन्मुख जाति ७५, पूर्ण अपांग १०१, अति असक्त १८० र दलित बालबालिका १६१ गरी खुद कायम संख्या २९४७ जनाले प्राप्त गरेको र २४ जनालाई श्रवणकुमार पुरस्कारबाट पुरस्कृत गरिएको छ ।

सामाजिक शक्तिकरण र संस्थागत विकास कार्यक्रम	विवरण प्राप्त नभएको	जसको सवाल उसैको संलग्नता र नेतृत्व भन्ने नारालाई आत्मसात गर्दै विभिन्न महिला संजाल, अन्य लक्षीत आदिवासी जनजाति, दलित, ज्येष्ठ नागरिक, तेश्रो लिंगी, अपांग लगायतका बर्ग र क्षेत्रका संजालहरुको सहभागितामा संस्थागत विकासको लागि कार्यालय व्यवस्थापनको लागि क्षमता अभिवृद्धि लगायतका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिएको छ ।	लक्षीत क्षेत्र सम्बद्ध संस्थाहरुको भवन निर्माण, कार्यालय व्यवस्थापन एवम् क्षमता विकास भई गाउँपालिका क्षेत्रमा विकास सहकार्य भएको
खेलकूद विकास एवम् खेल प्रबर्द्धन	विवरण प्राप्त नभएको	गाउँपालिकामा सञ्चालन गरिने खेलहरुमा राष्ट्रपति रनिङ्ग सिल्ड, अध्यक्ष कप प्रतियोगिता, अन्तर वडास्तरीय फुटबल लगायतका प्रतियोगिता सञ्चालन हुन गरेकोमा क्तिपय खेलहरु कोभिडको समयमा लकडाउनका कारणले सञ्चालन हुन सकेनन् । विद्यालयहरुमा खेलमैदानहरु निर्माण गरिएको छ । यसै खेलाडी पुरस्कार समेत बर्षेनि वितरण गर्न थालनी भएको छ ।	विभिन्न खेलहरु सञ्चालनभई खेलकूदको माध्यमबाट यूवाहरुको क्षमता विकास हुनको साथै आन्तरिक पर्यटनमा सुधार भएको छ ।
व्यक्तिगत घटना दर्ता सेवा व्यवस्थापन	जन्मदर्ता: १९९९ मृत्युदर्ता : १८६ विवाहदर्ता : ३२३ बसाईसरी : ३० सम्बन्ध	गाउँपालिका कार्यालय र कार्यालय अन्तररगतका सैवै वडाहरुमा अनलाईन प्रणालीबाट व्यक्तिगत घटना दर्ता कार्य सम्पादन गरिदै आएको छ । वडातहमा गरिएको दर्ता अभिलेखलाई बार्षिक रूपमा एकीकृत विवरण पालिकामा	जन्मदर्ता : १९९९ मृत्युदर्ता : २०६ विवाहदर्ता : ३५८ बसाईसरी गएका : १७ बसाईसरी आएको

	विच्छेद: ० (२०७५ सालको अभिलेखको आधारमा)	तयार गरिन्छ । चालु आर्थिक बर्षमा व्यक्तिगत घटना दर्ता गराउनेको संख्या गत वर्ष भन्दा तुलनात्मक रूपमा बढेको छ ।	सम्बन्ध: ६ विच्छेद : १३ (२०७६ सालको अभिलेखको आधारमा)
सुशासन तथा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यहरु	विभिन्न संघसंस्थाबाट गरिएको तर अभिलेख नराखिएको	सुशासन व्यवस्थापनका गाउँपालिकाले कार्यालय परिसरमा सिसि क्यामेरा राखी अनुगमन गर्ने, गाउँपालिका केन्द्र र हरेक वडाहरुमा नागरिक वडापत्र जारी गरी सेवा प्रवाहलाई चुस्त बनाइएको छ । गाउँ सभा तथा कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएको ऐन, नियम र कार्यविधि निर्देशिकाहरु गरी जम्मा ३० वटा कानुनहरु कार्यालयको वेभसाईटमा राखी सार्वजनिक गरिएको छ । त्यसै गरी रोशी एफ एममा गाउँपालिकाको दैनिक गतिविधिलाई लिएर रोशी सेरोफेरा दैनिक कार्यक्रम नियमित सञ्चालनमा ल्याई नागरिकको सुसुचित हुने अवसरलाई सुनिश्चित गरिएको छ । कार्यालयमा प्रवक्ता, सूचना अधिकारी र गुनासो सुन्ने अधिकारी तोकि सेवलाई जनमुखी बनाइएको छ । वजार क्षेत्रमा रातिको समयमा आवतजावतमा सहजता एवम् सामाजिक अपराधमा न्युनिकरणका	सि.सि. क्यामेरा जडान सडकबत्ति सेवा प्रवाहको कारणले सामाजिक अपराधमा न्युनिकरण भएको छ । हालसम्म मापदण्ड अनुसार ५ वटा घरनक्सा पास भएकोछ । कोभिड १९ को संभावित जोखिममा परेका व्यक्तिहरुको पहिचान गरी ८७ जनाको RDT परीक्षण, ५५ जनाको PCR परीक्षण गरिएको छ । दुई वटा

	<p>लागि १९ वटा पोलहरुमा सडकबत्तिहरु जडान गरि सेवा प्रदान गरिएको छ । घरनक्सा पास सम्बन्धी अभिमुखिकरण गरी नक्सापास मापदण्ड पूर्णपालना गराई ५ वटा घरनक्सा पास अनुमति दिइएको छ ।</p> <p>त्यसै गरी विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिएको कोरोना भाईरस कोभिड १९ को जोखिम कम गर्न क्वारेन्टीन व्यवस्थापन, RDT र PCR परीक्षणका कार्यहरु सम्पन्न गरिएको ।</p> <p>नेपाल सरकारबाट घोषणा गरिएको लकडाउनका कारणले स्रोत विहिन भई घर फक्कंदा राजमार्गमा अलपत्र परेका व्यक्तिलाई गन्तव्य सम्म पुऱ्याउने, आयआर्जन गर्न नसक्ने अवस्था भएका मजदुर, सुकुम्वासी, दैनिक ज्यालादारी तथा विपन्न परिवारहरुलाई राहत वितरण गरिएको छ । त्यसै गरी अमेरिकन फौजी किरा नियन्त्रणका लागि दुई पटक गरेर ६००० परिवारमा किरा नियन्त्रणका लागि सहयोग गरिएको हो ।</p>	<p>क्वारेन्टीन स्थापना गरी ६२ जनलाई क्वारेन्टीन सेवा प्रदान गरिएको छ । गाउँपालिका क्षेत्रका मजदुर, सुकुम्वासी, दैनिक ज्यालादारी तथा ३० परिवारलाई राहत वितरण गरिएकोछ ।</p> <p>लामो समयसम्म लकडाउको कारणले श्रोत विहिन भएका घर फर्किने क्रममा राजमार्गमा अलपत्र परेका करिव २०० जनालाई खानाको सुविधा तथा गन्तव्य सम्म पुऱ्याउने उदाहरणीय कार्यको थालनी गाउँपालिकाले गरेको हो । अमेरिकन फौजी</p>
--	--	--

			किरा गरिएको छ।	नियन्त्रण
न्यायिक सेवा सम्पादन	न्यायिक समितिमा हालसम्म पेश भएका मुद्दा संख्या ५८ रहेको छ।	न्यायिक समितिको बैठकहरु २८ वटा सम्पन्न भएका छन् । न्यायिक समितिमा आर्थिक वर्ष भरीमा जम्मा २८ वटा मुद्दाहरु दर्ता भएकोमा २९ वटा मुद्दाहरु फर्जौट गरिएका छन् । जसमा मेलमिलाप भएका ११ वटा , फैसला भएका १ र आदेश भएका २ र आफै मिलेका १३ समेत गरी जम्मा २७ वटा मुद्दाको कार्य सम्पादन भएको देखिन्छ । मुद्दाको संख्याको आधारमा तुलना गर्दा जग्गाको खिचोला तथा साँध सिमाना र पारिवारिक भगडा र कुलो प्रयोग सम्बन्धी मुद्दा संख्यात्मक हिसाबले उच्च रहेको देखिएको छ । गाउँपालिको केन्द्रमा एक मेलमिलाप केन्द्र स्थापना गरेको छ भने वडास्तरमा सबै वडा कार्यालयहरुमा वडास्तरीय मेलमिलाप केन्द्र सञ्चालनमा आएको छ । गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेको समाजसेवी व्यक्तिहरुलाई छनौट गरेर मेलमिलाप सम्बन्धी तालिम प्रदान गरी सहजीकरण गराउने व्यवस्था मिलाइएको छ ।	न्यायिक समितिमा पेश भई सम्पादन गरिएका मुद्दा संख्या ८६ वटा विवाद दर्ता भएकोमा ८५ वटा विवादहरु समाधान भई फर्जौटको प्रगति ९८.८ प्रतिसत रहेको छ।	

संस्थागत क्षमता			
गाउँ सभा, कार्यपालिका, विभिन्न समितिहरु तथा वडा समितिको बैठक व्यवस्थापन	कानुन बमोजिम तोकिएको समयमा नगर सभाको बैठक बस्ने गरेकोछ । कार्यपालिकाको बैठक आवश्यकतानुसार बस्ने गरेकोछ । विभिन्न ५ वटा विषयगत समितिहरु र अन्य १२ वटा समितिहरुको बैठक आवश्यकतानुसार बस्ने गरेकोछ । गाउँ सभाको बैठक ५ वटा र कार्यपालिकाको बैठक ३३ वटा सम्पन्न भएका छन् ।	गाउँ सभाको २ वटा बैठकहरु ३५ वटा निर्णय गरी सम्पन्न भएका छन् जसले गाउँपालिकाको लागि आवश्यक कानुनहरु पारीत, चालु आर्थिक बर्षको लागि बजेट परिमाजन्न तथा आर्थिक बर्ष २०७७/७८ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट पारित गरेको छ । त्यसै गरी कार्यपालिकाको बैठक १३ वटा सम्पन्न भई विभिन्न कार्यविधि, निर्देशिकाहरु स्वीकृत एवम् समसामयिक २१८ वटा निर्णयहरु गरिएका छन् । त्यसै गरी वडा समितिको बैठकहरुबाट योजना छनौट, शहरी सुशासन तथा सेवा व्यवस्थापन भएका छन् भने विषयगत समिति र विभिन्न समितिहरुको १९ वटा बैठक बसी निर्णय गरी कार्यसम्पादन भएका छन् । (जम्मा बैठक ५४ वटा भएका)	गत आव सम्म ७ वटा गाउँ सभा भएका छन् । कार्यपालिकाको ४६ वटा बैठक भएका छन् ।
निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरु	२०७४ सालमा सम्पन्न भएको स्थानीय तहको	गाउँ सभाका पदाधिकारी मध्ये वडा नम्बर १२ का वडा सदस्य विनोद कुमार सिंजालीको २०७६	गाउँ सभामा ६२ र नगर कार्यपालिकामा २०

	<p>निर्वाचनबाट प्रमुख, उपप्रमुख, वडाध्यक्षहरूसहित ६४ जनाको गाउँ सभा गठन भएको हो । त्यसै गरी २० जनाको कार्यपालिका गठन भएको हो । जसमा कार्यपालिका सदस्यहरु ४ रहेका छन् ।</p>	<p>सालमा मृत्यु भएको र वडा नम्बर १ का वडासदस्य मखमली परियारले शिक्षक सेवामा उत्तिर्ण गरी राजिनामा पेश गरेकोले जनप्रतिनिधिहरुको कुल संख्या निर्वाचन पछि घटेको छ ।</p>	<p>जना पदाधिकारी रहेको सभा र कार्यपालिका गठन भई निरन्तर क्रियासिल रहेको छ ।</p>
संगठन संरचना र जनशक्ति	<p>गाउँपालिकाको संगठन संरचना अनुसार १३ वटा शाखाहरु र १२ वटा वडा कार्यालयहरु रहेको छन् । नेपाल सरकारबाट स्वीकृत कर्मचारी दरबन्दी १०३ रहेको हो । कार्यरत स्थायी कर्मचारी ३० जना करार सेवामा ५७ जना, गरी जम्मा ८७ जना कर्मचारी रहेको हो ।</p>	<p>कर्मचारी, समायोजन एवम् लोकसेवा आयोगबाट समायोजन भएर आएका ४६ जना र विभिन्न कार्यक्रमहरुमा कार्यरत ३ जना थप जनशक्ति व्यवस्थापन गरिएको छ ।</p>	<p>स्वीकृत कर्मचारी दरबन्दी १०३ रहेको छ । १३ वटा शाखाहरु र १२ वटा वडा कार्यालयहरुमा जम्मा १३८ जना कर्मचारी कार्यरत रहेका छन् । जसमा स्थायी कर्मचारी ७२ जना र करारमा ६६ जन छन् । यि कर्मचारी मध्ये अधिकृतस्तरमा १२ जना र</p>

			सहायकस्तरमा १२६ जना रहेका छन्।
कर्मचारी क्षमता विकास कार्यक्रम	नियमित तालिम संचालन भएको ।	जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुको लागि स्थानीय सरकार सञ्चालन र नियमित सेवा प्रवाहमा जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुले खेल्नु पर्ने भूमिकालाई जिम्मेवार र उपलब्धीमुलक बनाउन सकारात्मक सोच सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गरिएको छ । त्याव सञ्चालन तालिम र क्षयरोग मोडुलर तालिम प्राप्त भएको छ ।	पदीय जिम्मेवारी प्रति सकारात्मक भई सेवा सम्पादन भएको छ ।
ऐन, नियम,कार्यविधि , निर्देशिका, एवम् नीति तथा कार्यक्रम	गाउँपालिकाको सेवा व्यवस्थापन गर्न ५ वटा ऐन, ३ नियम, १३ वटा कार्यविधि सहित २१ वटा कानुनहरु तर्जुमा र ३ वटा नीति तथा कार्यक्रमहरु कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ । त्यसै गरी ५ वटा विषयगत समितिहरु र अन्य १२ वटा	गाउँपालिकाको लागि आवश्यक कानुनहरु तर्जुमा गरी सेवा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पर्ने रोशी गाउँपालिकाको जलश्रोत कार्यविधि, स्थानीय तहको उपभोक्ता समिति गठन परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, रोशी गाउँपालिकाको करार कर्मचारी कल्याणकारी कोष कार्यविधि, आर्थिक सहायता सम्बन्धी कार्यविधि, सार्वजनिक निजी साभेदारी कार्यविधि, मर्मत सम्भार कार्यविधि, योजना	रोशी गाउँ कार्यपालिकाको लागि ऐनहरु ५ वटा, नियमहरु ३ वटा, कार्यविधिहरु २१ वटा, निर्देशिका १ वटा सहिज हालसम्म ३० वटा कानुन तर्जुमा भएका छन् । ५ वटा विषयगत समितिहरु, १२ वटा विभिन्न समितिहरु

	विभिन्न समितिहरुको गठन गरी क्रियासिल रहेकाछन्।	कार्यक्रम अनुगमन मुल्याङ्कन कार्यविधि, बाल संरक्षण कोष सञ्चालन निर्देशिका, बोधिचित्त माला संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यविधि लगायतका कानुनहरु आर्थिक बर्ष २०७६/७७ को लागि स्वीकृत भएका छन्। ९ वटा क्षेत्रहरुमा बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयनका लागि ११९ वटा नीतिहरु स्वीकृत भई अधिकांस नीतिहरु कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ। भने विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिएको कोभिड १९ को रोकथाम तथा नियन्त्रण र लकडाउनका कारणले श्रोत विहिन भएका व्यक्तिहरुलाई राहत वितरणका लागि एवम् क्वारेन्टीन व्यवस्थापनका लागि थप विशेष नीति तथा कार्यक्रमहरु तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएकोछ।	क्रियासिल रहेका छन्। ४ वटा नीति तथा कार्यक्रमहरु तयारभई कार्यान्वयनको चिरणमारहेकोछ। यसरी बनेका ऐन कानुनहरु कार्यान्वयनमा रहेका छन् भने अन्य कानुनहरु निर्माणको चरणमा रहेका छन्।
सूचना तथा तथ्याङ्क व्यवस्थापन	गाउँ पालिचित्र, स्मार्ट पालिका, रेडियो रोशी कार्यक्रम, पत्र पत्रीकाहरुलाई समेटेर गाउँपालिकास्तरको	रोशी गाउँपालिकाको तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने कार्य २०७५ मा सम्पन्न गरी प्राप्त सूचनाहरुलाई विद्युतिय माध्यमबाट अद्यावधिक गर्न सकिने गरी SPART PALIKA प्रविधिमा व्यवस्थापन गरिएको छ। त्यसै गरी रोशी गाउँपालिकाको	SPART PALIKA प्रविधिबाट गाउँपालिकाको तथ्याङ्क व्यवस्थापन भएको छ।

	सूचना व्यवस्थापन गरिएको ।	नियमित सेवा प्रवाह र विकास गतिविधि एवम् नागरिकको सूचनाको अधिकारलाई व्यवस्थीत गरी गाउँ कार्यपालिकालाई आवश्यक सल्लाह र सुभाव प्राप्त गर्न रेडियो रोशीमा रोशीको सेरोफेरो कार्यक्रम नियमित रूपमा प्रशारण गरिएको छ भने स्थानीय स्तरका पत्रपत्रीकामा सूचना प्रचार प्रशार गरी आम नागरिकलाई सञ्चारमा सहज पहुँचको व्यवस्था मिलाईएको छ।	दैनिक रूपमा रोशी सेरोफेरो कार्यक्रम सञ्चालन भएको छ । विभिन्न पत्र पत्रीकामा रोशीको गतिविधि एवम् सार्वजनिक सूचना प्रकासित भएको छ ।
दिर्घकालिन विकास योजना, अध्ययन अनुसन्धान र प्रतिवेदनहरु	गाउँपालिका क्षेत्रको समग्र विकासका लागि आवधिक योजना योजना निर्माण भई कार्यान्वयनमा रहेको छ । विकास व्यवस्थापन सम्बन्धी विभिन्न प्रकारका अध्ययन अनुसन्धानहरु भएका छन् ।	रोशी गाउँपालिकाले ग्रामिण सडकहरु, पर्यटकीय क्षेत्रहरु, खेलमैदान, सिंचाई खानेपानी, पुल, कार्यालय भवन, सास्कृतिक संग्रहालय लगायतका ३४ वटा DPR तयारी भएकोछ । त्यस्तै संस्थागत विकास सम्बन्धी संगठन विकास अध्ययन प्रतिवेदन तयार, सामाजिक परीक्षण प्रतिवेदन तयारी लगायतका कार्यहरु सम्पादन हुँदै गरेको छ ।	दिर्घकालिन विकास सम्बद्ध ३४ वटा DPR तयारी भएको छ ।
भौतिक व्यवस्था	अधिल्लो विवरण उल्लेख नगरिएको	मोटरसाईकल थान ५, कम्प्युटर ९ थान, ल्यापटप ५ थान, प्रिन्टर ७ थान, टेबुल थान ८ थान,	गाउँपालिकाको कार्यालय, वडा कार्यालय र स्वास्थ्य

	<p>कुर्सी ९, थान सामानहरु खरिद गरी कार्यालय व्यवस्थापनको लागि थप गरिएकोछ ।</p>	<p>संस्थाहरुको २४ वटा भवन रहेका छन् । यसै गरी खर्च भएर नजाने मुख्य सामाग्रीहरुमा मोटरसाइकल / स्कु टर थान २९, चार पाङ्गे थान २, एम्बुलेन्स थान ४, जेनेरेटर १, मेसिनरी औजारमा कम्प्युटर ३८, प्रिन्टर ५९, ल्यापटप २३, माइक्रोस्कप २, फर्निचर सामानहरुमा घुम्ने कुर्सी ६४, अफिस टेबुल ८३, सोफा सेट ११, कुर्सी २६१, सोलार सिष्टम ५ लगायतका विभिन्न ११९ प्रकारका सामानहरुको अभिलेख रहेको छ । (वडा कार्यालय</p>
--	--	--

			बाहेकको अभिलेख)
समन्वय सहकार्यका प्रयासहरु	र गाउँपालिका क्षेत्रका सरकारी कार्यालय एवं संघसंस्थाहरु, राजनैतिकदल, पत्रकार, गाउँपालिकामा गठित विभिन्न समिति, उपसमितिहरु लगायतका सरोकारवालहरुसंग समन्वय र सहकार्य गरी, बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट तयारी एवम् योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा टोल विकास संस्था, स्थानीय समुदाय, समुह, उपभोक्ता र सरोकारवालाहरुको सहभागितालाई सुनिश्चित गरी सुशासन र पारदर्शिताप्रकृयालाई	बजेट स्रोत सीमा निर्धारण समिति, विषयगत समितिहरु, न्यायिक समिति, कानुन मस्यौदा तर्जूमा समिति, बजेट तर्जूमा समिति, राजश्व परामर्श समिति, १४ वटा विभिन्न समितिहरुमार्फत तयारी भएको नीतिगत व्यवस्था अनुसार राजनैतिकदल, सरकारी तथा गैर सरकारी कार्यालय लगायतका सरोकारवालाहरुसँगको समन्वय र सहकार्यमा बजेट तथा कार्यक्रम सम्पादन गरिएको छ। त्यसै गरी नमोबुद्ध नगरपालिका र रोश गाउँपालिका बीच नियमित फोहोर व्यवस्थापन , विपद् व्यवस्थापन तथा महामारीको समयमा एम्बुलेन्स सेवा व्यवस्थापनका लागि समन्वय र सहकार्य गरिएको छ। त्यसै गरी नियमित एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालनका लागि तीन वटा संस्थाहरुसँग सहकार्य र समन्व्य गरिएको छ।	गाउँपालिकामा रहेका रहेका १३ वटा शाखाहरु, १२ वटा बडा कार्यालयहरु, ६९ सामुदायिक विद्यालयहरु,, १२० वटा बालक्लवहरु, विभिन्न २३८ वटा उपभोक्ता एवम् सरोकारवाला संघसंस्थाहरु र सरकारी कार्यालयहरुसँग समन्वय र सहकार्य भएका छन् । त्यसै गरी अन्तर स्थानीय तहबीचमा नमोबुद्ध नगरपालिकासँग सेवा प्रवाहका लागि समन्वय भएको छ। एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालनका लागि तीन वटा संस्थाहरुसँग सहकार्य गरिएको छ ।

	अवलम्बन गरिएको ।	
--	------------------	--

१२. सामाजिक परीक्षणवाट देखिएका सबल पक्षहरु :-

स्थानीय तहले सामाजिक उत्तरदायित्व बहन गरिरहेको छ भन्ने लेखाजोखा सामाजिक परीक्षणले प्रस्तुत गर्ने भएकाले सामाजिक परीक्षणमा देखिएका सबलपक्षहरु निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छ । नेपालको संविधान र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम स्थानीय तहलाई प्राप्त अधिकार बमोजिम स्थानीय सरकार सञ्चालन गर्न विभिन्न कानुनहरुको तर्जुमा भएका छन् ।

१. कर्मचारी समायोजन ऐन, २०७५ अनुसार कर्मचारी समायोजन तथा लोक सेवा आयोगबाट सिफारिस भई आवश्यक जनशक्ति व्यवस्थापन भएका छन् ।
२. सबै वडा कार्यालयहरुमा आवश्यक कर्मचारी परिचालन गरी वडातहबाटै विद्यमान कानुन बमोजिमका सेवा प्रवाहहरुलाई व्यवस्थित तवरले सञ्चालन गरिएका छन् ।
३. कार्यालय भवन र वडा कार्यालय भवनहरु निर्माण गरिएको छ ।
४. वडा कार्यालयहरु तथा सेवा केन्द्र सम्म पुग्ने सडक निर्माण तथा स्तरोन्नति गरिएको छ ।
५. राजश्व संकलनलाई वडा कार्यालयबाटै थालनी गरिएको छ ।
६. आवधिक योजना तयार गरी सोही अनुसारको ३४ वटा क्षेत्रगत विकास योजनाहरुको विस्तृत परियोजना प्रस्ताव तयार भएका छन् ।
७. सुशासन व्यवस्थापनका लागि नियमित रूपमा अनुगमन तथा नियमन प्रकृयालाई प्रभावकारी बनाउन गाउँ प्रहरी सेवाको विस्तार एवम् क्षमता विकास गरिएको छ ।
८. बालक्लवहरुको गठन गरी संस्थागत विकास एवम् परिचालन गरिएका छन् ।
९. पूर्वाधार विकास योजनाहरुको सार्वजनिक परीक्षण सम्पन्न भएका छन् ।
१०. पूर्वाधार विकास आयोजनाहरुमा जनसहभागिता र पारदर्शितालाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ ।
११. सभा तथा कार्यपालिका अन्तरगत विभिन्न समितिहरु गठन र परिचालन भएका छन् ।
१२. भवन संहिता अनुसार भवन निर्माण मापदण्ड पालना गराई घरनक्सा पास प्रकृयालाई अवलम्बन गरिएको छ ।

१३. बालमैत्री, लैङ्गिकमैत्री, समावेशीमैत्री विकास प्रकृयालाई अवलम्बन गरिएको छ ।
१४. न्यायिक समितिको कार्यलाई सहभागितात्मक, जनमुखी र चुस्त बनाई मेलमिलापको माध्यमबाट विवाद व्यवस्थापन गरि समुदायस्तरमा शान्ति कायम गरिएको छ ।
१५. सामाजिक र आर्थिक विकासकालागि सूचकगत र सम्मानजनक नमुना कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिएको छ ।
१६. स्वास्थ्य क्षेत्रमा आवश्यक संरचनाहरु रहेको अस्पताल, बर्थिङ, स्वास्थ्य चौकि र एम्बुलेन्स सेवा नियमित रूपमा सञ्चालन भएका छन् ।
१७. बालविकास केन्द्र तथा पूर्व प्राथमिक विद्यालयहरु सञ्चालन भएका छन् ।
१८. धार्मिकस्थलहरुको मर्मत सुधार एवम् पर्यटन विकासमा निरन्तरता दिइएको छ ।
१९. विद्यालयहरुको संस्थागत विकास, पूर्वाधार मर्मत सुधार एवम् विद्यालयमा सेवा व्यवस्थापन गरी गुणस्तरीय शिक्षाको लागि प्रयत्न गरिएको छ ।
२०. विकास आयोजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन, कानुन तर्जूमा तथा कार्यान्वयन र नियमित सेवा प्रवाहहरुको सन्दर्भमा गाउँवासी समक्ष जानकारी एवम् सुझाव प्राप्त हुनकालागि रोडियो रोशीबाट रोशी सेरोफोरा मार्फत नियमित रूपमा गाउँवासीको सहभागितामा प्रचार प्रसार एवम् सूचना सम्प्रेषण गरिएको छ ।
२१. जनप्रतिनिधि-जनप्रतिनिधि, जनप्रतिनिधि-कर्मचारी, कर्मचारी-कर्मचारी र कर्मचारी-जनप्रतिनिधि-नागरिक वीच नगरपालिकाको सेवा प्रवाह, विकास आयोजना सञ्चालन एवम् नियमित सेवा व्यवस्थापनमा आपसी समन्वय र सहकार्य रहेको छ ।

१३. सामाजिक परीक्षणबाट देखिएका चुनौती तथा सुधार गर्नु पर्ने पक्षहरु :-

१. संविधान र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम नगरपालिकालाई प्राप्त अधिकार कार्यान्वयन एवम् सेवा प्रवाह व्यवस्थापन गर्न आवश्यक पर्ने थप कानुनहरु तर्जूमा गर्ने एवम् निर्माण भएका कानुनहरुको विषयमा सरोकारवालाहरूलाई अभिमुखिकरण गर्नु पर्दछ ।
२. गाउँपालिकाको दुरदृष्टि Long Term Vision लाई आत्मसात् गर्दै नीति तथा कार्यक्रम तयार गरी सोही नीतिलाई परिलक्षीत गरी योजना तथा कार्यक्रम सम्पन्न गर्न बजेट विनियोजन गर्नुपर्दछ ।

३. जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुको आचारसंहिता निर्माण गरी सुशासनमैत्री एवम् जनउत्तरदायी सेवा व्यवस्थापन गरिनु पर्दछ ।
४. कर्मचारीसँग भएको सीप, अनुभव र क्षमतालाई थप सुदृढ बनाई आपसी समन्वय र सहाकार्यको पद्धती स्थापित गरी स्थानीय सरकार सञ्चालनमा अधिकतम् परिचालन गर्न आवश्यक अभिमुखिकरण, तालिम र सीपको विकास गर्नु पर्दछ ।
५. जनप्रतिनिधि, कर्मचारी लगायतको क्षमता विकास गर्न आवश्यक पर्ने क्षमता विकास योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्ने पर्दछ ।
६. सूचना व्यवस्थापन प्रणालीलाई प्रविधिमैत्री बनाई शुक्रम सूचना व्यवस्थापन प्रणाली अवलम्बन गरी अनलाईन सूचना व्यवस्थापन गर्नुपर्ने हुन्छ ।
७. गैससहरुबाट सञ्चालन गरिने योजनाहरु गाउँ सभाबाट स्वीकृत गर्ने प्रचलन नभएको हुँदा गाउँका समग्र विकासमा गैससहरुबाट भएका विकास कार्यहरुको लेखाजोखा र साभेदारीता ल्याउन नसकिएको हुँदा हरेक वर्ष गाउँपालिका क्षेत्रमा योजना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गैससहरुले गाउँ सभाबाट कार्यक्रम स्वीकृतगरी कार्यान्वयन गर्ने र आवश्यक नियमन, समन्वय गर्नु पर्दछ ।
८. गाउँपालिकाको सामाजिक, आर्थिक, वातावरणीय र संस्थागत विकासका क्षेत्रको सूचना अद्यावधिक नभएकाले सूचकगत रूपमा योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा नहुँदा समग्र विकासको लक्ष्य हासिल हुन नसकेको हुँदा सबै क्षेत्रको सूचकमा आधारित विकास योजना तथा कार्यक्रमहरु संचालन गर्न आवश्यक देखिएको छ ।
९. बार्षिक समीक्षा, सामाजिक परीक्षण तथा सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम नियमित रूपमा नगरिँदा सेवा प्रवाह, विकास योजनाहरुमा नागरिकको सुभाव प्राप्त नहुने र सुधारको अवसर नमिल्ले भएकोले हरेक वर्ष समयमै यि कार्यहरु गरी नियमित प्रतिवेदन प्रणालीबाट सुभाव प्राप्त गरी कार्यान्वयन गर्ने र सामाजिक आर्थिक र क्षमता विकास कार्यक्रमहरुको समेत सार्वजनिक परीक्षण गर्नु पर्ने देखिन्छ ।
१०. विभिन्न समितिहरु परिचालन गर्ने कार्यविधि निर्माण नभएको हुँदा समितिको कार्य क्षेत्रमा प्रभावकारीता नआएकाले हरेक समितिहरु सञ्चालन व्यवस्थापनका लागि समिति सञ्चालन व्यवस्थापन कार्यविधि तयारी गरी समितिको कार्य क्षेत्रलाई स्पष्ट र जिम्मेवार बनाउनु पर्दछ ।

११. सेवा प्रवाह र कार्य सम्पादनलाई चुस्त, प्रभावकारी र जिम्मेवार बनाउनका लागि गाउँपालिकाको नागरिक वडापत्रलाई विद्यमान कानुनी व्यवस्था, अधिकार क्षेत्र अनुसार कार्य प्रकृति सुहाउँदो र प्रविधि मैत्री बनाई नागरिक वडापत्र अद्यावधिक गरी घरदैलोमा जानकारी गराउने व्यवस्था मिलाउनु पर्दछ ।
१२. हरेक वडाको वडा पाश्वचित्र तयार गरी सोको सूचकमा आधारित विकास योजना सञ्चालन गरिनु पर्दछ ।
१३. नियमित सेवा प्रवाह, योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन, प्रशासनिक र वित्तिय व्यवस्थापनाई सुधारमा ल्याउन आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्दछ ।
१४. स्थानीय तहको संस्थागत क्षमता स्वमूल्याङ्कन कार्यविधि उल्लेखित सूचकहरु पुरा गर्न एवम् प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको प्रतिवद्धतामा उल्लेखित प्रकृयागत कुराहरुलाई मध्ये नजर गरी गाउँपालिकाको कामलाई सूचकगत रूपमा उपलब्धी प्राप्त गर्न मापन योग्य बनाउनु पर्दछ ।
१५. प्राकृतिक स्रोत साधानको दिगो संरक्षण गर्दै विकासका लागि आवश्यक्तानुसार उपयोग र परिचालन गरी वातावरण संरक्षण एवम् पर्यटकीय विकासका लागि सिमानामा रहेका स्थानीय तहहरुसँग आपसी समन्वय र सहकार्य हुने गरी योजना कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्नु पर्दछ ।

१४. सामाजिक जिम्मेवारी पुरा गर्न रोशी गाउँपालिकाले चाल्नु पर्ने कदमहरु वा सुझावहरु :-

१. विषयक्षेत्रगत सूचकहरुलाई अद्यावधिक गरी वडा र पालिकास्तरको नवितम सूचनालाई प्राथमिकतामा राखी तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्नु पर्दछ ।
२. अस्पताल, प्रजनन केन्द्र, स्वास्थ्य चौकीलाई स्तरोन्नति गर्ने र यि सेवा केन्द्रहरुमा आवश्यक जनशक्ति व्यवस्थापन गरी कार्यरत कर्मचारीहरुलाई समयानुकूल क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्नु पर्दछ ।
३. गर्भवती महिला र नवजात शिशुहरुको स्वास्थ्य परीक्षण एवम् स्वास्थ्य सुविधा व्यवस्थापन सम्बन्धी आधारभुत सूचना तथा तथ्याङ्कलाई वडा कार्यालय, महिला स्वास्थ्य स्वयम्भेवीका र स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाहरुको सकृयतामा यथार्थ परक बनाई अद्यावधिक गरी सुनौलो हजार दिन कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनु पर्दछ ।
४. एम्बुलेन्स सेवामा प्रसुति, फरक क्षमता र जेष्ठ नागरिकहरुका लागि विशेष सहुलियतको व्यवस्था गरी सामाजिक जिम्मेवारी सम्पादनमा प्रभावकारीता ल्याउनु पर्दछ ।

५. गाउँ शिक्षा योजना तर्जुमा गरी हरेक विद्यालयहरुको सेवा क्षेत्र निर्धारत भई EMIS लाई अनिवार्य रूपमा सबै संस्थागत र सामुदायिक विद्यालयहरुले अद्यावधिक गराई शैक्षिक सूचनालाई व्यवस्थीत गर्नु पर्दछ । यसरी प्राप्त भएको सूचना विश्लेषणको आधारमा शिक्षक तालिम, विद्यालयमा शैक्षिक वातावारण सिर्जना एवम् शैक्षिक पूर्वाधार विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनु पर्दछ ।
६. खानेपानीको धारा नपुगेका घरधुरीहरुको पहिचान खानेपानीको धारा उपलब्ध गराउन विशेष योजना सञ्चालन गरी हाल वितरण भएको खानेपानी व्यवस्थापनमा गुणस्तर कायम राख्ने र सतही खानेपानीको मुहान संरक्षणका लागि विभिन्न प्रकारका सचेतनामुलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्नु पर्दछ ।
७. विद्यालय र समुदायस्तरमा रहेका श्रमिक बालबालिकाहरुको पहिचान गरी बालश्रम न्यूनिकरणका लागि बाल संजाल, बालक्लवहरु र सम्बद्ध संघसंस्था र सरोकारवालाहरुको सहभागिता पारिवारि सचेतना एवम् सामाजिक सचेतनामुलक कार्यक्रमहरु अभियानका रूपमा सञ्चालन गरिनु पर्दछ ।
८. लैंगिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेसी बजेट परीक्षण गरी सो क्षेत्रमा बजेट विनियोजन गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनु पर्दछ ।
९. ग्रामिण वस्तीहरुमा सुधारिएको चुल्हो एवम् वायो ग्याँस प्रणाली व्यवस्थापन गरी धुँवाबाट स्वास्थ्यमा पर्ने प्रतिकुल असरलाई क्रमस न्यूनिकरण गर्नु पर्दछ ।
१०. बालमैत्री गाउँ घोषणा गरी त्यसका सूचकहरुलाई कायम राख्न निरन्तर अनुगमन र नियमन गर्नु पर्दछ ।
११. लागु पदार्थ दुव्यसनीलाई न्यूनिकरण गर्न एवम् एच. आई. भि. एड्सलाई रोकथाम गर्न साझेदार संस्थाहरुसँग निरन्तर समन्वय र सहकार्यलाई प्रभावकारी तुल्याउनु पर्दछ ।
१२. सामाजिक विकृति र विसंगती नियन्त्रणका लागि सामाजिक संघसंस्था, सुरक्षा निकाय, वडा समितिहरुका साभा प्रयासमा सामाजिक सचेतना अभियान सञ्चालन गरिनु पर्दछ ।
१३. लैंगिक हिंसा तथा बालश्रम न्यूनिकरण गर्न, ज्येष्ठ नागरिक एवम् फरक क्षमतामैत्री वातावरण सिर्जना गर्न सम्बद्ध संस्थाहरुको सकृयतामा सचेतना कार्यक्रम गर्नु पर्दछ ।
१४. गाउँ क्षेत्रमा गरिवी नक्साङ्गन गरी गरिवी न्यूनिकरणका लागि आवश्यक ज्ञान, सीप र क्षमता विकास गरी विशेष अवसर सिर्जना गर्नु पर्दछ ।
१५. फोहोरमैला व्यवस्थापन, फुलवारी तथा हरियाली प्रबद्धनका लागि स्थानीय संघसंस्थाहरु समन्वय र सहकार्य गरी दिगो व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ ।
१६. विभिन्न समितिहरुको संरचना तयार, उपभोक्ता समिति, संघसंस्थामा प्रतिनिधित्व गराउँदा दलित, महिला तथा फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरुलाई उच्च प्राथमिकता दिई समावेशी सिद्धान्तलाई आत्मसात् गरी विकास प्रतिको साभा प्रतिवद्धता र सहभागितालाई जोड दिनु पर्दछ ।

१७. सीपमूलक तथा क्षमतामूलक तालिम प्राप्त व्यक्तिहरुको सूचना अभिलेख राखी स्वरोजगारतर्फ उन्मूख गराई विकास प्रति उत्तरदायी बनाउनु पर्दछ ।

१८. धार्मिक, साँस्कृतिक पर्व, मेला जातिय साँस्कृतिक झाँकीहरु एवम् पर्यटन पूर्वाधारहरुको Documentry तयारी गर्नुपर्दछ ।

१९. हरेक वर्ष विभिन्न विद्यालाई समेटर सम्मान तथा पुरस्कार वितरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिनु पर्दछ ।

२०. वडास्तरमा टोल विकास संस्था गठन गरी सामाजिक परिचालन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनु पर्दछ ।

२१. ज्येष्ठ नागरिकहरुको संस्थागत संरचना निर्माण गरी सम्बद्ध संस्थामार्फत श्रवण कुमार सम्मान कार्यक्रमलाई नियमित संचालन एवम् व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ ।

२२. विवाद निरोपण तथा सजीकरणका लागि मेलमिलापकर्ता एवम् कर्मचारीहरुको क्षमता विकास गरी न्यायिक सेवा व्यवस्थापन गर्दै लैजानु पर्दछ ।

२३. वडास्तरमा भएका सेवा प्रवाह, विकास योजना तथा कार्यक्रमहरुको अनिवार्य रूपले सार्वजनिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई र सामाजिक परीक्षण गरी यसबाट प्राप्त सुझावलाई ध्यान दिई आवश्यक सुधार गर्नु पर्दछ ।

२४. वन क्षेत्रलाई व्यवसायीक, उत्पादनशिल र बहुउपयोग बनाई वनमा आधारित पर्यटनको माध्यमबाट रोगजारी सिर्जना गर्न योजना निर्माण गर्नु पर्दछ ।

२५. गाउँपालिकाको अधिकार क्षेत्र र कार्यबोक्ष समेतको विश्लेषण गरी संगठन व्यवस्थापन सर्वेक्षणका आधारमा कर्मचारी तथा विज्ञ सेवाको लागि दरबन्दी एकिन गरी आवश्यक जनशक्ति व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ ।

सामाजिक परीक्षकहरुको

नाम : ललितमाया लिम्बु
समाजशास्त्री
दस्तखत :

नाम : डम्बर रोगु
ग्रामिण विकास विज्ञ
दस्तखत :

मिति २०७७।१।२।३।

१५ अध्ययनमा आधारित सन्दर्भ पुस्तक तथा सामग्रीहरु :

१. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
२. अन्तर सरकारी वित्तिय व्यवस्थापन ऐन, २०७५
३. रोशी गाउँपालिकाका विभिन्न ३० वटा कानुनहरु ।
४. रोशी गाउँपालिकाको पाश्वचित्र, २०७५
५. रोशी गाउँपालिकाको आवधिक योजना, २०७६
६. रोशी गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम एवम् विकास योजना, २०७६/७७
७. रोशी गाउँपालिकाको वारीषक समिक्षा प्रतिवेदन, २०७७
८. रोशी गाउँपालिकाको सार्वजनिक सुनुवाईका प्रतिवेदनहरु ।
९. रोशी गाउँपालिकाको गाउँ सभा, कार्यपालिका र वडा समितिका निर्णयहरु ।
१०. रोशी गाउँपालिकाको अन्तरगत गठित विभिन्न समितिका निर्णयहरु ।
११. रोशी गाउँपालिकाको सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउनेहरुको विवरण पुस्तका,
१२. रोशी गाउँपालिकाको विभिन्न शाखा/वडा कार्यालयका वार्षिक प्रगति प्रतिवेदनहरु ।
१३. रोशी गाउँपालिकाबाट प्रकासित विभिन्न सामग्रीहरु ।
१४. रोशी गाउँपालिका वारीषक समिक्षा प्रतिवेदन, २०७७
१५. रोशी गाउँपालिकाबाट प्रकासित जहाँ निलम्बरी फुल्छ, २०७६

अनुसूची -१

(जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुको नामावली)

क. रोशी गाउँ कार्यपालिकाका पदाधिकारीहरुको विवरण, २०७७

क्र.स.	रोशी गाउँपालिका पदाधिकारी	पद	वडा नम्बर	सम्पर्क नम्बर
१	श्री डीबी लामा	अध्यक्ष		९८५१०२३६७३
२	श्री लक्ष्मीकुमारी उप्रेती	उपाध्यक्ष		९८४१००५९६४
३	श्री श्रीदास लामा	वडाध्यक्ष	१	९८०८०७७८८०
४	श्री पोते लामा	वडाध्यक्ष	२	९८१८९९४४२७
५	श्री धनजित लामा	वडाध्यक्ष	३	९८४९६८९०१४
६	श्री तेजबहादुर मगर	वडाध्यक्ष	४	९८०८०४५६०३
७	श्री तीर्थबहादुर लामा	वडाध्यक्ष	५	९८०३००७५२६
८	श्री पदमबहादुर लामा	वडाध्यक्ष	६	९८४०२०७३०२
९	श्री पोष्टराज गौतम	वडाध्यक्ष	७	९८५१०३९४३८
१०	श्री मिकासजित लामा	वडाध्यक्ष	८	९८५१०८३०४९
११	श्री जनम तामाङ	वडाध्यक्ष	९	९८१८६१००७२
१२	श्री दूधराज तामाङ	वडाध्यक्ष	१०	९८५१२१८८९२
१३	श्री मिलन लामा	वडाध्यक्ष	११	९८०९००३३२४
१४	श्री रामबहादुर मोक्तान	वडाध्यक्ष	१२	९८५११५४५७०
१५	श्री प्रकृति बोहरा	कार्यपालिका सदस्य		९८०३५०७९७७
१६	श्री सीता लामा	कार्यपालिका सदस्य		९८२३२४३२२५
१७	श्री इन्द्रमाया तामाङ	कार्यपालिका सदस्य		९८१८८८८६७५६
१८	श्री कमला तामाङ	कार्यपालिका सदस्य		९८४१२९९३२८
१९	जित बहादुर हायु	कार्यपालिका सदस्य	१०	९८१८१२८१४२
२०	चक बहादुर सुनार	कार्यपालिका सदस्य	१	९८५११७९७४९

ख. रोशी गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयका स्थायी कर्मचारीहरुको विवरण, २०७७

क्र.सं	कर्मचारी संकेत नं	कर्मचारीको नाम थर	पद	सेवा समुह	श्रेणी/तह	हालको पदमा नियुक्ति मिति	समायोजन भएको	कर्मचारीको स्थाई ठेगाना	मोबाइल नं
१	१७१८६८	डम्बरु दाहाल	प्र.प्र.अ	प्रशासन,सा.प्र	रा.प तृतीय	०२/१५/२०६८	संघ	छथर जोरपाटी-३, धनकुटा	९८५१२०१९३७
२	२०१३३३	राम बहादुर तामाङ	शिक्षा अधिकृत	शिक्षा, शिक्षा प्रशासन	अधिकृतस्तर आठौं	१२/१०/२०७५	स्थानीय	धुलिखेल, ११-काप्रे	९८५११२५८४९
३	२१३५४८	सुमित्रा पौडेल	लेखा अधिकृत	प्रशासन, लेखा	अधिकृतस्तर सातौं	१०/१८/२०६७	स्थानीय	झापा.गा.पा,झापा	९८४२६८४१८५
४	१५९१६१	धनवीर तामाङ	अधिकृत	प्रशासन,सा.प्र	अधिकृतस्तर छैठौं	११/२१/२०७५	स्थानीय	रोशी-११, काप्रे	९८४१६२१९७७
५	१७१३७८	जयप्रसाद गजुल	अधिकृत	प्रशासन,सा.प्र	अधिकृतस्तर छैठौं	१२/२०/२०७५	स्थानीय	कागेश्वरी मनहरा-८	९८६०१४९५९६
६	१६०२७४	रघुनी शाह सुङ्गि	पशु प्राविधिक	प्रा.कृषि पशु	अधिकृतस्तर छैठौं	०२/०१/२०७६	स्थानीय	मिचैया-४, सिरहा	९८५१०१०१९९३
७	159190	गंगालाल श्रेष्ठ	स्वास्थ्य इन्चार्ज	सि अ हे.ब	छाँठौं	४/१/२०७०	स्थानीय	टोकरुपुर-९,रामेश्वर	९८५१०८१७९१
८	156415	विलरत्न शाक्य	स्वास्थ्य सह-इन्चार्ज	सि अ हे.ब	छाँठौं	१०/१/२०७०	स्थानीय	ललितपु-९,	९८४९६९४७७९
९	185582	मदन कुमार पौडेल	सि अ हे.ब	सि अ हे.ब	छाँठौं		स्थानीय	सुर्यविनायक, भक्तपुर	९८४१७४००८०
१०	२०३२८४	सुरेश लामा	बडा सचिव	प्रशासन सा.प्र	सहायकस्तर पाँचौ	११/२७/२०७५	स्थानीय	मण्डनेदेउपुर-१०, काप्रे	९८५११७१३७१
११	१९६८०४	पुञ्जलाल श्रेष्ठ	बडा सचिव	प्रशासन सा.प्र	सहायकस्तर पाँचौ	११/२७/२०७५	स्थानीय	रोशी-११, काप्रे	९८४१४२१९३८
१२	२६६२२६	चन्द्रावती श्रेष्ठ	आ.ले.प	प्रशासन सा.प्र	सहायकस्तर पाँचौ	०९/०१/२०७६	स्थानीय	नमोबुद्ध-९, काप्रे	९८६०१०१७५७
१३	२३६३०१	निमराज डाँगी	लेखापाल	प्रशासन सा.प्र	सहायकस्तर पाँचौ	०९/०२/२०७६	स्थानीय	वागचौर-९, सल्यान	९८६३४४५४००
१४	२३६३०६	तोरण राना	बडा सचिव	प्रशासन सा.प्र	सहायकस्तर पाँचौ	०९/०२/२०७६	स्थानीय	अवलचिङ्ग-१, सुर्खेत	९८५१२४३३११
१५	२३६३९५	सन्तोष दाहाल	बडा सचिव	प्रशासन सा.प्र	सहायकस्तर पाँचौ	०९/०२/२०७६	स्थानीय	वागेश्वरी-५, बाँके	९८४११५०९४३
१६	२३६५३१	तुलशी जोशी	बडा सचिव	प्रशासन सा.प्र	सहायकस्तर पाँचौ	०९/०२/२०७६	स्थानीय	गाँजरी-१, डोटी	९८४८४३४५७३
१७	२३९४२५	राजेन्द्र सिंदेल	प्राविधिक सहायक शिक्षा	प्रशासन सा.प्र	सहायकस्तर पाँचौ	११/१५/२०७६	स्थानीय	फुडलिङ-१, ताप्लेजुड	९८४२७४२६३५
१८	२३९४४७	अस्मिता पण्डित	सब.ई	प्रा.इन्जिनियर	सहायकस्तर पाँचौ	११/२२/२०७६	स्थानीय	चन्द्रागिरी-१२, काठमाडौं	९८४६७८४९४०
१९	२३९४५८	रुवि कोजु	सब.ई	प्रा.इन्जिनियर	सहायकस्तर पाँचौ	११/२२/२०७६	स्थानीय	भक्तपुर-२,ब्यासी	९८२३०३५६३५

“रोशीको दृष्टि, पर्यटन र कृषि”

२०	२३९६३५	हिमाल जि सि	सब.ई	प्रा ईन्जिनियर	सहायकस्तर पाचौ	११/२२/२०७६	स्थानीय	झिमरुक-५, प्युठान	९८४१०३७६९९
२१	१८७८४३	मथुरा बस्नेत	अ.हे.व	अ.हे.व	पाँचौ	१०/१७/२०७०	स्थानीय	रोशी-१०, काप्रे	९८०८१००१८२
२२	१८८९५५	कल्पना किडरिङ	अ.न.मी	अ.न.मी	पाँचौ	१०/७/२०७०	स्थानीय	रोशी-११, काप्रे	
२३	१८०१०२	अनिता कुमारी लामा	सि.अ.न.मी	सि.अ.न.मी	पाँचौ	१०/१७/२०७०	स्थानीय	रोशी-८, काप्रे	९८५१०३२२५०
२४	१६८३०५	शुभेच्छादेवी कायथ्थ	अ.न.मी	अ.न.मी	पाँचौ	१०/१७/२०७०	स्थानीय	रोशी-१, काप्रे	९८१८७७०६८०
२५	२०६२८३	ज्योति देमार	सि.अ.न.मी	सि.अ.न.मी	पाँचौ	१/१०/२०७६	स्थानीय	चापागाउँ-४ ललितपुर	९८४१२१४४१७
२६	१९९५३५	सविता गौतम		स्वास्थ्य/आयुर्वेद	पाँचौं	११/०३/२०७९	स्थानीय	दुवाकोट-४ चाँगुनारायण	९८४१८६५३२१
२७	२१५६१८	प्रज्वला राई	स.म.वि.नि	प्रशासन, सा.प्र	सहायकस्तर चौथो		स्थानीय	सिद्धिरारण-३, ओखलढुङ्गा	९८४३६८९४५५
२८	२३८१९८	सुवास आले	बडा सचिव	प्रशासन, सा.प्र	सहायकस्तर चौथो	९/२४/२०७६	स्थानीय	बुंकोट-४, गोरखा	९८५११०२६१०
२९	२३८३३६	सुनिता कुमार बस्नेत	बडा सचिव	प्रशासन, सा.प्र	सहायकस्तर चौथो	९/२४/२०७६	स्थानीय	हरीवन-४, सल्लाही	९८६२७९७९९१३
३०	२३५२२२	चेतराज उपाध्याया	बडा सचिव	प्रशासन, सा.प्र	सहायकस्तर चौथो	९/२७/२०७६	स्थानीय	जयपृथ्वी-४, बझाङ	९८६३४७१२४४
३१	२३८५२३	मधुसुदन पन्थ्य	बडा सचिव	प्रशासन, सा.प्र	सहायकस्तर चौथो	९/२७/२०७६	स्थानीय	चिदिका-९, अर्घाखाँची	९८४३१४६४६७
३२	२३८५२७	सुनिल शाहि	बडा सचिव	प्रशासन, सा.प्र	सहायकस्तर चौथो	९/२७/२०७६	स्थानीय		
३३	२३९८२०	अमितकुमार चौधरी	अ.स.ई	प्रा ईन्जिनियर	सहायकस्तर चौथो	२०७७-०२-३२	स्थानीय	बेलका-१, उदयपुर	९८६००८८४४१
३४	२३९६३४	सदिका पौडल	अ.स.ई	प्रा ईन्जिनियर	सहायकस्तर चौथो	२०७७-०२-३२	स्थानीय	कागेश्वरी मनहरा-५ काठमाडौ	९८४३७८४०४०
३५	२३९८२१	निरोज कासुला	अ.स.ई	प्रा ईन्जिनियर	सहायकस्तर चौथो	२०७७-०२-३२	स्थानीय	चाँगुनारायण-९, भक्तपुर	९८४३६८८५३०
३६	२४००१९	कृष्णनन्दन कुमार यादव	अ.स.ई	प्रा ईन्जिनियर	सहायकस्तर चौथो	३/१/२०७७	स्थानीय	कविलाशी-४, सल्लाही	९८४३७९८७५२
३७	२३९७३८	विवेक निराला	अ.स.ई	प्रा ईन्जिनियर	सहायकस्तर चौथो	३/३/२०७७	स्थानीय	अनकार-२, महोन्तरी	९८१०१५४३८४
३८	२३९६६२	जितबहादुर तामाङ	खा.पा.स.टे	प्रा ईन्जिनियर	सहायकस्तर चौथो	३/७/२०७७	स्थानीय	जुगल-५ सिन्धुपालचोक	९८४१७५४०१६
३९	२३९८४३	अनुप वोगटी	अ.स.ई	प्रा ईन्जिनियर	सहायकस्तर चौथो	३/२१/२०७७	स्थानीय	टीकापुर-९, कैलाली	९८४२८८८७५१
४०	२१४८५२	विमला माया मोक्तान	अ.न.मी	स्वास्थ्य, कम्युनिटी नर्सिङ	चौथो	११/१०/२०७२	स्थानीय	रोशी,११, काप्रे	

“रोशीको दृष्टि, पर्यटन र कृषि”

४१	170086	सूधा उप्रेती	अ.न.मी	स्वास्थ्य, कम्युनिटी नर्सिङ	चौथो	१२/१३/२०७२	स्थानीय	रोशी-७, काप्रे	९८९०३९०२५३
४२	208585	श्री केशरी गोरा	अ.न.मी	स्वास्थ्य, कम्युनिटी नर्सिङ	चौथो	०८/०७/२०७१	स्थानीय	भक्तपुर	९८९३४७७८८८
४३	211880	मिन कुमारी तामाङ	अ.न.मी	स्वास्थ्य, कम्युनिटी नर्सिङ	चौथो	०६/०९/२०७१	स्थानीय	रोशी-१०, काप्रे	९८९०३७४४६४
४४	229362	सपना श्रेष्ठ	अ.न.मी.	स्वास्थ्य, कम्युनिटी नर्सिङ	चौथो	१२/२८/२०७४	स्थानीय	किर्तिपुर-४, काठमाडौ	९८०३८०३१२६
४५	230052	सलाम सिंह लामा	अ.हे.व.	स्वास्थ्य, कम्युनिटी नर्सिङ	चौथो	०१/०६/२०७५	स्थानीय	रोशी-११, काप्रे	९८४११०७७९७
४६	229885	आशा रावल	, अ.न.मी.	स्वास्थ्य, कम्युनिटी नर्सिङ	चौथो	१२/२८/२०७४	स्थानीय	महालक्ष्मि-६ ललितपुर	९८६७२०३१११
४७	230010	मिथिलेश चौधे	अ.हे.व.	स्वास्थ्य,	चौथो	०१/०६/२०७५	स्थानीय	प्रेमपुर गोगाही-७, रौतहट	९८६५०४४७३२
४८	229817	जय नारायण राय	अ.हे.व.	स्वास्थ्य,	चौथो	२०७५०१०६	स्थानीय	हरिपर्बा-५, सर्लाही	९८६५१६१६०९
४९	222527	यशोदा कालिकोटे	अ.न.मी	स्वास्थ्य, कम्युनिटी नर्सिङ	चौथो	२०७-१२-१४	स्थानीय	सुर्यविनायक- १०, भक्तपुर	९८६२२९७२९५
५०	230379	रजनी शाह	अ हे व		चौथो	५/१३/२०७६	स्थानीय	शिवसताथि-१, झापा	९८०७०५४०६२
५१	223314	अञ्जली लामा	अ न मी	स्वास्थ्य, कम्युनिटी नर्सिङ	चौथो	४/१६/२०७६	स्थानीय	रोशी-८, काप्रे	९८१८१९६९१९
५२	222263	भवानी पाखेल	अ न मी	स्वास्थ्य, कम्युनिटी नर्सिङ	चौथो	४/१६/२०७६	स्थानीय	नमोबुद्ध-८ काप्रे	९८६०८३३२७९
५३	234527	शोभा मल्ल	अ न मी	स्वास्थ्य, कम्युनिटी नर्सिङ	चौथो	४/१६/२०७६	स्थानीय		
५४	222637	शम्भु बहादुर मगर	अ हे व	स्वास्थ्य,	चौथो	४/२३/२०७६	स्थानीय	रोशी-११, काप्रे	९८६९५७३४७२
५५	233374	रजनी लामा	अ न मी	स्वास्थ्य, कम्युनिटी नर्सिङ	चौथो	४/१६/२०७६	स्थानीय	रोशी-१०, काप्रे	९८६१०२९२१७
५६	232847	देवेन्द्र कुमार चौधरी	अ हे व	स्वास्थ्य,	चौथो	५/१३/२०७६	स्थानीय	हरिपुर न.पा, सिरहा	९८४४०३२७९९

“रोशीको दृष्टि, पर्यटन र कृषि”

५७	233626	चन्द्रश्वर गुप्ता	अ हे व	स्वास्थ्य,	चौथो	५/१३/२०७६	स्थानीय	महागढीमाई-१, बारा	९८२१८७२५३९
५८	234170	कर्ण प्रसाद घिमि	अ हे व	स्वास्थ्य,	चौथो	५/१३/२०७६	स्थानीय	सुनसरी	९८४२०३६७४३
५९	230315	अम्बिका खतिवडा	अ हे व	स्वास्थ्य,	चौथो	५/१३/२०७६	स्थानीय	इनरुवा-३, सुनसरी	९८४१५५९५६६
६०	234217	मुना वस्नेत	अ हे व	स्वास्थ्य,	चौथो	५/१३/२०७६	स्थानीय	सुर्यविनायक, भक्तपुर	९८४९१८१७६७
६१	232859	ज्ञानेन्द्र मंडल	अ हे व	स्वास्थ्य,	चौथो	५/१३/२०७६	स्थानीय	मटीहानी-७ सिरहा	९८४४१०२३६३
६२	234545	जितेन्द्र यादव	अ हे व	स्वास्थ्य,	चौथो	५/१३/२०७६	स्थानीय		
६३	223506	निशा बराल	अ हे व	स्वास्थ्य,	चौथो	५/१३/२०७६	स्थानीय	उदुयपुर, गाईधाट	९८१३६१२८७३
६४	232868	संतोष कुमार कापर	अ हे व	स्वास्थ्य,	चौथो	५/१३/२०७६	स्थानीय	ब्रह्मपुरी-५ सल्लाही	९८२४८९९३७२
६५	232863	मिठु कुमार राउत	अ हे व	स्वास्थ्य,	चौथो	५/१३/२०७६	स्थानीय	जनकपुर-९, धनुषा	९८४४७०९८०४
६६	206425	मेनुका पराजुली आचार्य	अ न मी	स्वास्थ्य, कम्युनिटी नर्सिङ	चौथो	५/१३/२०७६	स्थानीय	काठमाडौ-१६	९८४१७९९१३७
६७	221264	लक्ष्मी प्रसाद देवकोटा	अ हे ब	स्वास्थ्य,	चौथो	५/१३/२०७६	स्थानीय		
६८	227145	पृथी माया मगर	अ हे ब	स्वास्थ्य,	चौथो	५/१३/२०७६	स्थानीय	लालितपुर-२६	९८६२९५२६२२
६९	226684	विश्व प्रताप चौधरी	अ हे व	स्वास्थ्य,	चौथो	५/१३/२०७६	स्थानीय	हरिहरपुर-३, ससरी	९८४२९५०१६०
७०	१८८०८२	केशव गौतम	का.स	श्रेनि विहिन	का स	७/५/२०७४	स्थानीय	रोशी-७, काभ्रे	९८१८६८४९०९
७१	१७१५९७	हुस्त व वोहरा	का.स	श्रेनि विहिन	का स	४/१/२०७४	स्थानीय	रोशी-२, काभ्रे	९८१३८२६९६२
७२	149414	कृष्ण कुमार नगरकोटी	का.स	प्रशासन	का स	५/११/२०७६	स्थानीय	रोशी-१, काभ्रे	९८६९४१४७६९

ग. रोशी गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा कार्यरत करार सेवाका कर्मचारीहरुको विवरण, २०७७

क्र.स	नाम थर	पद	तह	कैफीयत
१	भुपेन्द्र अधिकारी	ईन्जिनियर	छैठौं	
२	प्रकाश पौड्याल	सुचना प्रविधि अधिकृत	छैठौं	
३	लक्ष्मि प्रजापति	रोजगार संयोजक	छैठौं	
४	चन्द्र कुमार पाख्रीन	एम आई एस अपरेटर	पाँचौं	
५	बेबि डेजि गुप्ता	कानुनि सहजकर्ता	पाँचौं	
६	राम बहादुर लामा	सहायक चौथो	चौथो	
७	राजन श्रेष्ठ	सहायक चौथो	चौथो	
८	महेश कुमार सुनुवार	अ.स.ई	चौथो	
९	पेमा नाम्पोल लामा	सहायक चौथो	चौथो	
१०	विशाल ठकुरी	सहायक चौथो	चौथो	
११	सीता श्रेष्ठ	फिल्ड सहायक	चौथो	
१२	सुस्मिता गौतम	फिल्ड सहायक	चौथो	
१३	मेक माया लामा	सहायक चौथो	चौथो	
१४	सुजाता मैनाली	सहयक चौथो (वडा)	चौथो	
१५	रोजिना तामाङ	सहायक चौथो	चौथो	
१६	सकुन्तला कार्की	कृषि प्राविधिक(वडा)	चौथो	
१७	विक्रम के.सी	पशु प्राविधिक (वडा)	चौथो	
१८	लक्ष्मणहरी भुजेल	पशु प्राविधिक (वडा)	चौथो	
१९	रञ्जना सत्याल	पशु प्राविधिक (वडा)	चौथो	
२०	रामकृष्ण न्यौपाने	पशु प्राविधिक (वडा)	चौथो	
२१	जयराम गौतम	पशु प्राविधिक (वडा)	चौथो	
२२	भिमसेन बोहरा	पशु प्राविधिक (वडा)	चौथो	
२३	हरीकृष्ण लागेजु	कृषि प्राविधिक	पाँचौं	
२४	समी ठाडा	पशु प्राविधिक (वडा)	चौथो	
२५	ज्ञानीमाया तामाङ	सहजकर्ता(गरिबसँग विश्वेश्वर)	चौथो	
२६	भगवती उप्रेती	पशु प्राविधिक	चौथो	

२७	मनिषा मोक्तान	लघु उद्यम विकास सहजकर्ता	चौंथो	
२८	रञ्जना चौलागाई	लघु उद्यम विकास सहजकर्ता	चौंथो	
२९	सम्पन्ना मोक्तान	अ.न.मी	चौंथो	
३०	प्रसुना मोक्तान	अ.न.मी	चौंथो	
३१	उमेश श्रेष्ठ	ल्याव असिस्टेन्ट	चौंथो	
३२	शिर्जना भुजेल	अ.हे.ब	चौंथो	
३३	पुजा खनाल	अ.हे.ब	चौंथो	
३४	सबिना खनाल	अ.न.मि	चौंथो	
३५	भक्ति अर्याल	अ.न.मी	चौंथो	
३६	सृजना तामाङ	प्रेस सल्लाहकार	चौंथो	
३७	कविराज मैनाली	ह.स.चा	श्रेणी विहिन	
३८	गोपीकृष्ण श्रेष्ठ	ह.स.चा	श्रेणी विहिन	
३९	कुन्दन तामाङ	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	
४०	भगवती गदाईली	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	
४१	विक्रम तामाङ	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	
४२	रमिता तामाङ	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	वडा कार्यालय
४३	गोविन्द थापा	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	वडा कार्यालय
४४	कमला लामा	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	वडा कार्यालय
४५	गोपीनि कुमारी थापा मगर	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	वडा कार्यालय
४६	चन्द्र बहादुर लामा	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	वडा कार्यालय
४७	सिर्जना तामाङ	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	वडा कार्यालय
४८	विजय कुमार गौतम	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	वडा कार्यालय
४९	सरीता लामा	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	वडा कार्यालय
५०	राम बहादुर मलेपती	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	वडा कार्यालय
५१	सुरेश योञ्जन	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	वडा कार्यालय
५२	मानवीर तामाङ	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	वडा कार्यालय
५३	बुद्ध मोक्तान	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	वडा कार्यालय
५४	गोपीनी तामाङ थोकर	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	आयूर्वेद
५५	माईली तामाङ	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	कृषि शाखा
५६	प्रनिशा तामाङ	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	स्वास्थ्य चौकी
५७	सुवासना रानामगर	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	स्वास्थ्य चौकी

५८	सुनिता लामा	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	स्वास्थ्य चौकी
५९	कल्पना लामा	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	स्वास्थ्य चौकी
६०	राजकुमार गौतम	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	स्वास्थ्य चौकी
६१	निर्मली लामा	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	स्वास्थ्य चौकी
६२	रिता दड्गाल श्रेष्ठ	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	स्वास्थ्य चौकी
६३	निरु हमाल	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	स्वास्थ्य चौकी
६४	रेनुकला पुलामी	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	स्वास्थ्य चौकी
६५	सुरथ बहादुर रायमाझी	गाउँ प्रहरी		
६६	हरिहर गौतम	गाउँ प्रहरी		

अनुसूची -२

रोशी गाउँ कार्यपालिकाले बनाएको कानुनहरुको सूची ।

सिनं.	ऐन	प्रमाणित मिति	कैफियत
१	रोशी गाउँपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि २०७४ ,ऐन (नियमित गर्ने)	२०७४१९/१२/	
२	सहकारी ऐन २०७४,	२०७४१९/१२/	
३	रोशी गाउँपालिका न्यायिक समिति २०७४ ,ऐन(कार्यविधि सम्बन्धि)	२०७४१९/१२/	
४	रोशी गाउँपालिकाको पूवाधार ब्यबस्थापन सम्बन्धि ऐन २०७४ ,	२०७४१९/१२/	
५	रोशी गाउँपालिकाको आर्थिक कार्यविधी नियमित तथा ब्यबस्थित गर्न बनेको ऐन २०७४ ,	२०७४१९/१२/	
सिनं.	नियमावली	प्रमाणित मिति	कैफियत
१	रोशी गाउँपालिकाको कार्यसम्पादन नियमावली २०७४,	२०७४२०/०३/	
२	रोशी गाउँ कार्यपालिकाको निर्णय वा आदेश र अधिकारपत्रको प्रमाणीकरण २०७४ ,नियमावलि (कार्यविधि)	२०७४२०/०३/	
३	रोशी गाउँपालिकाको कार्यविभाजन नियमावलि, २०७५	२०७५१२/०५/	
सिनं.	कार्यविधि	प्रमाणित मिति	कैफियत
१	रोशी गाउँपालिकाको बैठक संचालन कार्यविधि २०७४,	२०७४२०/०३/	
२	गाउँसभा संचालन कार्यविधि २०७४ ,	२०७४२९/०३/	
३	रोशी गाउँपालिकाको अनुगमन मूल्याङ्कन कार्यविधि २०७४ ,	२०७४०७/१०/	
४	आधारभुत तहको अन्तिम परिक्षा संचालनब्यबस्थापन तथा नियमन , २०७४,कार्यविधि	२०७४०६/११/	
५	रोशी गाउँपालिकाको विपद ब्यबस्थापन कोष संचालन कार्यविधि , २०७४	२०७४१६/११/	
६	रोशी गाउँपालिकाको स्थानीय राजपत्र प्रकाशन कार्यविधि, २०७४ ,	२०७४१५/१२/	
७	रोशी गाउँपालिकाको ,वर्ग निर्माण ब्यबसायी ईजाजत पत्र कार्यविधि 'घ'	२०७४१८/१२/	
८	सम्पत्ति तथा भूमि कर ब्यबस्थापन कार्यविधि २०७५ ,	२०७५०९/०४/	
९	करारमा प्राविधीक कर्मचारी ब्यबस्थापन सम्बन्धि कार्यविधि २०७५ ,	२०७५०७/०५/	
१०	विद्यालय शिक्षा संचालन ब्यबस्थापन तथा नियमन कार्यविधि २०७५ ,	२०७५०७/०५/	
११	अपाङ्गता भएका ब्यक्तिको परिचय पत्र-वितरण गर्ने सम्बन्धि कार्यविधि ,	२०७५०९/०९/	

	२०७५		
१२	रोशी गाउँपालिकाको नकसापास कार्यविधि २०७५ ,	२०७५०९/०९/	
१३	जनताको अभाव रोशीको सद्व्याव	२०७६१३/०१/	
१४	रोशी गाउँपालिकाको जलश्रोत कार्यविधि	२०७६२६/०५/	
१५	स्थानीय तहको उपभोक्ता समिति गठन परिचालन तथा ,ब्यबस्थापन कार्यविधि २०७६,	२०७६२६/०५/	
१६	रोशी गाउँपालिकाको करार कर्मचारी कल्याणकारी कोष कार्यविधि , २०७६	२०७६२६/०५/	
१७	रोशी गाउँपालिकाको आर्थिक सहायता सम्बन्धि कार्यविधि २०७६ ,	२०७६२६/०५/	
१८	रोशी गाउँपालिकाको सार्वजनिक निजि साझेदारी कार्यविधि २०७६ ,	२०७६२६/०५/	
१९	रोशी गाउँपालिकाको मर्मत संभार कार्यविधि २०७६ ,	२०७६२६/०५/	
२०	योजना २०७६ , कार्यक्रम अनुगमन तथा मूल्याङ्कन कार्यविधि/	२०७६२६/०५/	
२१	बाल संरक्षण कोष संचालन निर्देशिका २०७६ ,	२०७६०४/०८/	
२२	बोधीचित्त माला संरक्षण तथा ब्यबस्थापन कार्यविधि ,२०७६	२०७६०७/१२/	
२३	गाउँ प्रहरी संचालन तथा ब्यबस्थापन कार्यविधि २०७७ ,	२०७७०७/०४/	
२४	बाल समुह संजाल संचालन कार्यविधि २०७७ ,	२०७७०७/०४/	
२५	रोशी गाउँपालिकाको खेलकुद विकास संचालन, ब्यबस्थापन तथा नियमन कार्यबिधि, २०७७	२०७७/०९/०२	
२६	रोशी गाउँपालिकाको विपद जोखिम न्युनिकरण तथा ब्यबस्थापन ऐन, २०७७	२०७७/१०/१६	
२७	रोशी गाउँपालिकाको वातावरण तथा प्राकृतिक रोग संरक्षण ऐन, २०७७	२०७७/१०/१६	
२८	बोधीचित्त माला संरक्षण तथा ब्यबस्थापन कार्यबिधि पहिलो संसोधन, २०७७	२०७७/११/०६	
२९	रोशी गाउँपालिकाको कार्यसंचालन निर्देशिका, २०७७	२०७७/१२/०९	
३०	रोशी गाउँपालिकाको गुनासो ब्यबस्थापन कार्यबिधि, २०७७	२०७७/१२/०९	

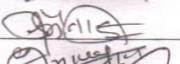
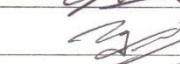
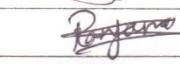
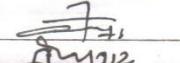
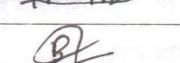
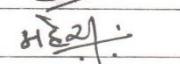
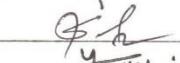
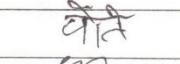
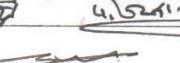
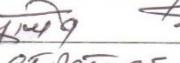
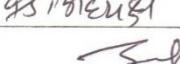
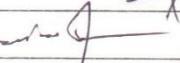
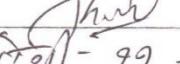
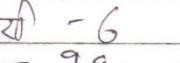
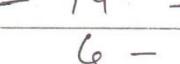
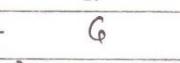
अनुसूची -३

(प्रारम्भिक र अन्तिम प्रतिवेदन प्रस्तुतिकरण कार्यक्रमको उपस्थिति विवरण)

आज मिति २०७७ साल पौष २१ गते मंगलवारका दिन रोशी गाउँपालिकाको आर्थिक तथा विकासका लागि सहकार्य नेपाल नामक गैर सरकारी संस्थाको प्राविधिक सहयोगमा स्थानीय तह मार्फत सम्पादन भएका विकास योजना तथा कार्यक्रमहरु र नियमित सेवा प्रवाहको प्रभाव लेखाजोखा सम्बन्धि सामाजिक परिक्षण गर्ने कार्यको प्रारम्भिक परिचयात्मक कार्यक्रम गाउँपालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, बडा अध्यक्ष, कार्यपालिकाका सदस्य, बडा सचिव एवं शाखा प्रमुख तथा प्रतिनिधीहरुको सहभागितामा सम्पन्न भयो।

उपस्थिति:

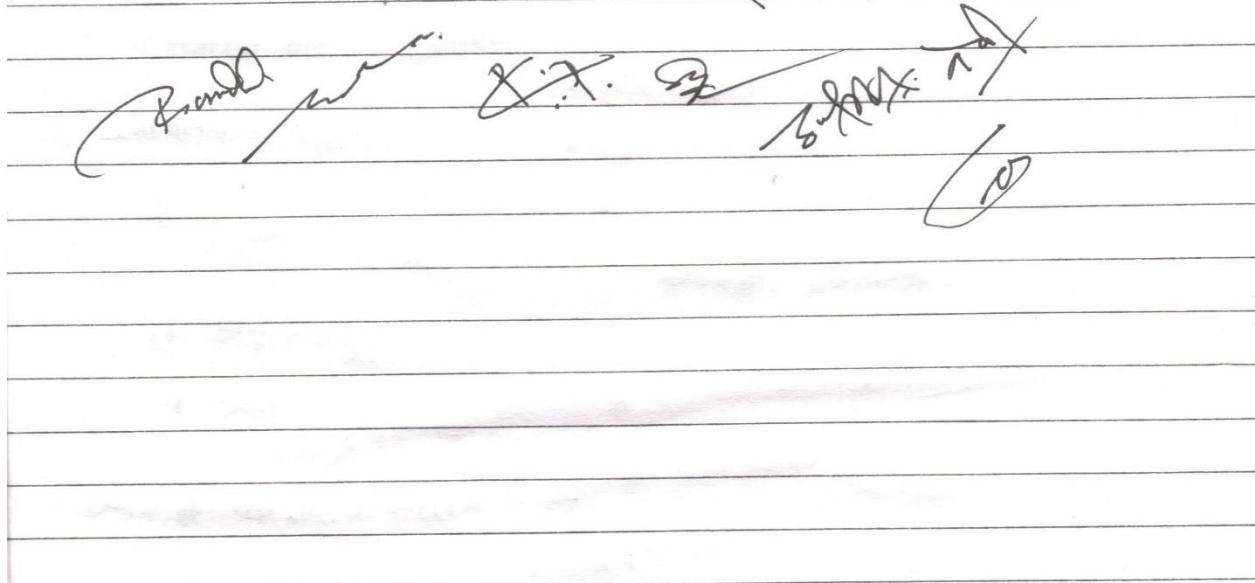
१. डि.वि.लामा, अध्यक्ष, रोशी गाउँपालिका –
२. लक्ष्मी कुमारी उप्रेती वर्तौला, उपाध्यक्ष – लक्ष्मी
३. डम्भरु दाहाल, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत – डम्भरु
४. राम बहादुर तामाङ, अधिकृत आठौं राम
५. सन्तवीर लामा, महासचिव, विकासका लागि सहकार्य नेपाल सन्तवीर
६. डम्भर रोगु, विकासका लागि सहकार्य नेपाल – डम्भर
७. धनबीर तामाङ, अधिकृत छैठौं धनबीर
८. सुनिश्च पौडेल सुनिश्च
९. उकाश पौडेयाल उकाश
१०. प्रकृति बोहरा प्रकृति
११. कमला तमाङ कमला
१२. भूपेश्वर ओषधका भूपेश्वर
१३. लक्ष्मी प्रजापती लक्ष्मी
१४. प्रज्वला राई प्रज्वला
१५. बन्दु छारा पाल्पुरी बन्दु
१६. सुर्खिता हात्तम सुर्खिता
१७. रमिता डैठ रमिता
१८. राजा गेद राजा
१९. कैनिडेज उत्तरा कैनिडेज
२०. बाम छाँडि किडरिड बाम
२१. योगेन्द्र किंदारक चारा योगेन्द्र
२२. तीरण राना तीरण

२५. मुमिता कुमारी वर्मा
२६. मुमिता मेहराली
२७. सेक माया लोभा
२८. शुभाय घासे
२९. जिता वरदान लालो
३०. शमित कुमार चोयची
३१. धनवर्ण लाल
३२. मानोजा कुमारलाल
३३. देवजन्म चोलागांड
३४. जगद लालाड (शिशिर)
३५. त्रिज व. नगर
३६. विक्रम के. सी.
३७. महेश कापले
३८. राजा लाल खेडे (रामेश्वर)
३९. रामेश्वर लाल कोइराई (रामेश्वर)
४०. धनराज लाल शेषी - २०.३०.
४१. श्रुतित शाही छोडी - ३. व.स
४२. अमरधर लाल शेषी - १०.३०.
४३. लेनकारा जितलाल शेषी - १५.३०.
४४. बुद्धी लाल (ल.न)
४५. कविराम मेहराली
४६. नोपी लोह
४७. शुभ लाल पाठेगा शाला
४८. शुभ लाल लाल लाल लाल लाल लाल
४९. लोकाली च. लोकाली
५०. लोकाली च. लोकाली
५१. लोकाली च. लोकाली
५२. लोकाली च. लोकाली
५३. लोकाली च. लोकाली

Date _____
Page _____

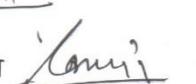
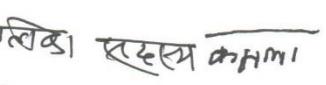
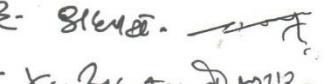
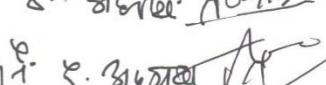
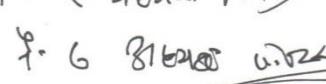
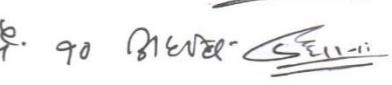
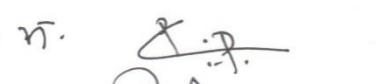
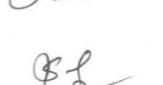
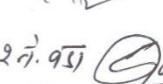
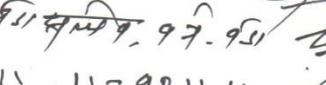
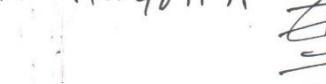
१८.	स्वीमेस नगरपाली - डाकबाटी भवपा -	~~2019/20~~
१९.	लहंगाहार बेल्ले	स्वी - ११ ~~2019/20~~
२०.	जय प्रसाद डाकुरल	आदिवासी - ११ ~~2019/20~~
२१.	निमराज डाकी	लोनापाल
२२.	राजेश सिंहदल	प्रा. स.
२३.	फिल्मरन शाक्य	डा. कीर्ति - ~~2019/20~~
२४.	चंद्रा वती शोभा	आसे परिवार ~~2019/20~~
२५.	मंगा वती गोदाली	का. स.
२६.	सुलोदा आमा	~~2019/20~~

सामाप्ति परिवारका लाई यस्त्याको तर्फबाट तोडिएर विदा
मा इन्द्र कोणु उपले सामाजिक परिवारको प्रस्त्री, सम्बन्ध सुचकाल
तथा सर्वोकाखालालाहुको। विषयमा डामिमुखीकरण जरुरी। सामाप्ति
परिवारका लाई सर्वोकाखाला यस्त्वाट डाकमात्र सहयोग २ सम्बन्धाट
ध्याइया निवो हु जर्नि तिथै देखेत गरिए।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ को उपदफा ५ मा भएको कानुनी व्यवस्था वमोजिम सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई गुणस्तरीय, पारदर्शी, उत्तरदायी एं जवाफदेहि बनाउनको लागि रोशी गाउँपालिका मार्पत भएका कार्य सम्पादन जन्य क्रियाकलापहरुको सामाजिक परिक्षणका लागि विकासका लागि सहकार्य नेपाल नामक संस्थाद्वारा तयार गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन मिति २०७७ चैत्र ३१ गते मंगलबारका दिन गाउँपालिकाका अध्यक्ष श्री डि वि लामा तथा कार्यपालिका सदस्यहरु, विषयगत शाखाका प्रमुख एं प्रतिनिधिहरु, वडा सचिवहरु लगायतको उपस्थितिमा प्रस्तुत गरियो।

उपस्थिति:

१. श्री डि.वि. लामा, अध्यक्ष
२. श्री लक्ष्मी कुमारी उप्रेती वर्तौला, उपाध्यक्ष
३. श्री डम्बर दाहाल, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
४. श्री डम्बर रोगु, सामाजिक परिक्षण विज्ञ
५. श्री सुमित्रा पौडेल, लेखा अधिकृत
६. श्री चमत्कार लाल्पाल, कर्मचारी अधिकृत
७. श्री छिनजोत नस्ता, कार्यपाल
८. श्री तेज वर्णाहुरु प्रभा, व्यापार एं उद्योग अधिकारी
९. श्री तिर्थ वर्णाहुरु लाल्पाल, कार्यपाल
१०. श्री रमेश्वर जोतपाल, व्यापार एं उद्योग अधिकारी
११. श्री दुष्यंकज तामाङ्ग, व्यापार एं उद्योग अधिकारी
१२. प्रकाश पौडेल शु.प्र.म.
१३. राजन श्रेष्ठ शु.प्र.म.
१४. जीता लाल्पाल
१५. संतोष दाइल
१६. गंगुली दहाडी
१७. तीर्ण काना

१८) गोपिनाथ बहादुर भाषा का.स-वडा.२	~~36.~~
१९) दिवारी तामा. अ.वे.	
२०) जय प्रसाद गांगुली	" ~~जेसी~~
२१) शुभ माला लाल - १०४ - ७५ संचय - ११	~~मुमुक्षु~~
२२) शुभ माला लाल - " - ६ - ~~मुमुक्षु~~	
२३) शुभ माला लाल - " - ६ - ~~मुमुक्षु~~	
२४) शुभ गोपी लाल - " - ८. ~~मुमुक्षु~~	
२५) शुभ गोपी लाल - २०५ - ७७ व.ए. ~~मुमुक्षु~~	
२६) चंद्रमा डाक्याम - " डाक्याम - ४ ~~मुमुक्षु~~	
२७) शुभाय आबे - " वडा एक्याम - १ ~~मुमुक्षु~~	
२८) शुभिल शाही - " - शुभिल - ३ ~~मुमुक्षु~~	
२९) शुभा तामा. - प्रेस सल्लाहकार ~~मुमुक्षु~~	
३०) पर्दु कुमार पाखेन - " MIS operator ~~मुमुक्षु~~	
३१) सुधिमा गालम - " ~~मुमुक्षु~~	
३२) ओमिता वर्षित - " ~~मुमुक्षु~~	
३३) लक्ष्मी कोजु - " ~~मुमुक्षु~~	
३४) चैती उत्ती शुभा	कामी सम्पादकी ~~मुमुक्षु~~
३५) वठावली शुभा	आ.ली.पा ~~मुमुक्षु~~
३६) शुभेन्दु भाष्णारी	इतिहास ~~मुमुक्षु~~
३७) रघुनी गाउ	रोमांगा पा ~~मुमुक्षु~~
३८) शाजेद गिरहल	कामी गा.पा ~~मुमुक्षु~~
३९) नुरुद्दीन लामा	कामी संचय - ४ ~~मुमुक्षु~~
४०) एता छेष्ठ	रोमी गा.पा ~~मुमुक्षु~~
४१) अमिता गुप्ता	रोमी - ८ ~~मुमुक्षु~~
४२) शिव विजय	मोमी ८.पा ~~मुमुक्षु~~

जाँड़ पालको मार्फत सालि रक्षि २०६६/०६६ प्रस्तावन गरेका विभिन्न
योजना तथा कार्यपादक र हेतु प्रवाह सम्बन्धमा यामाजिव परिवेश गर्नेका बेळा
लाजि विभासका लाजि एकमात्र तोडिका विकासका काम: यामाजिव
मि. लालितपाला चौम्जो. तथा यामिनि विकास विक्रि मि. डम्कर रोमुवार प्रत्यक्ष भयो।
यो सम्बन्धमा दृढ़ विताइ उपर प्रत्यक्ष भया युवक्षलाई यस स्पष्टताकामाव
समावेश गरी आवेदन प्रतिवेदन देया जी युवक्षलाई दिए विताइ सम्पादन गरिया।

मुमुक्षु ~~मुमुक्षु~~ १५/५/८

“रोशीको दृष्टि, पर्यटन र कृषि”

सामाजिक परीक्षण सम्बन्धी अध्ययन तथा प्रतिवेदन प्रस्तुतिकरण सम्बन्धी कार्यक्रमका तस्विरहरु

धनकुटा नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

धनकुटा

दर्ता नं. : १/०७७/७८

मिति : २०७७/०६/११

संस्था दर्ताको प्रमाण-पत्र

श्री .....विकासको लागि सहकार्य नेपाल .....

धनकुटा नगरपालिका नं. पा. ५, धनकुटा .....

धनकुटा नगरपालिकाको संस्था दर्ता ऐन, २०७६ को दफा ४ बमोजिम .....सेवामूलक, अनुसन्धानात्मक
प्रकारको संस्था दर्ता गरी यो प्रमाण-पत्र दिइएको छ ।

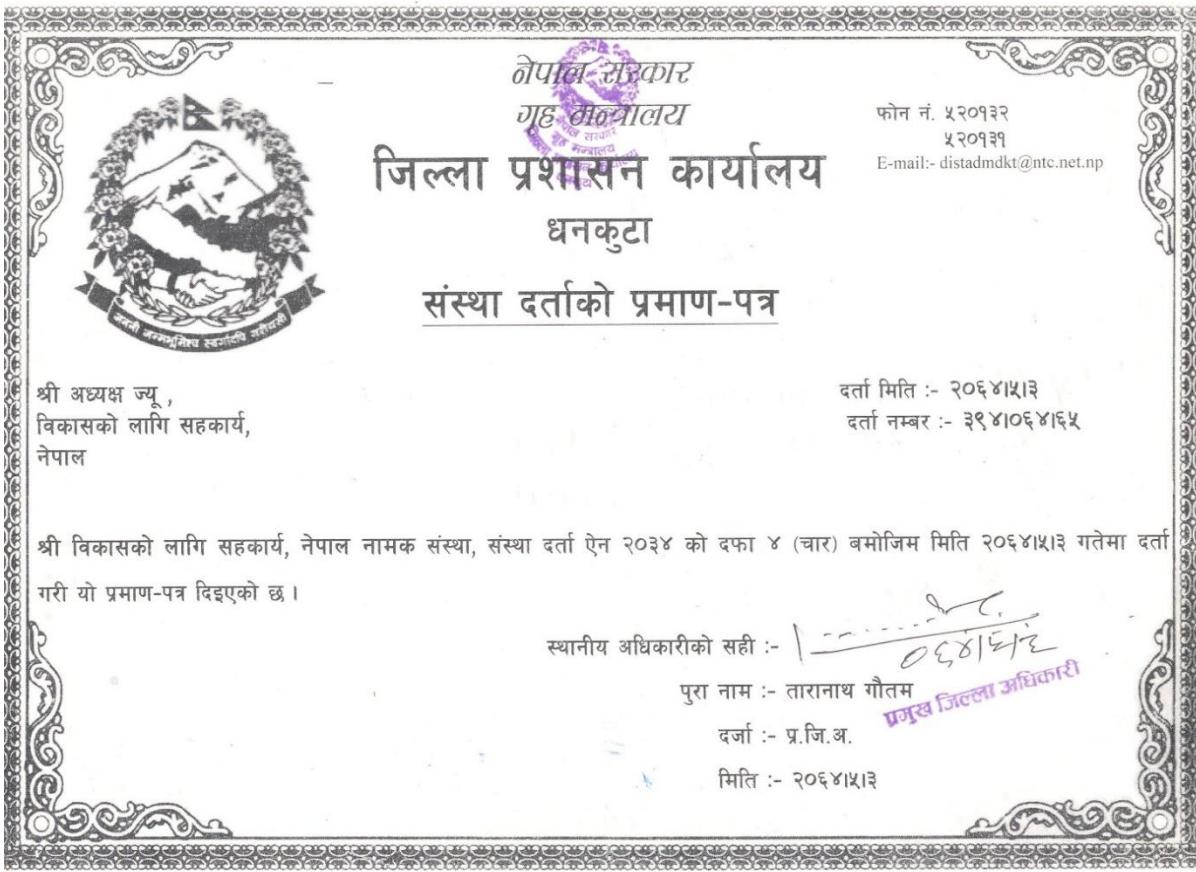
प्रचलित कानून र संस्थाको विधान बमोजिम नियमित कार्य सम्पादन गर्नु होला ।

प्रमाण-पत्र जारी गर्ने स्वानीव अधिकारीको
सही : प्रशासकीय अधिकृत
नामथर : राम बहादुर थापा
दर्ता : प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
कार्यालय : नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, धनकुटा

(जि. प्रशासन कार्यालय धनकुटामा दर्ता नं. ३९४/०६४/६५ मिति २०७४/०६/०३ मा दर्ता भएको)

“रोशीको दृष्टि, पर्यटन र कृषि”

नवीकरण

नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालय आन्तरिक राजस्व विभाग

आन्तरिक राजस्व

स्थायी लेखा नम्बर (PAN) दर्ता प्रमाण पत्र

पानः ६०२०८४८३३
गालियः धरन

<http://epan.ird.gov.np/certificate> on next server.php

A circular stamp with the text "NATIONAL LIBRARY OF INDIA" around the top and "NEW DELHI" at the bottom. The center contains "1950" and some smaller text.

कारोबारको नामः

विकाशको लागि स

करदाताको प्रकारः

कहा तेरे दीनियों देव

तमस पालिका: धनकरा

३८५

व्यवसाय कारोबार

अन्य अवस्थाएँ सेवाद्वय सामग्रिक रूप संरीक्षित हैं।

करदाताको दस्तखत

अतिरिक्त कागजों बारहवाँ

क्रमावाले प्राचीन सर्विक्षण

- कर्तव्याल पालना गतिपद क्रमव्युत्थः**

  - कारोबार गर्दा अनिवार्य रूपमा विल विजिक जारी गर्नुपर्छ ।
  - मू.अ.कर्मार्दा दर्ता हुनेवा प्रत्येक कर अवधि (भासिक वा चौमासिक वा मासिक) समाप्त भएको २५ दिनभित्र मू.अ.कर विवरण तथा मू.अ.करकर रकम बुकाउनु पर्छ ।
  - अन्तःशुल्क तरीका कारोबार गर्नेले अन्यथा व्यवस्था गरेकोमा वाहक प्रत्येक महिना समाप्त भएको २५ दिनभित्र मास्केवारी र अन्तःशुल्क रकम बुकाउनु पर्छ ।
  - प्रत्येक आर्थिक वर्षाङ्का आप विवरण असरोंदा मासान्तरिक बुकाउनु पर्छ ।
  - समयमा विवरण र कर रकम नुस्खालाई व्याप्ति, शुल्क र जरिवाना लानेछ ।
  - यो प्रमाणपत्र देखिए गरी कारोबार र स्थल / सम्बन्ध कार्यालयमा राख लेनुपर्छ ।

“रोशीको दृष्टि, पर्यटन र कृषि”

(आयकर नियमावली, २०५९ को नियम २६ संग सम्बन्धित)

प.सं: २०७७.०७८

च.नं. २०७७.०६.०८

नं. ७७१०९१३५९

यो विवरण मिति २०७७.०६.०८ मा रुजु भएको छ।

मिति: २०७७.०६.०८

विषय: कर चुक्ता प्रमाण पत्र।

श्री विकाशको लागि सहकार्य नेपाल

५- धनकुटा,
स्थायी लेखा नं: ६०२०८४८३३

यस कार्यालय अन्तर्गत दर्ता रहेका तपाईंले आ.व २०७६.०७७ मा देहाय बमोजिमको आय रकमको आय विवरण मिति २०७७.०५.३१ मा यस कार्यालयमा पेश गरी सो अनुसार देहाय बमोजिमको आयकर दखिला गरेकोले यो कर चुक्ताको प्रमाण पत्र प्रदान गरिएको छ।

आय विवरण पेश गरेको मिति	जम्मा आय (कारोबार) रकम रु	कर योग्य आय रु.	दाखिला गरेको कर रकम रु
२०७७.०५.३१	०.००	-२,०००,००	०.००

पुनर्व्व: यो प्रमाणपत्र त्यस फर्म/उद्योग कम्पनी/संस्थाले पेश गरेको विवरणको आधारमा जारी गारिएको छ। पेश गराएको

कर चुक्ता प्रमाण पत्र

समाज कल्याण परिषद्

पत्र संख्या ००१०८४
च.नं.

आ.व. २०६४/०६/५

आवद्धता नं. २३५०८

मिति : २०६४/६/९

श्री विकासको लागि सहकार्य नेपाल,
धनकुटा।

विषय : आवद्ध गरिएको वारे।

परिषद्को मिति २०६४/६/७ को निर्णयानुसार त्यस “ विकासको लागि सहकार्य नेपाल ” लाई समाज कल्याण ऐन २०४९ को दफा १३ वमोजिम यस परिषद्मा आवद्ध गरी प्रमाणपत्र उपलब्ध गराइएको व्यहोरा जानकारी गराउँदछु । समाज कल्याण ऐन २०४९, समाज कल्याण नियमावली २०४९, परिषद्को नीति, नियम तथा प्रचलित नियम कानून वमोजिम त्यस संस्थाको विभानमा तपसिल वमोजिम संशोधन गर्नुपर्ने देखिएको हुंदा ६ महिना भित्रमा नियमानुसार संशोधन गरी सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालयको स्विकृती पश्चात यस परिषद्मा पेश गर्नु हुन समेत जानकारी गराइन्छ । साथै यस परिषद् र संस्था वीच पारस्परिक सहयोगको अभिवृद्धि हुने विश्वास लिइएको व्यहोरा समेत अनुरोध गरिन्छ ।

१. कार्य समितिको काम, कर्तव्यर अधिकार नामक दफा थप गरि वार्षिक वजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्ने, अधिवेशन बोलाउने, साधारण सभाका निर्णयहरु कार्यान्वयन गरा उने लगाएत का वृद्धाहरु थप गर्नु पर्ने ।
२. दफा १७ मा संस्थाको लेखापरिक्षण तथा वार्षिक कार्यप्रगति विवरण प्रत्येक वर्ष जिल्ला प्रशासन कार्यालय तथा समाज कल्याण परिषद्मा पेश गर्नुपर्ने व्यहोरा थप गर्नुपर्ने ।
३. दफा २० स मा संस्थाको संपूर्ण सदस्य सम्बाको २/३ ले अविश्वासको प्रश्ताव पारित गर्नु पर्ने र अभियुक्तलाई सफाईको मौका दिईने व्यहोरा थप गर्नु पर्ने ।

बोधार्थः

- १) श्री जिल्ला प्रशासन कार्यालय,
धनकुटा ।
- २) श्री जिल्ला विकास समिति,
धनकुटा ।

सहायक निर्देशक

नोटः संस्थाको लेटर प्याडमा समाज कल्याण परिषद्को आवद्धता नम्बर अनिवार्य रूपमा उल्लेख गर्नु पर्ने व्यहोरा अनुरोध छ ।

“रोशीको दृष्टि, पर्यटन र कृषि”

आबद्ध नं. २२२०५

घुस्ति आ. नं. ....

समाज कल्याण परिषद्

काठमाडौं, नेपाल

२०४९

आबद्धताको प्रमाण-पत्र

विकासको लागि सहकारी नेपाल घनकरा लाई

समाज कल्याण ऐन, २०४९ को दफा १३ वमोजिम २०७८ साल अग्सोज महिना

..... गते आबद्धताको प्रमाण-पत्र प्रदान गरिएको छ।

मिति २०७८/८/८

निर्देशक

“रोशीको दृष्टि, पर्यटन र कृषि”

म्याड्लुजा नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

म्याड्लुजा, तेह्रथुम

१ नं. प्रदेशीय नेपाल

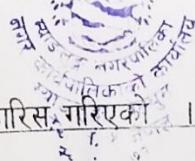
मिति २०७७/११/२८

प.स.०७७/७८

च.नं.

२९०८

विषय: सिफारिस गरिएको ।

श्री विकासका लागि सहकार्य नेपाल

धनकुटा-५ धनकुटा

प्रस्तुत विषयमा यस नगरपालिका र तही संस्थाबीच भएको सम्झौता अनुसार तहीं
संस्थाको सहजीकरणमा म्याड्लुड नगरपालिका सम्पति कर संकलन निर्देशिका २०७३ र
शहरी सडक व्यवस्थापन कार्यविधि २०७३ तयार भै मिति २०७३/०३/२० यस
कार्यालयमा पेश भएको अभिलेख अनुसार सिफारिस गरिएको व्यहोरा अनुरोध छ ।

२८/११/२८
मनिशा शेर्पा
नि.प्रमुख प्राथमिक अधिकृत
दि.प्रमुख प्राथमिक अधिकृत

“रोशीको दृष्टि, पर्यटन र कृषि”

“धनकुटा नगर : स्वच्छ, सुन्दर समुन्नत शहर”

धनकुटा नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
धनकुटा
१ नं. प्रदेश, नेपाल

प.स. २०७७/७८

च.नं. ९८५९

मिति:- २०७७/१०/२२

विषय :- प्रमाणित सम्बन्धमा।

श्री विकासको लागि सहकार्य नेपाल
धनकुटा।

प्रस्तुत विषयमा यस कार्यालयको नियमित सेवा प्रवाहलाई सरल, चुस्त र प्रभावकारी बनाउन तहाँ
संस्थाबाट आ.व. २०७०/७१ देखि आ.व. २०७३/७४ सम्म यस कार्यालयमा हेल्पडेस्क सेवा संचालन गरेको विवरण
प्रमाणित गरिएको व्यहोरा अनुरोध छ।

(डम्बर रोग्य अधिकारी)
प्रशासकिय अधिकारी

“शिक्षा स्वास्थ्य पर्यटन र व्यापारिक पूर्वाधार; बहुसँस्कृतिक आवासीय समृद्धि सहर”

धरान उपमहानगरपालिका

DHARAN SUB-METROPOLITAN CITY

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

OFFICE OF THE MUNICIPAL EXECUTIVE

धरान, सुनसरी, प्रदेश नं. १, नेपाल

Dharan, Sunsari Province No. 1, Nepal

(प्रशासन महाशाखा)

प.सं १८४/०७७/७८

च.नं. ३३८

मिति: २०७७/०९/२७

श्री विकासका लागि सहकार्य नेपाल

धनकुटा नगरपालिका-५

विषय: कार्य अनुभव सम्बन्धमा ।

प्रस्तुत सम्बन्धमा ताहाको च.नं. द प.स. २०७७/७८ को पत्रबाट त्यस संस्थाले यस उपमहानगरपालिकाको सामाजिक परीक्षणको कार्य गरेको अनुभवको प्रमाणपत्र माग गर्नु भएकोमा त्यस संस्थाले आ.व. २०७०/७१ को सामाजिक परीक्षण कार्य गरेको साथै संस्थागत सुधार र सज्जन सुधार समेत सुझाव उपलब्ध गराएको व्यहोरा प्रमाणित गरिन्छ ।

(गणेश प्रसाद खतिवडा)

वरिष्ठ प्रशासकीय अधिकारी

गणेशप्रसाद खतिवडा
वरिष्ठ प्रशासकीय अधिकारी

“रोशीको दृष्टि, पर्यटन र कृषि”

“धनकुटा नगर : स्वच्छ, सुन्दर, समृद्ध शहर”

धनकुटा नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
धनकुटा
१ नं. प्रदेश, नेपाल

प.स. २०७७/७८

च.नं. १२४३

मिति : २०७७दा०३

विषय :- प्रमाणित।

श्री विकासको लागि सहकार्य नेपाल
धनकुटा नगरपालिका वडा नं. ५, धनकुटा।

प्रस्तुत विषयमा यस नगरपालिका र तहाँ संस्थाको साझेदारीमा आर्थिक वर्ष २०६६/६७ मा धनकुटा नगरपालिका क्षेत्रका कुवाहरुको संरक्षण अभियानका लागि स्थानीय सरोकारवालाहरुको सहभागितामा जलवायु अनुकूलन सम्बन्धी दुई दिने अभियुक्तिकरण कार्यक्रम सञ्चालन भएको व्यहोरा प्रमाणित गरिएको छ।

(डम्बर रोगु)

प्रशासकिय अधिकृत

“रोशीको दृष्टि, पर्यटन र कृषि”

“धनकुटा नगर: स्वच्छ, सुन्दर समुन्नत शहर”

धनकुटा नगरपालिका कार्यालय
DHANKUTA MUNICIPALITY OFFICE
धनकुटा

पत्र संख्या : २०७१।७२

चलानी नं. १६५०

फोन: ०२६-५२०९९९, ५२०९४३

मिति: २०७२।०३।३१

विषय: प्रमाणित सम्बन्धमा।

श्री यो जोजस संग सम्बन्धित छ।

प्रस्तुत विषयमा धनकुटा नगरपालिका वडा नं. ५ स्थित विकासको लागि सहकार्य नेपाल नामक संस्था मार्फत धनकुटा नगरपालिका कार्यालयको आ.व. २०६८।६९ र आ.व. २०७०।७१ को सामाजिक परीक्षण कार्य सामाजिक परीक्षण कार्यविधि, २०६७ बमोजिम तोकिएको समयमा प्रभावकारी रूपमा सम्पन्न भएको विवरण प्रमाणित गरिएको छ।

(डम्बर रोगु)

प्रशासकिया अधिकारी

धरान उपमहानगरपालिका
DHARAN SUB-METROPOLITAN CITY
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
OFFICE OF THE MUNICIPAL EXECUTIVE

पत्र संख्या : ०७७/०७८

चलानी नं. :- ४२५१

धरान, सुनसरी संघर्ष नं. प्रदेश, नेपाल
Dharan, Sunsari, Province No. 1, Nepal

मिति: २०७७/१२/१७

विषय: यो जोसँग सम्बन्धित छ ।

उपर्युक्त सम्बन्धमा धनकुटा नगरपालिका वडा नं. ५ स्थित रहेको कार्यालय विकासका लागि सहकार्य नेपाल नामक संस्थाले यस उपमहानगरपालिकाको आ.व. २०७६/०७७ को सामाजिक परीक्षणका काम सम्पन्न गरी निर्धारित समयमा नै प्रतिवेदन बुझाएको व्यहोरा सम्बन्धित कामको प्रयोजनका लागि प्रमाणित गरिन्छ ।

(गणेश प्रसाद खतिवडा)

वरिष्ठ प्रशासकीय अधिकृत

गणेश प्रसाद खतिवडा
वरिष्ठ प्रशासकीय अधिकृत